KÜÇÜK İLÂNLAR
En ucuz ve en tesirli ilân vasıtasıdır
4 defası 125 kuruş
Akşam ilân servisi, telefon 20681

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 20 — No. 7024 — Fiati her yerde 5 kuruş — PAZAR 8 Mayıs 1938 — Telefon: 20565 (Başmuharrir) — 20765 (Yazı işleri) — 20497 (Müdür) — 20681 (İdare)

Başvekilimiz bu akşam Belgrada hareket ediyor

B. Celâl Bayar dün yeni gelen şileplerimizi gezdi ve mühim bir nutuk söyledi

Ticaret filomuz gittikçe büyüyor, yeniden yolcu vapurları ve şilepler ısmarlandı, ilk gaye tonaj miktarının yarım milyonu geçmesidir

Başvekilimize Yugoslavyada yapılacak istikbal merasiminin programı hazırlandı

Belgrad 7 (Hususî surette gönderdiğimiz muharririmizden) — Yugoslavyayı ziyaret edecek olan Başvekilimiz B. Celâl Bayarla Hariciye Vekilimiz B. Tevfik Rüştü Arasa burada yapılacak istikbal merasiminin programı hazırlanmıştır.

Bu programa göre B. Celâl Bayar Yugoslavya hududlarında Hariciye Nezareti umumî müdürlerinden iki zat tarafından karşılanacak ve Yugoslav topraklarından itibaren hususî bir trenle seyahatine devam ederek pazartesi akşamı saat onda Belgrada muvasalat edecektir. Başvekilimiz Belgrad istasyonunda Yugoslavya Baş ve Dış Bakanı Dr. Stoyadinoviç, Nazırlar, Balkan antantına dahil devletlerin sefirleri tarafından karşılanacak ve kendisine askerî merasim yapılacaktır.

Başvekilimiz salı sabahı saraya giderek defteri mahsusu imzalayacak, Yugoslavya Kral naibi prens Pol tarafından öğle yemeğine alıkonacaktır. Ayni günün gecesi Yugoslavya Baş ve Dış Bakanı Dr. Stoyadinoviç Başvekilimiz şerefine resmî bir ziyafet verecektir.

Başvekilimiz çarşamba günü sabahı müteveffa Kral Aleksandrın mezarını ziyaret edecek, mechul asker âbidesine çelenk koyacaktır. Çarşamba akşamı sefarethanemizde Başvekilimiz şerefine resmî bir ziyafet verilecektir.

Perşembe günü yine sefarethanemizin vereceği öğle yemeğinden sonra gece Yugoslavya Başvekili B. Stoyadinoviç tarafından resmî bir ziyafet verilecektir.

Başvekilimiz Belgraddan yine merasimle ve hususî bir trenle memleketimize müteveccihen hareket edecektir.

(Devamı 13 üncü sahifede)

Yukarıda yeni şileplerimiz, ortada Başvekil vapurdan çıkarken ve güvertede, aşağıda Başvekil ve Hariciye Vekili vapurda istirahat ediyorlar

Romada Tuna ve Balkan işleri görüşülüyor

Hitler ve Mussolini dün karşılıklı nutuklar söylediler

İtalya kral ve kraliçesi Almanyayı ziyarete davet edilecekler, havanın fenalığından dün hava manevraları yapılamadı

Roma 7 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: İyi bir menbadan öğrenildiğine göre B. Hitler ve Mussolini dün öğleden sonra kapitülü ziyaret etmezden evvel yaptıkları görüşmeler esnasında pek nazik bir mesele olan Avrupanın cenubu şarkisinde İtalyan ve Alman nüfuz mıntakaları meselesini tedkik etmeğe başlamışlardır.

Mussolini boş vakitlerini Ciano ve Hariciye Nezaretinin eksperlerile birlikte günün başlıca meselelerini tetkike tahsis etmekte ve bu müddet zarfında etiket icablarının müsaadesi nisbetinde B. Hitleri kral ile yalnız bırakmaktadır.

Emin bir İtalyan menbaından haber verildiğine göre İtalyan ve Alman devlet adamları Tuna ve Balkan meselelerini açıkça konuşmaktadırlar. Malûm olduğu veçhile İtalya Roma protokollerine tevfikan Avusturya ve Macaristana iktisadî menfaatler temin etmişti. Bu menfaatler tekrar gözden geçirilecektir. Çünkü İtalya, Almanya kendisine esaslı imtiyazlarda bulunmağa razı olmadıkça, Avusturyaya verdiği imtiyazları bilhassa Triyeste limanından istifade etmek hakkını Almanyaya devretmiyecektir.

Diğer cihetten İtalyan - Alman müzakereleri esnasında Çekoslovakya meselesine temas edileceği öğrenilmiştir.

Göring'in fikirlerini neşreden gazetenin bir makalesi

Berlin 7 (A.A.) — Göring'in fikir-

(Devamı 13 üncü sahifede)

Kulelide dünkü tören

Talebenin geçid resmi

[Yazısı dördüncü sahifemizdedir]

Istanbulun imarı

Derhal yapılacak işler kararlaştırıldı

Belediye yapacağı istikraz miktarını arttırmak için salâhiyet istiyecek

Bu sebeple Şehir meclisi fevkalâde toplantıya davet edilecek

B. Prost tarafından tanzim edilen İstanbulun imâr plânı kısım kısım tatbik edilecektir. Belediye, ilk iş olarak Gazi köprüsünün iki başında birer meydan açacak ve Yenikapıdan Taksime kadar, bu köprüden geçmek suretile, uzayacak yolları açacaktır. Belediye, bu işe sarfedilmek üzere bir buçuk milyon liralık istikraz akdi için Şehir meclisinden salâhiyet almıştır.

Hükûmet yapılacak işlerin çokluğu dolayısile bununla iktifa edilmesini doğru görmemiş, İstanbulun biran evvel imârı için belediyenin daha geniş bir faaliyet göstermesi lüzumunu vali ve belediye reisi B. Muhiddin Üstündağa tavsiye etmiştir. Başvekil, yapılacak istikraz miktarının arttırılmasını söylemiş ve hükûmetin de İstanbul belediyesine müzaheret edeceğini ilâve eylemiştir.

(Devamı 13 üncü sahifede)

Dikkatler:

Mahallelerin yüzkarası...

Karilerimizden mütemadiyen şikâyet mektupları gelir:

«Mahallemizdeki filânca sokak İstanbulun yüzkarasıdır. Dizlere kadar çamur! Bir tek fener yok! Arnavut kaldırımına ve petrol lâmbasına bile razıyız... Biz ki her türlü mükellefiyetelrimizi ödemekteyiz.

Bu gibi sokakların yapılması belediyeye tavsiye edilirse, mukadder cevap malûmdur:

— Hangi birini başaralım?... Biz, bir plân dairesinde çalışıb evvelâ büyük merkezlerin, büyük meydanlarını, anayollarını imar etmek siyasetini takib ediyoruz.

Bu söz önünde akar sular durur. Fakat diğer cihetten, bahsettiğimiz sokaklar olduğu gibi mi kalsın?

Öyleyse, bu iki müşkül , arasında bir mutavassıt tarz bulsak: Belediyenin merkezî faaliyeti devam etmekle beraber, ayni zamanda her mahallenin ufak tefek işlerini başaracak, tamirlerini yapacak, böyle yüz karası sokaklarını hale yola sokacak mahalli teşekküller ihdas edilse...

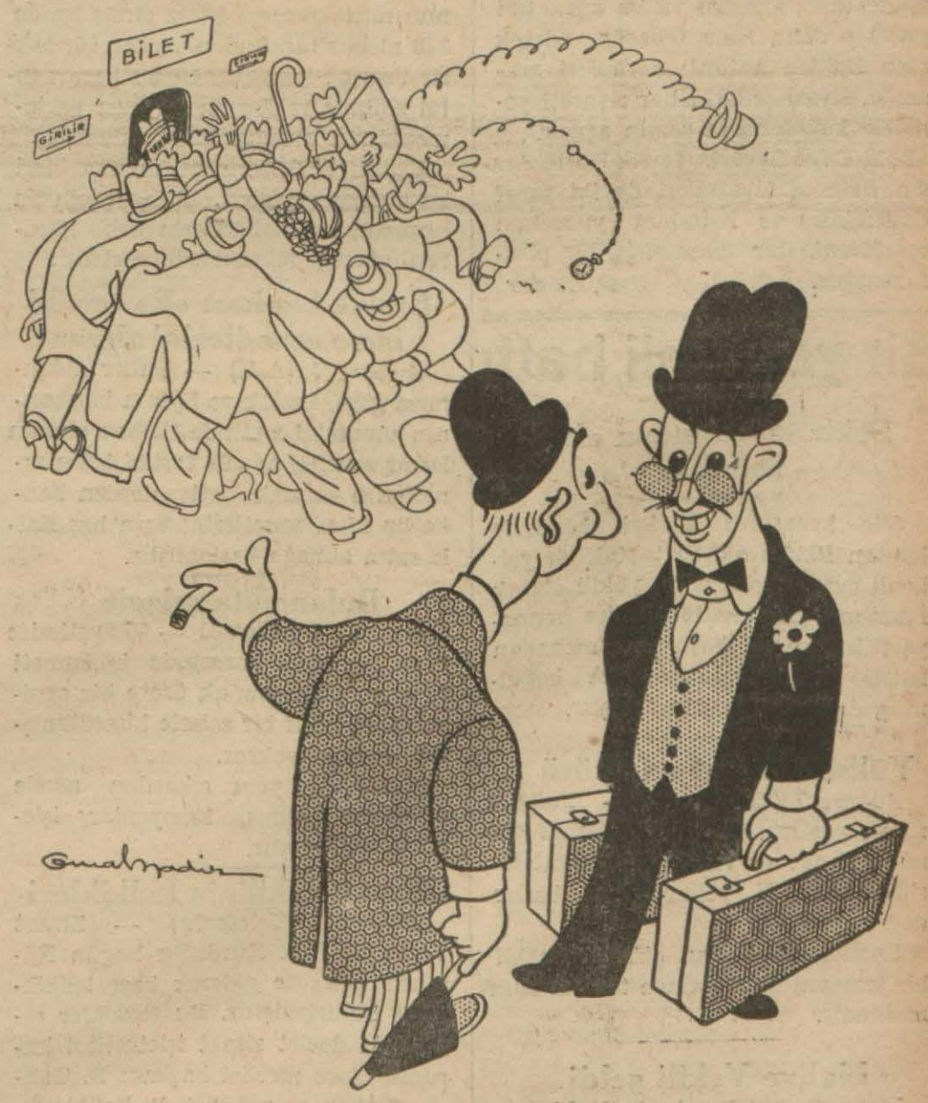

— Bilet gişesine neden mahdumu gönderdin?...
— İyi boksördür de!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

GÜNÜN HADİSELERİ

B. B. Bayar ve Arasın Belgrad seyahatleri

Başvekil B. Celâl Bayar ve Hariciye Vekili B. Tevfik Rüştü Aras, Yunan ve Türk milletlerinin dostluk ve beraberliğini büsbütün takviye eden munzam paktı Atinada imzaladıktan sonra, Ankaray, izahat vermek üzere, dönmüşlerdi. Bu sefer de, Yugoslavyaya seyahat etmek için, tekrar şehrimize geldiler; bu akşam belgrada müteveccihen yola çıkacaklar.

Seyahatin asıl sebebi, şubat ayı içinde memleketimizi ziyaret eden Yugoslav Başvekili B. Stoyadinoviçe mukabelede bulunmak; aynı zamanda, iki memleket arasında mevcud dostluğu ve ittifakı daha kuvvetlendirmektir.

Esasen Balkan antantının iki büyük mübeşşiri Türkiye ile Yugoslavyadır dense hata olmaz. Yalnız iki millet ve yalnız Balkanlar için değil, bütün sulhperver beşeriyet nam ve hesabına da hayırlı ve yümünlü olan bu antant fikri, Yugoslavyanın - arkasından matem tuttuğumuz - büyük kralı Birinci Aleksandr ile, Türk milletinin Önderi Atatürk arasında doğup olgunlaşmış, kralın Türkiyeyi ziyaretile büsbütün kuvvet bulmuş bir düşünceydi ki, bildiğimiz şekillerde tahakkuk etti.

Ne yazık ki, Yugoslavlar, büyük şeflerini meşum suikasd neticesinde kaybettiler. Türkiyede onun muhterem şahsiyetinde en büyük dostundan mahrum oldu. Lâkin, Birinci Aleksandrın varisi olan çocuk kral Piyerin naibi prens Polle istinad ettiği hükûmetlerin ve bilhassa bugünkü hükûmetin reisi sayın bay Stoyadinoviç, aynı yoldan ayrılmadılar. Aleksandrın hiç bir eserine halel getirmediler. Yugoslavyanın tamamiyeti gibi, satvet ve şevketi de orta Avrupa ile Balkanlar arasında kanadlarını açmış bir ihtişamla devam etti. Yugoslavya, hâlâ akli selimin, terakkî ve inkişafın, muvazene ve sulhün bir vatanı olmaktadır. Aynı karakterde olan ve Şark misakile Balkan antantı arasında kanadlarını açmış bulunan Türkiye ile dostluk ve dayanışmada devam etmesi de bu sebeple gayet tabiî oldu.

Yugoslavya ile aramızda ilk gündenberi ufak bir anlaşmamazlık geçmemiştir. Bilâkis, münasebetlerimiz her fırsatla inkişaf etmektedir. Daha son ayların Balkan iktisad kongresile matbuat kongresi bahusus biz gazetecilerin yadında tatlı ve samimî hatıralardır.

Balkanları kaplayıp 60 milyon nüfuslu bir muazzam federatif vahdet manzarası arzeden ve bu karakteri gittikçe daha fazla tebarüz edecek olan Balkan antantı devletleri arasında, siyasî şeflerin her ziyareti yeni bir kaynaşmaya zemin açıyor.

B. B. Celâl Bayarla Tevfik Rüştü Arasın Belgrad ziyaretleri de iki taraf dostluğunu ve ittifakını yükselten merdivenin bir basamağı, bir platformudur.

F. Tanur

Bir yelkenli battı

Sekiz tayfasından altısı boğuldu

Şile kazasının Korkalı köyünde kaptan Bekire aid 24 tonluk bir yelkenli evvelki gün odun yüklü olarak İstanbula gelirken birdenbire fırtınaya tutulmuştur. Yelkenli fırtınadan batmış 8 tayıfasından altısı boğulmuş, diğer ikisi kurtarılmıştır.

Yüksek Ziraat enstitüsü

Ankara 7 (Telefonla) — Yüksek ziraat enstitüsünün lâğvedilerek orman, ziraat ve veteriner fakültelerine ayrılacağı yolundaki haberler doğru değildir.

Enstitünün orman çiftliğine nakli bir temenni mahiyetinde telâkki olunmaktadır.

Maliye Vekili geldi

Maliye Vekili Fuad Ağralı dün sabah ekspresе bağlanan hususî bir vagonla Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Son dakika

Romada yeni görüşmeler

B. Hitler ve Mussolini dün 2 defa uzun müddet görüştüler

Paris 8 — Romadan bildiriliyor: B. Hitler ve Mussolini dün uzun müddet görüşmüşlerdir. İki tarafın nazırları ve askerî müşavirleri de mühim müzakerelerde bulunmuşlardır. B. Mussolini ve Hitler 16,30 dan on dokuza kadar tekrar görüşmüşlerdir.

Roma, Alman mahafili askerî mütehassısların görüşmesinden bahsederken bir askerî anlaşma yapılması mevzuu bahsolmadığını, çünkü böyle bir anlaşma için bulunması lâzımgelen mareşal Göring'in Romada bulunmadığını beyan etmektedir.

İngiliz Hariciye nazırı Cenevreye gitti

Paris 8 — İngiltere Hariciye nazırı Lord Halifaks Milletler cemiyeti konseyinin yarınki toplantısında bulunmak üzere dün akşam Parise gelmiş ve bir müddet sonra Cenevreye hareket etmiştir. Fransız Hariciye nazırı B. Bonnet kendisini istasyonda selâmlamış ve bir müddet görüşmüştür.

B. Bonnet bugün otomobille Cenevreye hareket edecektir.

Amerikadan Fransaya giden tayyareler

20 tanesi, İspanyaya gönderileceği anlaşıldığından tevkif edildi

Vaşington 8 (A.A.) — Hariciye Nazırı Hul, gazetecilere beyanatında, Fransaya gönderilmek üzere bulunan 20 tayyarenin tevkif edildiğini, çünkü bu tayyarelerin İspanya hesabına olduğunun anlaşıldığını söylemiştir.

Hul, Amerikanın Alman silâhlanmasına yardım ettiğine dair bazı mahafilden çıkarılan haberelri katî olarak tekzib etmiş ve Almanyanın kendine lâzım olan levazımı fazlasile yapabilecek vaziyette bulunduğunu ilâve eylemiştir.

Çalışma saati

Amerikada asgarî yevmiye kanunu

Vaşington 7 (A.A.) — Parlâmento encümeni asgarî yevmiyeler ve âzamî iş saatleri hakkındaki yeni kanunun müzakeresine itiraz etmiş ise de 218 mebus tarafından verilen bir takrir üzerine komisyonun bu kararı ibtal edilmiş ve kanun lâyihası parlamentonun ruznamesine alınmıştır.

Cenub devletlerinin mümessilleri bu lâyihaya muarız oldukları için bu hususiaki müzakerelerin pek hararetli olacağı tahmin edilmektedir.

Emlâk bankası «B» tertibi hisse senedlerini alıyor

Ankara 7 (A.A.) — Haber aldığımıza göre, Emlâk ve Eytam bankasının umumî heyetinde ittihaz olunan karar mucibince «B» tertibi hisse senetlerini satmak istiyenlerden banka bu hisse senetlerini başa baş fiatle satın almağa başlamıştır.

Bulancıkta zelzele

Giresun 7 (Akşam) — Vilâyetimize bağlı Bulancık kazasında istikameti şarktan garbe olmak üzere bir saniye süren hafif bir zelzele hissedilmiştir. Hasarat yoktur.

Karahisar yolu çıkarılan amele sayesinde açılmış, kamyonlar işlemeğe başlamıştır.

Ziraat Vekilinin tedkikleri

Ankara 7 (Telefonla) — Ziraat Vekili B. Faik Kurdoğlu bugün Nümune çiftliğine giderek bazı tedkiklerde bulunmuştur. Bu tedkikler esnasında devlet ziraat işletmeleri kurumu idare meclisi başkanı B. Tahsin Coşkan ve müdürü B. Şefikle İşbankası muhasebe müdürü B. Muvaffak hazır bulunmuşlardır.

Büyük Şef dün Çubuk barajını gezdiler

Ankara 7 — Atatürk bugün şehirde otomobille bir gezinti yaptılar. Büyük Şef saat on buçukta Çubuk barajına kadar giderek yeni gazinonun terasında bir müddet istirahat buyurdular. Atatürk barajda üç saat kaldılar ve yeni inşaata dair izahat aldılar.

Yugoslav vapurları Türkiyeye gelecekler

İlk vapur bu ay içinde seferlere başlıyor

Belgrad 7 (Telefonla) — Son defa İstanbulda akdedilen Balkan antantı konferansında alınan kararların bir neticesi olmak üzere bu ay içinde Yugoslav vapurları Türkiyeye seferlere başlıyacaktır. İlk defa olarak Lohsen isimli bir Yugoslav vapuru Susak limanından hareket ederek Venedik, Adriyatik ve Arnavudluk limanlarına uğrıyarak Pireye, oradan İstanbula gidecek ve Köstenceye geçtikten sonra aynı limanlara uğrıyarak avdet edecektir.

Limanların genişletilmesi işine başlanıyor

Evvelâ Zonguldak limanı genişletilecek

Hükûmet şilepçiliğin memlekette inkişafı nisbetinde limanlarda da mümkün olan tevsi ameliyesini biran evvel yapmak kararındadır. Duyduğumuza göre ilk önce Zonguldak limanından işe başlanacaktır.

Yeni alınan üç şilebimiz ve diğer büyük gemiler Zonguldak limanına yazın girebilseler bile kışın müşkilâta maruz kalacaklardır. Bu müşkilât bilhassa tahmil, tahliyede fazlasile hissedilecektir.

Zonguldakta bir liman inşası esasen evvelce de kararlaştırılmış ve İngiliz Gibs liman proje müessesesi mühendislerine mahallinde tedkikler yaptırılmıştı. Mütehassıslar Zonguldak limanı üzerindeki mütalâalarını hükûmete bildirmiş bulunmaktadırlar. İlk plânda Zonguldak limanının yapılması tekarrür etmiştir.

Elektrik şirketi

Ankaraya giden heyet Nafia Vekili tarafından kabul edildi

Ankara 7 (Telefonla) — İstanbul Elektrik şirketinin Belçikadaki umum müdürü B. Spesiyal refakatinde şirketin İstanbul müdürü Delakrua ve Belçikadan gelen mühendis Kleren olduğu halde buraya gelmiştir. Bugün öğleden sonra, tatil olmasına rağmen, Nafıa Vekilimiz B. Ali Çetinkaya tarafından kabul edilmiştir.

Devlet Demiryollarında seyahat eden subay ve erbaşlar

Ankara 7 (Telefonla) — Caber retlerini kendileri ödeyen orduda rütbeyi haiz şahıslarla gedikli erbaşlardan sülüs ilmühaberi aranılmaması kararlaştırılmış ve keyfiyet bir tamimle Devlet Demiryolları idaresince alâkadarlara bildirilmiştir.

Süleyman şah türbesinin tamiratı bitiyor

Ankara 7 (Telefonla) — kalesi önündeki Süleyman şah türbesinin tamiratı bu yakınlarda bitecektir. Tamirat bittikten sonra orada bir tören yaptırılacaktır.

Bir istasyonun adı değişti

Ankara7 (Telefonla) — Haydrpaşa - Eskişehir hattındaki Sakarya Akhisar istasyonunun adı Pamukova olarak değiştirilmiştir.

Antakyada gene dolaplar çevriliyor yeni müsademeler oldu

Delege Garonun beyanatının fiilî tezahürleri beklenmektedir. Arab gazeteleri faaliyette

Antakya 6 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Delege Garo ile baş konsolosumuz B. Celâl Karasapan, dün gece Ankaradan buraya geldiler.

Son hâdiselerden heyecana ve sabırsızlığa düşen halk, bütün alâka ve dikkatini Garo'nun Ankara seyahatinden sonra vaziyette hasıl olması icabeden salâha tevcih etmiş görünüyor. Garo'nun Ankaradan hareketinden evvel Hatayda Cenevre anlaşmasının harfiyen ve katiyen tatbik edileceği hakkında Türk gazetelerine yaptığı beyanat memnuniyet verici ve yatıştırıcı mahiyette addedilmekle beraber, bu beyanatın fiilî sahalarda tezahürlerine intizar edilmektedir.

Delege Garo, katî emirler almak üzere yarın sabah Beruta hareket edecek ve vaziyet pazartesi tamamen aydınlanmış olacaktır.

Bir müsademe daha

Antakya 6 (A.A.) — Dün gece Antakyanın Dörtayak mahallesinde bir kahvede bulunan Türklere karşı jandarma tarafından ateş açılması üzerine, mühim bir müsademe daha vuku bulmuştur. Bu çarpışmada iki jandarma ölmüştür.

Arap gazeteleri halkı Türkleri öldürmeğe teşvik ediyorlar

Antakya 6 (A.A.) — Arap gazeteleri tahrikâtlarına devam ediyorlar. Bu meyanda Antakyada çıkan «Elurube» gazetesinde «Necib alevî milletine» başlığı altında ve «Sancak Arab teşkilâtı âlî komisyonu» imzasile neşredilen beyannamede Türklere şiddetle hücum edildikten sonra «Ey alevî, Türkleri ez, kuranı kerim de böyle buyuruyor, aranızda fitne olmamak için onları öldürün çünkü fitne katilden daha fenadır.» deniliyor ve Eti Türkleri açıktan açığa katle teşvik ediyor.

İskenderunda çıkan «Elliva» gazetesi de «Hiyanetin cezası» başlığı altındaki yazısında «Türk diyen alevîlerin son hadiselerde nasıl dövüldükleri, yaralandıkları, tecziye edildikleri diğer Eti Türklerine ibret olmalıdır» diyor.

Yabancılar Antakyalı yazılıyor

Antakya 6 (A.A.) — Yenigün gazetesi fransızca neşrettiği dördüncü sahifesinde, Halepte mukim Suriyeli ve Lübnanlıların kamyonlarla Hataya gönderilerek nüfusa kaydedildiklerini ve ittihadı vatanî cemiyetine dahil yabancılara da hem Antakya hem İskenderun dairelerinden nüfus kâğıdı verildiğini ve bu cemiyetin köylere silâhlı adamlar göndererek tethiş hareketleri yaptıklarını itiraz götürmez vesikalarla isbat edecek vaziyette olduğunu yazmakta ve buna ehemmiyetle komisyon reisinin dikkati çekilmektedir.

Türkiyeden giden Hataylılar

İskenderun 5 (A.A.) — İntihabatta reylerini kullanmak üzere Türkiyede mukim Hatylıların gelmesi devam ediyor. Dün gece gelen 300 Türk istasyonda coşkun tezahüratla karşılanmıştır. Bu suretle bu hafta içinde gelenlerin sayısı yedi yüzü bulmaktadır.

Faik Türkmenin konferansı yasak edildi

Antakya 6 (A.A.) — Faik Türkmen tarafından bu sabah Ampir sinemasında, Türk dili inkilâbi hakkında verilmesi mukarrer ve hükûmetten izinli konferans, sinema civarında zabıta kuvvetleri ikamesi suretile yasak edilmiştir.

Rumen faşistleri reisi

Kodreano aleyhinde vatana hiyanet davası açıldı

Bükreş 7 (A.A.) — Dün akşam burada aşağıdaki resmî tebliğ çıkarılmıştır:

2 inci kolordu askerî müddeiumumiliğinin araştırma, istiçvap ve bulunan evrakın tedkiki neticesinde askerî mahkeme huzurunda eski demir muhafız şefi korneliu Zelea Kodreanu aleyhine, devletin emniyetini alâkadar eden vesikalar tutmak suretile vatana ihanet cürmile bir dava açılmıştır.

Eski Rumen Başvekili Goga öldü

Bükreş 7 (A.A.) — Eski Başvekil Ottaviano Goga öğleden biraz sonra Ciucea şatosunda vefat etmiştir.

Amerikada naziler

Altı kişi tevkif edildi

Niyork 7 (A.A.) — Long - İsalndda kâin «Siegfried Yaphank» nazi kampının şeflerinden altı kişinin tevkif edilmesi üzerine Cermano - Amerikan Bund cemiyeti reisi Fritz Kuha nazi kampının gayesi Amerikada bir Alman bloku teşkil etmek olduğunu beyan etmiştir.

Diğer cihetten nazilerin Nevyork devletinin kanunlarına muhalif hareket ettiklerini bir kaç kere söyleyen Amerikan harb malûlleri cemiyeti reisi Ray Monahan açdığı mücadelenin daha başlangıcında bulunduğunu ve Nevyork devletinde faaliyette bulunan daha on iki nazi kampile mücadele etmeğe devam edeceğini bildirmiştir.

Çekoslovakyaya hücum

Alman gazeteleri şiddetli yazılar yazıyorlar

Berlin 7 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Bütün gazeteler son günler zarfında Bohemyada Çeklerle Südet Almanları arasında cereyan ettiğini iddia ettikleri hâdiselerden hiddetli bir lisanla bahsetmektedir. Bu münasebetle gazetelerde çıkan başlıklar şunlardır:

Fölkişer Beobahterden: «Çek polisi Südet Almanlarını mütemadiyen sopalarla dövüp öldürüyorlar. Askerler bu tahrikâta iştirak ediyorlar.»

İngiltere Pragda teşebbüste bulundu

Berlin 7 (A.A.) — İngiltere sefiri, Çekoslovakyadaki Alman ekalliyeti meselesinin muslihane bir şekilde halledilmesi için İngiltere tarafından bugün öğleden sonra Prag nezdinde teşebbüste bulunulduğunu Almanya hükûmetine bildirmiştir.

Amerikanın dış politikası

Vaşington 7 — İngiliz siyasetinin yeni bir veçhe alması üzerine Amerikan dış politikasında görülen bazı tezahür gazetelerde münakaşalara sebebiyet vermiştir. Gazetecilere beyanatta bulunan Hariciye Nazırı B. Hull, demiştir ki:

«Bazı gazeteciler, Amerikan Hariciyesi erkânını haksız olarak itham etmekte ve bunların faşist lehdarı ve Amerikan aleyhdarı fikirlerde bulunduğunu söylemektedirler. Bu, tamamile yanlıştır.

Amerikan Hariciyesi silâh ihracatı hakkında herhangi bir muahedeyi ihlâl etmiş değildir. B. Ruzvelt, B. Filips ve ben İspanya hakkındaki Amerikan politikasını, yalnız birleşik devletleri harbden masun tutmak arzusu iel tesbit ettik.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Uyuyamıyan adama dair...

Vaktile bir kere bahsedilmişti; gazetemiz de yazmıştı; fakat Fransız mecmualarından biri mevzuu yeniden tazeleyince, bizim bütün matbuat da, dünkü nüshalarda, 22 senedenberi uyumıyan mahud adamdan, Budapeşteli Pol Krenden sütun sütun dem vurdu:

Leh cephesinde patlıyan bir merminin parçası - 15 haziran 1915 de - başına isabet etmiş... O zaman bu zamandır, dimağda her ne bozukluk olmuşsa, gözüne bir damla uyku girmiyormuş. Tedavisine imkân yok. İlim müesseseleri cesedine, canbazhaneler dirisine para veriyorlarsa da, Kren hiç birini kabul etmiyor. Esasen bürosunda çalışabilmekte; evinde kitab okuyabilmektedir... Ölemiyor; çocukları da var... Her şeyi tabiî; yalnız uykusu yok!... Rüyet hassasına zarar olmaması için günde iki saat kadar gözlerini kapayıp uzanıyor... Uyanık vücud daima faaliyet sarfettiğinden fazla kaloriye ihtiyaç duyuyor: Yirmi dört saatte sekiz kere yemek yiyor...

Ben kendi hesabıma az uyuyanlara gıpta ederim. Meselâ meşhur İtalyan siyasisi Kavur ve Napoleon Bonapart günde dört saat uyurlarmış diye okumuştum da imrenmiştim: «Demek yirmi saatleri kendilerine kalıyor! Ne mutlu! demiştim...

Fakat hiç uyuyamıyan bu adama imrenmek kabil mi? Onu bir nevi alil sayıyoruz. Çünkü bizden başka... Sade bizden değil, bütün ziruhlardan, bütün mahlûklardan başka... Nebatlar, kışın yapraklarını dökerler; geceleyin başka türlü teneffüs ederler... Ayılar kışın ine çekilir yılanlar uyuşur; ve kurtlar kuşlar, geceleyin gündüze kıyasla başka bir hayat tarzı sürerler... Halbuki bir o, Budapeşte şehrinde bir tek zavallı, bütün ânatın hesabı kendisinden sorulacak bir bekçi gibi, nöbetçi gibi aydınlığı ve karanlığı pür dikkat bekliyor!

Bazıları derdli oldukları zaman uyuyamazlar. Halbuki ben, derhal bir uykuya dalarım ve sinirlerim kuvvetlenmiş, yarı yarıya teselli bulmuş bir halde ertesi sabah uyanırım. Onun için, nazarımda, uyku, büyük bir halâskârdır. Krene bilhassa bu cihetten acıyorum.

Bir kitapta okumuştum: İnsan iki türlü hayat yaşarmış. Biri uykuda, öbürü uyanıklıkta... Uykudaki hayatı da müstakil bir ömürmüş. Ancak, bu âlemdekini o âlemde müphem hatırlar, bu âlemde de o âlemdekini rüya sanırmış. Rüyanın mahiyeti buymuş ve esasen iki dünya arasında derunî bir münasebet mevcutmuş...

Tefelsüf! Tasavvuf! Ne isterseniz deyiniz... Fakat güzel bir tahayyül her halde... Ve uyumak gibi, rüyada hoş bir şeydir... Ömrün tuzu biberidir... Her uyku bir istasyondur, İnersiniz, meçhulünüz olan bir diyarın bazı manzaralarını seyrettikten sonra, gene hayat seyahatine devam... Halbuki uykusuz bir hayat, hiç bir durakta tevakkuf etmeksizin mânasız bir devriâlem!

22 sene böyle yaşamış... Biz bu müddet zarfında yedi, yedi buçuk seneyi uyuyarak geçirdik... Bir bakıma o, kazançlı... Fakat hayır!... İnsanların ve mhalûkların öteki kısmına benzememek fena... Velevki bu benzeyişte bir nim ilâhlık çeşnisi olsa bile... Böyle kazanç yerinde dursun! (Vâ-Nû)

Belediye muhasebe müdürü Ankaraya gitti

Belediye muhasebe müdürü B. Kemal Ankaraya gitmiştir. B. Kemal Ankarada belediyenin vize işleri etrafında divanı muhasebata malûmat verecek ve 937 bütçesine şehir meclisince yapılan münakale kararlarını tasdik ettirmek için Dahiliye Vekâletile temas edecektir.

İtfaiye okulunda ikinci devre imtihanları

İstanbul itfaiye okulunun ikinci devre imtihanlarına başlanmıştır. İmtihanlar haziranın beşinde hitam bulacaktır. Bu devrede, yirmi ikisi efrad ve altısı âmir olmak üzere yirmi sekiz talebe vardır.

Bunlar arasında evvelce itfaiyede alışmayıp doğrudan doğruya hariçten mektebe girenler de bulunmaktadır.

ŞEHİR HABERLERİ

Bebek - Istinye

Emirgânda geniş bir meydan açılacak

Bebek ile İstinye arasında yapılması kararlaştırılan asfalt yolun keşfi yapılmıştır. Dört yüz bin liraya mal olacak bu yol, 25 mayısta talibine ihale edilecektir. Yolun inşasına başlanmadan evvel yol üzerine tesadüf eden binalardan bir kısmı istimlâk edilecektir.

Yolun Emirgâna tesadâf eden kısmında geniş bir meydan yapılacak, Emirgân rıhtımı üzerinde bulunan Emirgân muvakkıthanesile muvakkıthane civarındaki binalar istimlâk edilecektir. Meydanın ne suretle tanzim edileceğine dair ayrıca bir proje yapılmasına başlanmıştır.

Margarin yağı

Talimatname hazirandan itibaren tatbik edilecek

Margarin yağı imali için şehir meclisinden kabul edilen talimatname hazirandan itibaren tatbik sahasına konulacaktır.

Belediye bu talimatnameyi tatbik etmekle beraber diğer yağ imalâthanelerini de daimî surette kontrol altına alacak, bu suretle margarin talimatnamesinde tasrih edilen margarin yağı evsafı haricinde karışık yağ yapmamalarını temin edecektir.

Floryada yeni bir gazino yapılacak

Belediye, Floryada yeni bir gazino inşa etmeğe karar vermiş ve keşif projesi hazırlanmıştır. Gazino 49 bin liraya malolacaktır. Bu ay içinde münakasaya konarak ihale edilecektir. Gazinonun bu seneki pâaj mevsimine yetiştirilmesine çalışılacaktır.

Bir çocuk pencereden tepeüstü düştü, yaralanarak öldü

Tophane civarında oturan Asafın altı yaşındaki kızı Kâmran dün evin üçüncü katındaki açık pencere önünde oynarken sokağa bakmak istemiş ve müvazenesini kaybederek tepeüstü kaldırıma düşüp başından yaralanmıştır. Küçük Kâmran derhal çocuk hastanesine kaldırılmışsa da biraz sonra ölmüştür. Adliye doktoru B. Enver Karan tarafından cesed muayene edilmiş ve gömülmesine ruhsat verilmiştir. Feci kaza etrafında müddeiumumilik tahkikat yapıyor.

Bir hırsız 35 ay hapse mahkûm oldu

Bakırköy civarında muhtelif köylerde hırsızlıklar yapan Hasan adında bir sabıkalı asliye dördüncüceza mahkemesinde muhakeme edildi. Hasan on beşten fazla evi soymuş ve çaldığı malların bir kısmını da Şükrü adında birine satmıştı. Şükrü de bu suçtan maznun olarak mahkemede bulunuyordu. Muhakeme neticesinde suçları sabit olduğundan Hasanın otuz beş ay hapsine, Şükrünün de hırsızlık malı satın almak suçundan üç gün hapsine karar verildi.

15 şişe şampanya aşırmış

Beyoğlunda İsviçre klübünün bodurumunda çalışan Nikola adında bir sabıkalı orada klüb ardiyesinin kapısına anahtar uydurarak on beş şişe şampanya aşırmış fakat çıkarken yakalanmıştır.

Dün asliye dördüncüceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde Nikolanın suçu sabit olduğundan yirmi bir ay hapsine karar verilmiştir.

Bir sarhoşun yaptıkları

Niyazi isminde biri, evvelki gece son derece sarhoş olarak İstiklâl caddesinde bir mahallebicinin camlarını kırmış, polis tarafından yakalanarak mahkemeye verilmiştir.

Haklı şikâyetler

Kasımpaşanın bir mahallesinde susuzluk

Sahhaf Muslihiddin mahallesinde Ali Kabuli caddesinde 3 numarada oturan R. Turan yazıyor:

Bizler Kasımpaşada Sahhaf Muslihiddin mahallesi ahalisindeniz. İki defadır mahalle çeşmesi için müracaat ettiğimiz halde temennimiz sular idaresince nazarı itibara alınmıyor. Susuzluktan kıvranıyoruz. Temizliğimize icab ettiği derecede bakamıyoruz.

Halbuki geçenlerde mahallemizde bir lekelihümma vakası çıktı. Belediye 200 kişiyi hamama gönderdi. doktorlardan öğrendik ki sirayeti önlemek üzere 500 lira sarfedilmiş.

Bir tek kimsenin hastalanması üzerine 500 lira sarfedileceğine 3000 nüfuslu bir mahallenin istifade edeceği çeşme vaktile yapılsa da bu gibi müessif hâdiseler kökünden hallounsa daha iyi değil mi?

Şişlide İskele sokağının hali

Şişlide Perihan sokağında Yılmaz apartımanı sahibi bay Sadettin Sayar şu satırları yazıyor :

«Tramvay istasyonuna gitmek için yegâne yolumuz olan İskele sokağından geçmek mecburiyetindeyiz. Dizlerimize kadar çamurlara saplanıyoruz. Çünkü bu sokağın yüz metrelik kısmı ezelden beri yapılmamıştır. Topraktır ve kışın çamur, yazın tozdur. Otomobiller bile «Makasımı kıramam!» diye girmiyor. Bari arnavud kaldırımı döşense ve bir lâmba konulsa...»

NOT:

Karilerimizin diğer şikâyet ve dilekleri 12 nci sahifemizdedir.

Bir manitacı

Adamcağızın paralarını alıp yerine kâğıd komuşlar

Dün Sultanahmed birinci sulhceza mahkemesinde Vehbi adında birinin sorgusu yapılmıştır. Tahkikat evrakına nazaran Vehbi Unkapanı civarında bir yangın yerinde Diyarbakırlı Aslan isminde bir adamcağızı manitacılık suretile dolandırmıştır. Davacı Aslan ifadesinde vakayı şöyle anlatmıştır:

— Topkapıda birinden yatak çarşafı vesaire satın alarak bir paket yapıp Unkapanına gitmek üzere yola çıktım. Yangın yerlerinden geçerken yolumu şaşırdım, bir adam beni bir sokağa saptırdı. Bu sokaktan giderken arkadan koşa koşa bir delikanlı geldi ve yakama yapışarak; «ben burada paramı düşürdüm. Her halde bulmuş olacaksın. Senin üzerini arıyacağım.» dedi. Ben, cebimde bir kâğıda sarılı olarak deste ile paralarımı çıkardım. Delikanlı bunları alıp baktıktan sonra kendi parası olmadığını söyliyerek iade etti. Elimdeki eşya paketini de didikleyip aradıktan sonra bırakıp gitti. Ben Unkapanına gelince birşey almak istedim. Elimi cebime sokup para paketini çıkardığım zaman paketin içinde paralarımın yerinde âdi kâğıd parçaları sarılı olduğunu gördüm. Derhal polise müracaat ettim ve gösterilen sabıkalı resimleri içinden yolda benim üzerimi arıyan Vehbiyi tanıdım. Paralarımı alan bu adamdır.

Vehbi suçu tamamile inkâr ederek dedi ki:

— Bay hâkim. Yalan söylüyor. Ben o gün kapalıçarşıda çalıştığım dükkândan hiç ayrılmadım. Benim sabıkam vardır. Dört defa hapishanede yattım. Bir vaka olduğu zaman polisler hemen beni yakalıyorlar. Şimdi bu mahkemeden çıkar çıkmaz gene gideceğim yer karakoldur.

Hâkim B. Rüştü, Vehbiyi ikametgâha rapten serbes bıraktı ve mahkemeye verilmek üzere evrakı müddeiumumiliğe gönderdi.

Feci bir hâdise

Bir çocuğun attığı taş bir ihtiyarı öldürdü

Bakırköyüne tabi Mahmudbey köyünde sekiz yaşında yaramaz bir çocuğun attığı bir taş ile feci bir ölüm vakası olmuştur:

Köy halkından Osmanın sekiz yaşındaki oğlu Mümin, sokakta oynarken öteye beriye taş atmağa başlamış, bu sırada sokaktan geçmekte olan Bulgaristan muhacirlerinden 95 yaşında Hamza ismindeki bir ihtiyar çocuğun attığı taşla başından yaralanmış ve derhal ölmüştür.

Jandarma işe el koymuş, fakat Müminin 930 tevellütlü olması yüzünden cezaî ehliyeti olmadığı anlaşılmıştır. İhtiyar Hamzanın cesedi morga kaldırılmış ve hâdise etrafında tahkikata başlanmıştır.

Koyun hırsızları

Üç suçlu kabahati biribirine atıyor

Süleymaniye civarında Ömer ve Musa adlarında iki kişiye aid bir ahırın kapısının kilidini kırarak on bir koyun çalan Yahya, Kâmil, Etem ve hırsızlık koyunları bilerek satın almaktan maznun kasap Kâmilin muhakemlerine dün üçüncüceza mahkemesinde bakılmıştır.

Maznunlardan Etem suçu tamamile inkâr etti. Diğer suçlu Yahya şunları söyledi:

— Bu hırsızlıkta Etemin kabahati yoktur. Koyunları Kâmil ile ikimiz çaldık. Ahıra beraber girdik. Kâmil kilidi kırdı, koyunları çıkardık. Bunları başka bir yere götürdük. Ben kahvede Kâmili bekledim. Kâmil geldiği zaman bana on lira verdi.

Bir kaç gün sonra hırsızlık meydana çıkınca Kâmil bana geldi ve «Etem sabıkalıdır. Bu suçu onun üzerine atarsak polisler onu yakalarlar, biz de kurtuluruz.» dedi.

Kâmil, arkadaşı Yahyanın bu ifadesini kabul etmedi ve:

Bu adam yalan söylüyor. Hırsızlığı Yahya ile Etem yapmışlardır. Bunları ben polise haber verdim. Şimdi bana iftira ediyorlar. dedi. Kasap Kâmil de hırsızlık koyunları satın almak suçunu inkâr etti. Şahidlerin çağrılması için muhakeme başka güne bırakıldı.

Çantayı aşırıp giderken yakalandı

Şehremininde oturan bayan Fatma, Beyoğlunda bir sinemanın balkonunda otururken içinde beş lira para ile bir saati bulunan çantasını yanındaki koltuğa koymuş, bir aralık Koço isminde biri, çantayı aşırıp savuşurken yakalanmıştır.

Bir arabacı kalb sektesinden öldü

Çarşıkapıda arabacılık eden Halid, dün sokakta arabasının içinde ölü olarak bulunmuştur. Cesed belediye doktoru tarafından muayene edilmiş, kalb sektesinden öldüğü tesbit olunmuştur.

Bir tramvay bir otomobile çarptı

Şoför Hamidin idaresindeki taksi, Taksimden Harbiyeye gitmekte iken arkasından gelen vatman Niyazinin idaresindeki tramvay otomobile çarpmış, hasara uğramıştır. Vatman hakkında icab eden muamele yapılmaktadır.

Şakadan güreşirlerken birisi bacağını kırdı

Şişlide oturan Haydar ve Mustafa isimlerinde iki arkadaş şaka tarzında güreşmekteler iken Mustafa bir aralık şiddetle yere düşmüş ve bacağı kırılmıştır.

Zabıta; Mustafayı tedavi altına aldırmış, Haydar hakkında da takibata girişilmiştir.

İSTANBUL HAYATI

Hıdırellezin teşrifi!

Hele şükür, aylardanberi sakız gibi geveliye geveliye beklediğimiz hıdırelleze de kavuştuk. Yani takvim ağzile, ruzukasım çıktı, ruzuhızır girdi. Hazretin girişi de pek debdebeli oldu. Sıcaktan rahatsız olmasın diye tepesine, kurşuni bulut yığınlarından şemsiyeler açıldı. Tozdan topraktan müteessir olmaması için göklerin arazozları saatlerce her tarafı suladılar. Karlı dağların tepelerinden sallanan yelpazeler baharın ılık kokulu havasını temizlediler. Bizim tüylerimizi dikenlendiren soğuk, rütubetli rüzgâr arasında hıdırellez hazretleri sallana sallana teşrif buyurdular. O, yeşil çimenler ortasında minimini yapraklı, pembe tomurcuklu fidanlardan kurulmuş koltuğuna oturur oturmaz sevgilisi güneş te peçesini attı, tatlı tebessümile önünde diz çöktü.

Hazretin böyle yağmurlar, rüzgârlar arasında mütenekkiren seyahatine bakılırsa bu sene istikbal merasimi istemiyordu. Ve lâkin onun bu tevazuuna rağmen İstanbul halkı gene kadirşinashğını gösterdi. Cuma günü hazretin ilk istasyon olarak ayak bastığı Kâğıdhane çayırında epeyce merasim yapıldı.

Sabahleyin sine sine yağan yağmur altında Kâğıdhanenin gedikli ziyaretçileri kahve renkli gruplar kayıklarla, vapurlarla akın ettiler. Klarnet, dümbelek, akordeon sesleri Haliç sahillerini okşadı. Onların ardından kozhelvacılar, simitçiler, seyyar köfteciler sıralandılar.

Asıl merasim öğleden sonra başladı. Bir gün evvelden kuzuları, dolmaları hazırlamışken sabahleyin havanın münasebetsizliğini görünce sinirleri bozulan Kâğıdhane merakhları öğleye kadar terter tepindiler. Saat on ikiye doğru bulutlar parçalanıp güneş gülümseyince muradlarına erdiler. Zaten hazır bulunan sepetler, paketler koltuklandı. Soğuk rüzgâra aldırış bile etmediler. İnad da bir muraddır, diye niyetlerini yerine getirdiler. Hürriyet tepesinden inen kara yolcularile, köprüden hareket eden vapur, mavna yolcuları Kâğıdhane deresinde birleştiler. Geceden öğleye kadar ıslanan çayırlar bataklık haline gelmişti. Dikenli yamaçların çakılları üzerine hasırlar, battaniyeler serildi. Ocaklar kuruldu. Bir köşede dümbelekler tıngırdıyor, ötede bir zurna cıyak cıyak haykırıyor, beride gramofonun yanık mededleri inliyor. Kebab dumanları arasından nâralar duyuluyor:

— Yaşaaaa, gözünü sevdiğim. Ağzın dilin var olsun.

Zurnacı coştukça dümbelekçi de heyecanlanıyor, hanendenin ağzı kulaklarına kadar açılıyordu.

Üşüdüler, titreştiler fakat sözlerini yerine getirdiler, günü gününe eğlencelerini yaptılar. Lâkin, iş bu kadarla bitti sanmayın ha. Hıdırellez hazretlerinin asıl teşrif merasimi bugüne tehir edildi. Bugünkü büyük eğlence tafsilâtını da başka bir yazımda anlatacağım.

Cemal Refik

Jiletle kadının yüzünü yaralıyan 14 aya mahkûm oldu

Beyoğlunda Sabahat adında bir kadını jiletle yüzünde daimî bir iz bırakacak şekilde yaralamaktan maznun Hasanın mevkufen, Hasanı bu işe teşvikten maznun Maryam ve Alinin gayri mevkuf olarak muhakemeleri asliye üçüncü ceza mahkemesinde yapılmıştır.

Muhakeme neticesinde Hasanın, Sabahati yüzünden yaraladığı ve bu yaranın da daimî bir eser bıraktığı gerek tabibi adlî raporu ve gerekse şahidlerin şahadetlerile sabit olduğundan on dört ay iki gün hapsine karar verilmiştir. Maryamla Alinin bu işte Hasanı teşvik ettiklerine dair kâfi deliller bulunamadığından bunlar beraet etmişlerdir.

İki yangın başlangıcı

Kadıköyünde Yeldeğirmeninde Nemlizade sokağında Eminin evinin bacası tutuşmuşsa da itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Unkapanında Yorgi adında birine aid fabrikada da yangın çıkmış ve bir kayış yandıktan sonra itfaiye tarafından söndürülmüştür. Yangınların neden çıktıkları tahkik ediliyor.

Kuleli lisesini bitirenlerin mektepten ayrılış töreni

Dün bu münasebetle nutuklar söylendi derece alanlara mükâfatlar dağıtıldı

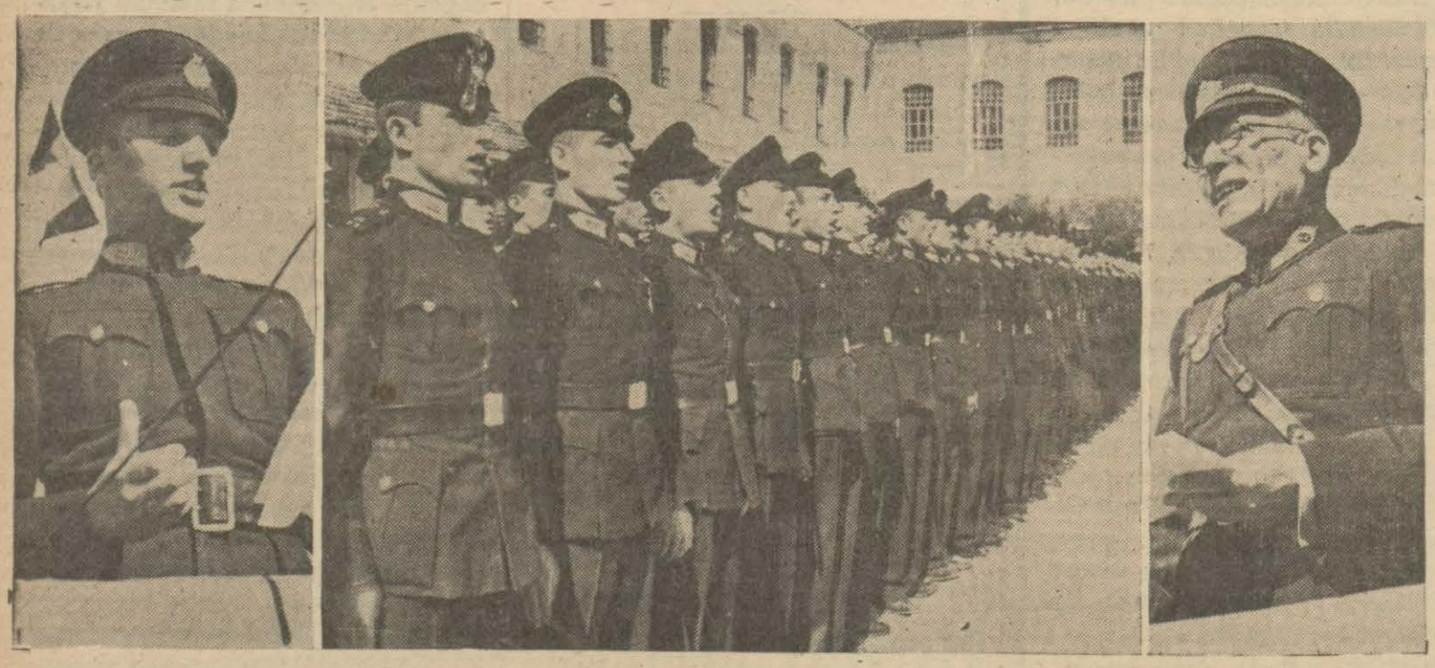

Sağda mekteb müdürü, solda bu seneki mezunlardan biri nutuk söylerken, ortada talebe İstiklâl marşını söylüyor

Kuleli askerî lisesini bu sene bitirenlerin mektepten ayrılış töreni dün yapılmıştır. Törende İstanbul kumandanı korgeneral Halis Bıyıktay, tümgeneral Osman Tufan, İstanbul merkez kumandanı general İhsan Ilgaz, şehrimizde bulunan kara ve deniz kuvvetlerimize mensup erkân ve subaylarla diploma alan gençlerin aileleri, hazır bulunmuştur.

Merasime saat 14,30 da evvelâ İstanbul kumandanı korgeneral Halis Bıyıktayın, mektebin avlusunda dizilmiş talebeyi, teftişile başlamıştır. Kumandan talebenin önünden geçerken «Nasılsınız?» diye hatırını sormuş. Talebe hep bir ağızdan, «Varol» cevabile mukabele etmiştir.

Bundan sonra mektep müdürü albay Tevfik Topçu bir nutuk söyliyerek ezcümle demiştir ki:

«— Okulumuzun on birinci sınıfını bitiren ve olgunluk meyvalarını veren talebeyi Harp Okuluna veriyoruz. Yarın da bu gençleri orduya vereceğiz.

Sayın çocuklarımın hepsi bilir ki Harp Okuluna giriş günü, ordu camiasına katılış günüdür. Faal ordu hayatı bugünden başlar. Ben ordunun eski bir subayı sıfatile, kılıç takıldığı bu günü büyük bir zevkle hatırlamaktayım. O gün verilen kılıç, liyakatımızın bir sembolüdür. Yeri ve sırası gelince bu silâhın şeref ve namusunu korumak vazifemizdir. Netekim bizimle beraber bu şerefe varan arkadaşlarımdan bir çoğu şahamet meydanlarında seve seve canlarını verdiler, böyle bir günde kendilerine verilen silâhın şerefini yerlere düşürmediler.

Bu gençlerin de sıraları gelince, babalarının izinde yürüyeceklerine ve bugünü asla unutmıyacaklarına inancım vardır.»

Bundan sonra çocuklara dönerek şu sözlerle nutkuna nihayet vermiştir:

— Siz esas bilginizi bu çatının altında aldınız, umumî bir kültür sahibi oldunuz. Harp Okulunda bilginizin çatısını kuracaksınız. Yarın Harp Okuluna geçtiğiniz ve orduya katıldığınız zaman bir bünyeye zerk edilmiş taze bir kan gibi ordu saflarına can ve kudret vereceksiniz. Sizi muvaffakıyetinizden dolayı kutlarım.»

Müdürün heyecanla alkışlanan bu nutkuna bu seneki mezunlardan 591 B. Orhan cevap vermiş ve ezcümle demiştir ki:

— Uzun yılların şerefli hatıralarını tarihi menkıbelerini taşıyan Kuleli okulu altmış altıncı senesini yaşıyor. Şu dakikada yüreklerimiz minnetlerle doludur. Ne mutlu bizlere. Cumhuriyet ve inkılâbın her nimetinden faydalanıyoruz. İlerinin hizmetlerinde yüksek itimadlarınıza lâyık olmak için her türlü fedakârlıktan çekinmiyeceğiz. Bu meslekte şecaat ve fazilet örnekleri olmuş yüksek kumandanlarımız var. İnkılâb ve Cumhuriyetin evlâdları, Atatürk devrinin çocukları büyük eserin başarıcılığı uğrunda mukaddes vazifenin parolası verilmiştir. Bu şaşmaz istikamette, duraksız, kusursuz, inhirafsız yürüyeceğiz.»

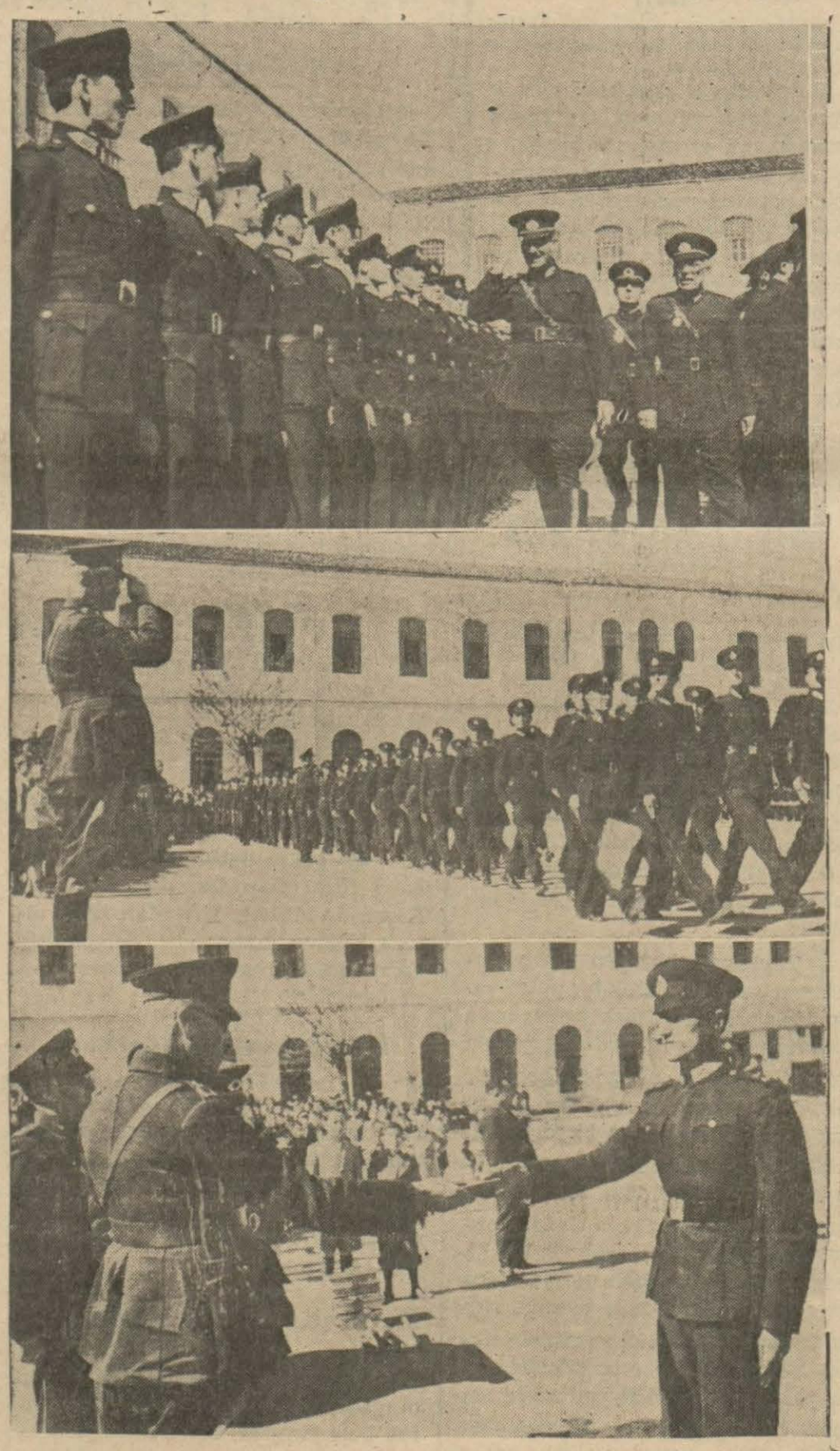

1 - General Halis talebeyi teftiş ediyor, 2 - Geçid resmi, 3 - Derece alan talebeye mükâfat veriliyor

Bu nutka diğer sınıflardan 200 B. Mehmed, mektepte kalan arkadaşları namına bir kaç kelimeyle cevab verdi:

«— Sevgili ağabeylerime, yeni yollarında muvaffakıyetler dilerim» dedi.

Nutukları müteakib sınıfın birinci ve ikincisine birer altın saat, üçüncüye bir gümüş saat verildi ve onu takib edenlerden üç kişiye altın kalem ve üç kişiye de fransızca, ingilizce, almanca birer diksiyoner verildi.

Talebe mükâfatlarını alırken, İstanbul komutanı korgeneral Bıyıktay, ellerini sıkarak kendilerine hayatta muvaffak olmalarını temennî eden sözler söylemiştir.

Bu gençler kumandanların önünde çekilip diğer arkadaşlarına iltihak ettikleri zaman Kuleli marşı söylenmiş ve müteakiben büyük bir resmi geçid yapılmıştır.

Resmi geçitten sonra spor gösterileri yapılmış ve talebe sporcular çok muvaffak olmuş şiddetle alkışlanmışlardır.

Dün Kuleli mektebinde yapılan bu merasimde bulunan davetliler mektebin çay salonuna götürülerek izaz edilmişlerdir.

Bu sene liseyi muvaffakıyetle bitirenlerden mükâfat alanların isimleri şunlardır:

198 Abdussamat Kuşçu.
575 Ekrem Atamer.
934 Cihad Akyol.
— Cihad Uğurluoğlu.
250 Ramazan Gülnar.
90 Süleyman Akın.
63 Osman Çifçi.
1472 Cavid Öztürkbaşarı.
1129 Mecdeddin Güzeltürk.

BULMACAMIZ

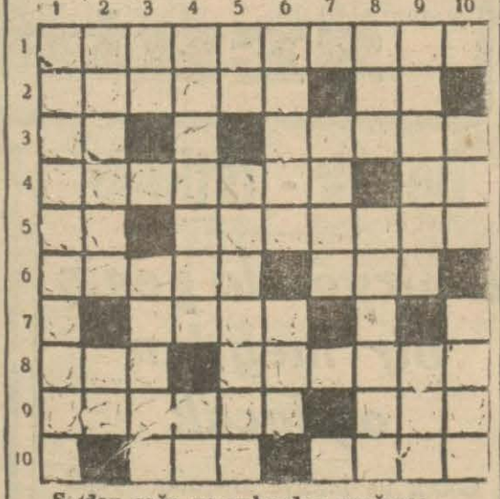

Soldan sağa ve yukardan aşağıya:

1 — İçtimaî bir sınıf
2 — İtalyalı meşhur bir ressam - başına bir «M.» konursa bir renk olur
3 — Tersine çeviriniz kıymet olur - Zaif
4 — Sucular - Bir rengin tersi
5 — Bir harfıh okunuşu - Dirayet
6 — İkbal - Vücuttaki mayi
7 — Komşu bir hükûmet
8 — Aktörün vazifesi - Tomar
9 — Bir Vekilimizin soyadı - Kör
10 — Kişi - Saha

Geçen bulmacamızın halli:

Soldan sağa:

1 — Gangister, 2 — Ari, Su, Can, 3 — Luzumsuz, 4 — İzale, Raks, 5 — Mete, Nar, 6 — İş, Eti, 7 — Yasak, 8 — Ela, Eleni, 9 — İlçebay, 10 — Eskişehir.

Yukarıdan aşağı:

1 — Galibiyet, 2 — Aruz, Şal, 3 — Nizam, Sais, 4 — Ulema, L. K. 5 — İsmet, Keçi, 6 — Sus, Ek, Leş, 7 — Ur, Bebe, 8 — Eczane, Nah, 9 — Ra, Kat, İyi, 10 — Nesrin.

Fatih Kızılay merkezinden: Şehremini Kızılay nahiyesi çevresi halkından toplanan 270 lira, Samatya maliye tahsil şubesi memurlarının maaşlarından verdikleri yardım parası (Esamisi bağlıdır) 7 lira 52 kuruş, Kocamustafapaşa Ağaçayırı sokak No. 23 İsmail Kışan 1 lira.

Birinci liste 35 lira 49 kuruş,
Yekûn 314 lira 1 kuruş.

Lira	K.	
1	28	Samtaya tahsil şefi Ahmed bilcen
1	28	Tahsil memuru Hali Demir
1	28	İcra memuru Osman Cilisralıoğlu
1	16	Veznedar Mustafa Erdur
	84	Kâtip Gülnisar Varlık
	84	Kâtip Refik Köken
	84	Kâtip İsa Tezcan
7	52	Yekûn

KONFERANS

Eminönü Halkevinden :

10/5/1938 salı günü saat (17,30 da Evimizin Cağaloğlundaki merkez salonunda üniversite doçentlerinden Yavuz Abadan tarafından (İnkılâb ve İnkılâbçılık) mevzulu bir konferans verilecektir.

Davetiye yoktur. Herkes gelebilir.

Beyoğlu Halkevinden :

1 — 10 Mayıs 938 salı günü saat 18,30 da Evimizin Tepebaşındaki merkez binasında profesör bay Şekib tarafından «Yeni Türk kadını ve ruhi münasebetleri meselesi» mevzuunda konferans verilecektir.

2 — Herkes gelebilir.

Konser tehiri

Konservatuar muallimlerinden bayan Ren Gelenbevinin hastalanması münasebetile 7 mayıs cumartesi günü akşamı saat 21 de Fransız tiyatrosunda verilecek Şan konseri 13 mayıs cuma günü akşamına tehir edilmiştir. Tevzi edilmiş davetiyeler aynı gece için muteberdir.

MİLLÎ sinemada
2 Muazzam film birden
ARŞIN MAL ALAN
Türkçe sözlü operet
BORA
CHARLES BOYER
Aşk heyecan, ihtiras sahnelerile dolu senenin en güzel filmi.

HALK OPERETİ
Pazartesi: Kadıköy Süreyya. Salı: Pangaltı Kurtuluş. Çarşamba: Beşiktaş Suad Park. Perşembe: Bakırköy Miltiyadı sinemalarında Yeni operet Kadınlardan Bıktım

ŞEHZADEBAŞI TURAN TİYATROSU
Halk sanatkârı Naşid ve arkadaşları, Miçe - Pençef varyetesi. Gündüz: FEDAKÂR GEMİCİ Komedi dram 5 perde Akşam SAHRA GÜZELİ komedi 3 perde. 12 Mayıs perşambe günü akşamı HAMİYET YÜCESES konserini bekleyiniz.

Bugün TÜRK Sinemasında 2 büyük film birden
LA HABANERA
ZARAH LEANDER
Fevkalâde muhteşem film
Seanslar 1 - 4,10 ve 7,30
DELİ PETRO
Büyük tarihi film
11 - (Tenzilâtlı) 2,30 - 5,50 ve 9,10 da

Radyo

8 Mayıs 938 Pazar

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla Türk musikisi, 13,30: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: SON.

Akşam neşriyatı: 16,30: Taksim stadından naklen: Güneş - Beşiktaş futbol maçı (Milli kümeden), 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,15: Konferans: Prof. Salih Murad (Radyo dersleri), 20: Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,45: Hava raporu, 20,48: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 21: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (Saat ayarı). 21,45: ORKESTRA: 1 - Keler - Bela: Uvertür Espagnol, 2 - Tosti: Tiristezza, 3 - Drigo: Le dö Piyero, 4 - Pinozzi: Serenad, 22,15: Ajans haberleri, 22,30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 22,50: Son haberler ve ertesi günün programı, 23: SON.

Ankara — Öğle neşriyatı: 12,30: Karışık plâk neşriyatı, 12,50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları, 13,15: Dahili ve harici haberler.

Akşam neşriyatı: 18,30: Çocuklara masal (Masal Dede), 18,50: Karışık plâk neşriyatı, 19,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule Çakar ve arkadaşları), 20: Saat ayarı ve arapça neşriyat, 20,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin ve arkadaşları), 21: Edebi konuşma (Behçet Kemal Çağlar), 21,15: Stüdyo salon orkestrası: 1 - Tschaikowsky Romanze, 2 - J. Raff: Cavatine, 3 - Lévine: Humoreske, 4 - Louis Grossmann: Csardas, 5 - José Padouk: Paraohrase, 22: Ajans haberleri, 22,15: Yarınki program.

Avrupa istasyonları
Saat 20 de

Berlin 20,25 orkestra — Breslav 20,10 orkestra — Denutcshl. S. 20,10 konser — Kolonya 20,10 salon muzikası — Münih 20,10 İspanyol muzikası — Stuttg. 20,30 opera parçaları — Viyana 20,10 kabare — Athlone 20,45 salon muzikası — Bükreş 20 orkestra — Droitviç 20 konser — Helsingfors 20,35 konser — Hilversum II 20,40 dans — Londra 20 salon muzikasına devam — Lüksemburg 20,15 konser — Oslo 20,15 konser — Bratislava 20,25 operet havaları — Riga 20,15 hafif muzika — Stokholm 20,30 salon muzikası — Rad. Toulouse 20,45 operet havaları.

Saat 21 de

Breslav 21 orekstraya devam — Deutschl. S. ve Berlin 21 askeri muzika — Frankf. 21 - 23 akşam konseri — Hambg. 21 büyük konser — Kolonya 21 operet havaları — Königsberg 21 konser — Münih 21 salon muzikası, 21,30 «Kırlangıç» Puccini'nin Komedi Lirik — Stuttg. 21 orkestra — Viyana ve Saarbr. 21 operet muzikası — Athlone 21,25 salon muzikası, 21,45 dans — Bari 21,15 Yunanca neşriyat — Brüksel II 21 Mikado opereti — Bükreş 21,10 konser — Florans 21,35 salon muzikası — Kaşau 21 senfon. orkestra — Lille ve Limoges 21,30 konser — M. Ceneri 21 viyolonsel — Rad. Paris 21,30 konser — Reval 21,05 akşam muzikası — Riga 21,35 hafif muzika — Sottens 21,20 orkestra — Rad. Toulouse 21 salon muzikası, 21,30 hafif muzika — Sofya 21,30 operet havaları.

Saat 22 de

Berlin 22 büyük orkestra — Breslav 22 Viyanadan nakil — Deutschl. S. askeri muzikaya devam — Frankf. 22 konsere devam — Hambg. 22 konsere devam — Kolonya 22 operet havalarına devam — Königsberg 22 konsere devam — Leipzig 22 - 2 radyo balosu — Münih 22 komedi lirik'e devam — Stuttg. 22 orkestraya devam — Viyana ve Saarbr. 22 operet muzikasına devam — Belgrad 22,40 salon muzikası — Brüksel 22,10 konser — Brüksel II 22 operete devam — Droitviç 22,05 konser — Florans 22,45 konser ve dans — Hilvers. II 22 Faust operasından melodiler — Kaşau 22 konsere devam — Kopenhag 22,15 orkestra ve solistler — Lille ve Limoges 22 konsere devam — Londra 22,35 orkestra — Lüksemburg 22 konser — Reval 22,05 dans — Riga 22,15 dans — Rad. Toulouse 22 hafif muzikaya devam — Sofya 22 konser.

Saat 23 de

Berlin 23,30 eğlenceli muzika — Breslav 23,30 orkestra — Königsberg 23,40 dans — Leipzig 23 baloya devam — Stuttg. 23,30 eğlence ve dans — Viyana 23,20 dans — Deutschl. S. den naklen Danzig, Frankf., Hambg., Kolonya, Münih ve Saarbr. 23,30 orkestra — Brüksel 23,20 konser — Brüksel II 23,10 hafif muzika — Budap. 23,40 askeri muzika — Florans 23 dans — Hilvers. II 23,25 konser — Kopenhag 23,35 piyano — Lille ve Limoges 23 konsere devam — Londra 23 konsere devam — Lüksemburg 23 konser — Riga 22 dansa devam — Sottens 23,15 dans — Stokholm 23,30 konser — Rad. Toulouse 23,15 eğlenceli muzika.

Saat 24 den itibaren

Berlin 24 de orkestraya devam — Breslav 1 e kadar gece konseri — Leipzig 2 ye kadar baloya devam — Stuttg. 24 eğlence ve dansa devam — Viyana 24 dansa devam — Diğer Alman istasyonları 24 Deutcshl. S. den nakle devam — Brüksel 24 - 1 konser — Budap. 24 konsere devam — Kopenhag 2 ye kadar dans — Rad. Paris 2 ye kadar dans — Rad. Toulouse 24 askeri muzika, 24,35 dans — Hambg., Berlin, Kolonya, Leipzig, Münih, Saarbr., Stuttg. Viyana 1,55 - 4 büyük konser — Frankf. 1 - 4 gece konseri.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Gazete kâğıtları

Bir sene evvel bütün dünyada en kârlı ticaretlerden biri gazete kâğıdı idi. Lâkin şimdi dünya piyasasında bu ticarete rağbet azalmıştır. Gazete kâğıdı müstahsili bulunan başlıca memleketlerden İngiliz dominyonu Kanadadaki kâğıt fabrikaları bir sene evveline nazaran yüzde 25 nisbetinde daha az kâğıt yapıyorlar.

Kâğıt fabrikalarının eshamı, 1937 senesindeki fiatinin cüzî bir kısmına inmiştir. Dünyanın kâğıt imal eden en büyük teşkilâtı beynelmilel kâğıt kumpanyası müdürü bugünkü vaziyet hakkında şu malûmatı vermiştir:

Bugün Amerikada alelâde sermaye ile işliyen fabrikalar, makine ve amelesinin kabiliyetinin ancak yüzde altmışı derecesinde çalışıyorlar. Gazete kâğıdının tonu elli dolara satılmaktadır. Bu şerait içinde hiçbir fabrika bellibaşlı bir temettü temin edemiyor.

Bunun sebebi, geçen sene gazete kâğıdı fiatinin artacağından korkan gazete idarehaneleri ve tüccarın lüzumundan fazla mal toplamış olmalarıdır. 1938 senesine girdiğimiz zaman gazetelerin normal derecenin fevkinde 400,000 ton stok kâğıdı vardı.

Fiatlerin yükselmediğini gören müesseselerin, yeniden kâğıt alacakları yerde mevcud stokları sarfetmeleri piyasaya rağbeti azaltmıştır. Maahaza bu senenin sonlarına doğru stoklar hayli azalmış olacağından, fabrikalar imal kudretlerinin yüzde yetmişini kullanacak kadar yeni siparişler bulabileceklerdir.

Kâğıt fiatinin daha ziyade artacağına dair geçen sene çıkan endişler sunî ipek fabrikalarının fazla miktarda kâğıt hamuruna talip olmalarından neşet etmişti. Halbuki sunî ipek fabrikalarının kâğıt hamuruna talebi bu sene yüzde elli nisbetinde azalmıştır.

Yeni tayyare rekorları

Son zamanlarda yeniden mühim tayyare rekorları yapılmıştır. 23 nisanda Berlinden hareket eden dörder motörlü He 116 markalı iki Heinkel tayyaresi Rodos adasına bir günde varmış ve ertesi günü Basraya vasıl olmuştur. Basradan Karaçi'ye gene bir günde yetişmiş ve bir günde Hindistanı garpten şarka katederek Kalküteye muvasalat etmiştir. Ertesi günü Siyamın merkezi Bang Koka vasıl olmuştur.

Müsellâh olmıyan bu tayyareler Çin arazisi ve suları üzerinden geçerek Japonyaya vasıl olmuşlardır. Bu suretle Berlin ile Tokyo arasındaki yarı devri âlem teşkil eden mesafe altı günde katedilmiştir.

Tayyarelerinin her birindeki dörder motörden beheri 240 beygir kuvvetindedir. Nisbeten kuvvetleri az olup ayni zamanda az benzin sarfettiklerinden yukarıdaki uzun mesafeleri istasyon yapmaksızın katedebilmişlerdir.

Bu tayyareler esasen Atlas Okyanosunun cenubunda posta nakliyatı için yapılmıştır. Uzak Şarkta Japonya ile Mançuri arasında ayni vazifeyi yapacaklardır.

Dornier 18 markalı münhasıran madenî olan bir Alman tayyaresi de İngilterenin cenub sahilinden hareket ederek havada 18 saat kalmak suretile Brezilyaya inmiş ve Atlas Okyanusuna aid yeni bir rekor yapmıştır.

Bu kadar kısa bir zamanda 8500 kilometrelik mesafeyi katetmiştir. Bir kaç ay evvel sonbahar rekorunu İtalyan pilotu Stoppani yapmıştı. Alman tayyaresinin pilotu Von Engel İtalyan tayyarecisinin rekorunu 1400 kilometre fazlası ile kırmıştır.

Avrupanın Uzak Şarkla olduğu gibi yeni dünya ile de muvasala müddeti çok kısalmış demektir.

Hayatı ucuzlatmak için Dahiliye Vekâleti mühim bir tamim gönderdi

Vekâlet diyor ki: Et, sebze ve meyvanın maliyet ve toptan satış fiatlerine nazaran perakende satış fiatlerinde gayritabiî yükseklik vardır. Buna tesir eden âmillerin izalesi çareleri memnuniyeti mucip olacak derecede temin edilmemiştir.

Ankara 7 (Akşam) — Dahiliye Vekili ve parti genel sekreteri B. Şükrü Kaya, umumî müfettişliklere ve valiliklere, devletin hayat ucuzluğunu bir ana dava olarak benimsediğini ve bu işte belediyelerimize büyük vazifeler düştüğünü izah eden mühim bir tamim göndermiştir.

Ekmek, et, yaş ve kuru sebzeler, meyvalar hülâsa bütün gıda maddelerile ev kiralarının ucuzlatılmasını âmir bulunan bu çok mühim tamimi aynen bildiriyoruz:

«Belediye kanunu, belediyelerimize hayat ucuzluğu işinde mühim vazifeler vermiş, bu mevzular üzerinde tevekkuflar yapılarak zaman zaman kararlar alınmıştır.

1935 yılında devlet merkezinde toplanan birinci Uraylar kurultayı ruznamesinin en mühim maddesini teşkil eden bu mevzu üzerinde yapılan görüşmeler sonunda alınan kararlar bütün belediyelerimize tebliğ edilmişti.

Belediyelerin yaşayış ucuzluğunu temin işinde alacakları müessir tedbirlerin bilhassa gıda maddeleri, meskenler üzerinde temerküz ettirilmesi kararlaştırılmıştı.

Başlıca üç grupa ayrılan esaslı gıda maddelerinden ekmeğin, etin, her nevi sebze ve meyvanın maliyet ve toptan satış fiatlerine nazaran perakende satış fiatlerinin tamamen gayri tabiî olan yüksekliğine icrayı tesir eden âmiller ve bunların izale çareleri üzerinde esaslı surette durulduğu halde bu gaye memnuniyeti mucib olacak derecede temin edilememiştir.

Bu vaziyet tedbir ve tatbikata aid noksanlardan doğan bir neticedir.

Pazar yerleri için

En basit ve umumî tedbirler arasında görüşülen pazar yerleri tesisi, pazarların çoğaltılması suretiyle müstahsil ve müstehlikin karşı karşıya getirilmesi ve yaklaştırılması, aradaki fazla ve füzuli mutavassıtların kaldırılması tedbiri bile çok yerlerde esaslı ve etraflı surette teemmül ve plân dahilinde tatbik edilmemiştir.

Pazar kurmak için her şeyden evvel pazara gelecekleri ve pazarda satılacak maddeleri kardan, yağmurdan, güneşten ve sıcaktan koruyacak üstü kapalı pazar yerleri vücude getirmek lâzımdır.

Bu o kadar basit bir iştir ki belediye teşkilâtı olan her yerde ve hattâ büyük köylerde az masrafla ve kolaylıkla temin edilebilir. Halkımız, köylerimiz böyle pazarlara ötedenberi alışkındırlar.

Yeter ki bu kabil tesislerin hayat ucuzluğunda yapacağı tesirler ve temin edeceği yüksek menfaatler göz önünde bulundurularak daima bu gayeye mütevecih esaslı bir hattı hareket takib edilmiş olsun, müstahsille müstehlikin karşılıklı menfaati korunmuş olsun.

Bu pazarlarda bazı yerlerde olduğu gibi tellâl, simsar, kabzımal ve saire elinde kalırsa pazarlardan istifadeye imkân bırakılmamış olur. Pazar yerleri taze çeşitli, ucuz mallarla daima beslenmeli ve fiatte bir taraftan ciddi ve makul bir kontrol altında bulundurulmalı ve icabederse belediyeleri istihsale yardım, sevkiyatı teşvik ve yahut doğrudan doğruya pazarı malla tenmiye suretile müdahalede bulunmalı ve muvazeneyi elinde tutmalıdır. Belediyelerin bu hususta kanunî salâhiyetleri vardır. İcabeden tahsisatı da bütçelerine koyabilirler.

Ekmek, et, yaş ve kuru sebze, süt, yoğurt, peynir, yaş ve kuru meyva böyle pazarların emtialarıdır.

Yol ve nakil vasıtaları

Yalnız pazar yeri hazırlamak, pazar açmak maksadı temine kâfi gelmez. Civardaki müstahsillerin pazara, gelmesini istihsalâtının kolayca ve ucuzca naklettirilmesini temin edecek tedbirler almak, bilhassa büyük şehir ve kasabalarda arz hacmini genişletmek için komşu istihsal mıntakalarını bu yerlere muntazam yollarla bağlamak icabeder. Vilâyet hususî idareleri bu gibi yolları ön plâna alarak en kısa bir zamanda inşa veya hüsnü hale ifrağ etmelidirler.

İstihsal mıntakalarile ihraç iskeleleri ve istihlâk merkezleri arasında işleyen nakil vasıtalarının ücret tarifelerini devamlı mürakabeye tâbi tutmak, nakliye ücretlerini azaltacak tedbirler almak, aynı maksadın tahakkukuna tevessüller meyanında mütalea edilebilir.

Kooperatifler

Çok nüfuslu şehir ve kasabalara gelen yaş sebze ve meyva gibi kısa zamanda müstehlike arzı lâzım gelen gıda maddelerinin süratle tevzi ve satışında ve talebin artmasında faydalı unsur olan merkezi bir hâl yapmak ve teşkillendirmek, istihlâk kooperatifleri kurmak, bunları çoğaltmak, hayat ucuzluğu tedbirlerinin esaslarındandır.

En rasyonel tedbirlerden olan teşkilâtlandırma işi üzerinde idare âmirlerimizin mahallî teşekküllerin esaslı surette durmalarını bu mevzuda ciddi tedbirler almalarını ehemmiyetle tavsiyeye şayan görürüm.

Ekmek narhı ve fırınlar

En esaslı gıda maddelerinden olan ekmek üzerinde ötedenberi her yerde durulmakta ve narh usulü tatbik edilmektedir. Narhın gelir fiatine yakın olması lâzımdır.

Ekmek işine iptidaî madde olan buğdaydan başlamak, unlar üzerinde durmak ve nihayet iyi cinsten iyi gıdalı ekmek haline gelinceye kadar geçirdiği safhaları takib etmek icab eder.

Borsa teşkilâtı olmıyan yerlerde belediye reislerinin devamlı surette buğday ve un piyasasını takib ederek satış fiatlerini buna göre tesbit, ilân ve mürakabe etmeleri, belediye sınırları dahilindeki un, değirmen ve fabrikalarile yakından alâkalanarak, Belediye kanununun verdiği hak ve salâhiyetlere göre tedbirler almaları muvafık olur.

Mevcut fırınların çoğu bu günün teknik şartlarına ve sıhhî icablarına uygun değildir. Gıda maddelerinin başında gelen ve herkesin sıhhatile alâkadar olan ekmeğin el ve ayakla yoğurma şekline nihayet verilmesi, fırınlarda sıhhat şartlarının tatbik olunması en katî bir zarurettir.

İstihsalâtı, muayyen bir haddin dununda olan fırınlar da asgarî sıhhat şartlarını tatbik etmek bile imkânsızdır. Büyük şehirlerde ekmek fabrikalarını kurmak, kurdurmak, işlemek ve işletmek düşünülmelidir.

Ankara, İstanbul ve İzmir belediyelerinin teşebbüslerinin tesriini rica ederim.

Et muhakkak ucuzlatılmalıdır

Bu tesri, hem halkın hem de bizzat kendilerinin menfaatleri icabındandır.

Ekmek kadar mühim gıda maddelerinden olan etin ucuzlattırılmasında ve fiat istikrarında - büyük şehirlerde - mütedavil sermayeli ve teşkilâtlı mezbahaların rolü mühimdir. Nüfusu ve istihlâki çok olan yerler et işini sevk mıntakalarından itibaren ele alıp teşkilâtlandırmak mevki ve mecburiyetindedirler. Bu gibi yerlerde kurulacak soğuk hava depolarile, deri, barsak ve emsali tâli hasılâtın işlemesine ve kıymetlendirilmesine mahsus yerlerin fiat ucuzluğunda et fiatleri üzerindeki inikâsında ehemmiyetle durulmak lâzım gelir.

Sıhhati umumiye müessesesi olan mezbahalar ayni zamanda ekonomik tesislerden olduğundan fazla istihsal edilip çabuk bozulan, tedricen piyasaya arzı lâzım gelen bütün gıda maddelerini kıymetlendirir.

Coğrafi mevkii, iktisadî vaziyeti ve istihsalâta elverişli olan yerlerde belediyelerin bu tesisleri ilk plânda almaları ve biran evvel kurmaları gelirlerinin çoğalması bakımından, ayni zamanda kendi menfaatleri icabındandır. (Sırf İstanbulda alınan tedbirlerle elde edilen ucuzluk et istihlâkini yüzde 30 arttırmıştır. Ucuzluğun millî ve sosyal faydası çok miktarda vatandaşın kâfi et yiyebilmesidir. Ucuzluğun temin edeceği fayda bundan ibaret olsa dahi.)

Azamî fiat konabilecek

Ete, ekmeğe doğrudan doğruya diğer havayici zaruriyeye idare heyetinin tasvibile âzamî fiat koymak, ihtikâra mâni olmak için icabında bu gibi maddeleri alıp satmak, stokları yapmak, hayatı ucuzlatacak tedbirler almak (Belediye kanunu madde 15 fıkra 43) vazifesile mükellef tutulan belediyelerimizin hemen her şehir ve kasabada tesadüf edilen, hattâ semt semt değişen gayri tabiî fiat yükselişlerine mâni olacak esaslı çareler ve tedbirlere derhal tevessül etmelerini, idare âmirlerinin bu işi yakın alâka ile devamlı surette takib ederek tahakkukuna aid ve mahallî imkânlara uygun tedbirleri hemen tatbik mevkiine koydurmaları, vaziyetten çizilecekprogramdan vukubulacak teşebbüslerden ve neticelerinden muntazaman Vekâlti haberdar etmeleri ehemmiyetle rica olunur.

Belediyelerin mesken, bina, yiyecek ve içecek gibi hayat ucuzluğunda müessir vaziyetten çizilecek programdan vukubulaimkânların temin olunması hükûmet programında yer aldığından belediyelerimizin bu işi ön plâna almaları ayrıca kayda şayan görülmüştür.

Lise ve orta mekteplerde imtihanlar

Ders kesimi ve imtihan zamanları bildirildi

Liselerle ortamekteblerin ders kesimi ve imtihan zamanları maarif müdürlüklerine ve liselere bildirilmiştir. Bütün ortamekteb ve lise talebesini yakından alâkadar eden bu mühim tebliğin esaslarını kaydediyoruz:

Ortamekteblerin birinci, ikinci, üçüncü sınıflarile liselerin birinci, ve ikinci sınıflarında 28 mayısda, liselerin üçüncü sınıflarında 21 mayısda ders kesilecektir.

Muallim mekteblerinin muallim meclisleri 23 mayıs pazartesi günü toplanacak, mezuniyet imtihanlarına tabi olmıyan talebenin kanaat notlarını tesbit edecektir.

Muallim mekteblerinin birinci, ikinci ve üçüncü sınıfları için 28 mayısda, liselerle ortamektebler için de 31 mayısta muallim meclisleri toplanarak talebe için kanaat notlarını tesbit edeceklerdir.

Sözlü imtihana girecek talebenin listeleri 3 haziranda mekteblerine asılacaktır. Sözlü imtihanlara 8 haziranda başlanacak, 22 haziranda nihayet verilecektir.

Liselerin üçüncü (son) sınıf talebesine verilecek kanaat notlarını tedkik için 26 mayısda muallim meclisleri toplanacaktır. 31 mayısda son sınıfın sözlü imtihanlarına başlanacak ve 13 haziranda ikmal edilecektir.

Olgunluk imtihanlarına girecek lise mezunlarının imtihanlarına 24 haziranda başlanacak ve 8 temmuzda nihayet bulacaktır.

Muallim mektebleri meclisleri de kanaat notlarını vermek üzere 30 mayısda toplanacaklardır. Bu mekteblerde sözlü imtihana alınacak talebenin isimleri 3 haziranda ilân edilecek, 8 haziranda da imtihanlara başlanacaktır. Bu imtihanlar 22 haziranda ikmal edilecektir.

Liselerin fen koluna aid matematik, fizik, kimya, tabiî ilimler, edebiyat kolunun tarih, coğrafya ve her iki kolun türkçe kompozisyon tahriri olgunluk imtihanları sualleri Vekâletten gönderilecektir. Edebiyat kolunun felsefe, sosyoloji sualleri imtihan komisyonunca tesbit edilecektir.

Olgunluk imtihanlarının fen kolu türkçe kompozisyon imtihanları 24 haziran, tabiî ilimler 27 haziran, matematik 2 temmuz, fizik, kimya 3 temmuz, edebiyat kolu türkçe kompozisyon 24 haziran, edebiyat dersleri 27 haziran, tarih, coğrafya 2 temmuz, felsefe, sosyoloji 8 temmuz, günü yapılacaktır. Lise ve ortamekteb talimatnamesine göre bu sene haziran ve eylûl devrelerinin mezuniyet imtihanlarına gireceklerin matematik, tarih, coğrafya, tabiî ilimlere aid imtihanları yazılı olacak ve bunların sualleri imtihan komisyonunca tertib edilecektir.

Evvelce muvaffak olamayıp da bu sene yeniden lise mezuniyet imtihanlarına girecek olanların imtihan günleri - olgunluk imtihanları müddeti içinde olmak şartile - imtihan komisyonunca tesbit edilecektir.

Belediye yeniden iki cenaze otomobili getirtecek

Mevcud vesait kifayet etmediğinden belediye yeniden iki cenaze otomobili getirtmeğe karar vermiştir.

Bir haydudluk

Bir köylünün paralarını alan 3 kişi yakalandı

İzmir (Akşam) — Kuşadası kazasının Selçuk nahiyesi dahilinde çadırında oturan Süleyman, geceleyin taarruza uğramış, yüzlerini mendillerle maskelemiş üç kişi çadırına gelerek silâhla ölümle tehdid etmek suretile zorla paralarını almış, kaçmışlardır.

Jandarmalar tarafından yapılan takib neticesinde, haydudların Mustafa, Halil ve Salih oldukları anlaşılmış, üçü de tutularak adliyeye verilmiştir.

Kaçak balık avlıyanlar

İzmir (Akşam) — Çeşme kazasının Koraka burnunda karasularımız dahilinde kaçak balık avladıkları görülen Sakızlı İstepan ve Kosta, gümrük muhafaza idaresinin 41 numaralı motörü tarafından balık avlamağa mahsus aletleri ve sandallarile yakalanmışlardır. Kaçak balık avcıları mahkemeye verilmişlerdir.

Gemlikte eski bir mezar

Toprak altında bir testi ve bir para çıktı

Gemlik (Akşam) — Bir kaç gün evvelisi Gençali köyü halkından Receb Yalçın, köy civarındaki zeytinliğini bellerken pek eski zamanlara aid bir mezara tesadüf ederek içerisindeki topraklar arasından bir testi ile aid olduğu millete aid bakır madenden yapılmış fakat yazı ve resimleri kıymetli olan bir para bulunmuştur.

Bunu duyan köy öğretmeni Şükrü Ergüç telefonla kültür memurluğuna meseleyi haber vermiştir. Derhal mahallinde tahkikat yapmak için öğretmen Cemal Özmut memur edilmiştir.

Cemal Özmut köye giderek meseleye el koymuş, eseri, fotograf ve mazbatasını tanzim ettikten sonra merciine teslim etmiştir. Şimdi fotograf ve zabıt Bursa müzesi direktörlüğüne gönderilmiştir. İncelendikten sonra tarihî değeri varsa Bursa müzesine gönderilecektir. Yapılan tahkikata göre bu havalide bu gibi eserlere tesadüf edileceği kanaatine varılmıştır.

Veremli hastalar

Hastanelerde yatak ayrılması bildirildi

Ankara 7 (Telefonla) — Veremlilerin bir çok defalar hastanelerce kabul edilmediğinden ve kendilerine yalnız sanatoryom ve sarî emraz hastanelerine gitmeleri tavsiye edilmekle iktifa edildiğinden sık sık şikâyet edilmektedir.

Bu şikâyetleri ehemmiyetle nazarı dikkate alan Sıhhiye vekâleti alâkadarlara bir tamim göndermiş ve bunda her hastanenin, kadro vaziyetine ve ihtiyacına göre tayin edilecek bir nisbeti geçmemek üzere veremli hastalar için de yatak ayrılmasını istemiştir.

Kalküta temizlik kongresine gidecek Çekoslovak delege İstanbula geldi

Hindistanda Kalküta şehrinde toplanacak temizlik kongresine hükûmeti namına iştirak etmek üzere Çekoslovakyalı B. Hulan şehrimize gelmiştir.

B. Hulan İstanbul temizlik işleri hakkında malûmat almak üzere belediye temizlik müdürlüğünde tedkikat yapmış, ihsaî notlar almıştır.

Afrikada Melezler yurdu

Beyazlarla zencilerin birleşmesinden doğan insanlar bir hükûmet kurdular

Nüfusu dört bini bulan bu memleketin kendisine mahsus kanunları vardır

Avrupalı (yani beyaz bir kadın veya erkekle zenci bir kadın veya erkeğin evlenmesi neticesinde doğan çocuklara cinsi bozuk manasını ifade eden batârd diye beynelmilel bir isim verilmiştir. Avrupalılarla zencilerin yaşadıkları Şimalî Amerika, Avustralya ve Cenubî Afrikadaki yerlerin hepsinde böyle karışık unsurlar vardır.

Bu gibi melez halklar ayrı cemaatler teşkil ederler. Bunlar ne tam zenci, ne de Avrupalıdırlar. Bu cemaat ve halkların kendilerine mahsus âdetleri, kanunları, aile teşkilâtı ve hattâ bir nevi dahilî hükûmetleri vardır.

Fakat dünyanın hiçbir tarafında bu melez halklar daha ikinci batında itibaren eski zencilerin medeniyet seviyesine düşmemişlerdir. Yalnız Cenubî Afrikada bunun bir istisnası vardır. Cenubî Afrika ülkesi ile Afrikanın cenubu garbî ülkesi arasındaki sahaya «Melez yurdu» Batardland adı verilmiştir. Bu havalide yaşıyan melez halk zaman geçtikçe medeniyette ilerliyecek yerde büsbütün gerilemiştir. Bunlar kendi başlarına (Melezler cümhuriyeti) namı altında hususî bir hükûmet kurmuşlardır.

Melezler hükûmetinin merkezi Rehoboth şehridir. Halkın kendilerine mahsus hayat tarzı vardır.

Bu melez hükûmet ve halkın tarihi pek gariptir. On yedinci asrın ortalarında Cenubî Afrikada Ümidburnu eyaletinin garp tarafında 4000 kadar Avrupalı muhacir ve memur olarak yerleşmişti. Bunlardan yarısına yakını, yani 1500 kadarı Hollanda seyrisefain kumapanyalarının memurları idi.

Bunlardan bir kısmı maceraperestlik hevesi ile oturdukları yerleri bırakmışlar ve öküz arabalarına aile ve ağırlıklarını yükletip memleketin içerilerine doğru göçetmişlerdir.

Bu büyük kafile hürriyet, geniş ve münbit çayırlar arıyorlardı. Yolda kendilerine Hotento denilen zenci bir kabile iltihak etmiştir. Afrikanın kesif ormanlarında yaşıyan yamayam vahşiler, bunların üzerine saldırmış olduğundan rahat ve huzuru seven Hotentolar Avrupalı muhacir kafilesine sığınmışlardır.

Uzun müddet çöllerde kalan bu Avrupalılar, hayli vahşileşmişlerdi. Hayatlarının seviyesi iptidaî dereceye inmişti. Aralarında pek çok ta bekâr vardı. Bu halin neticesi olarak, göçebe Avrupalı muhacirlerden pek çoğu kendilerine iltica eden Hotentolardan kız ve kadın alarak zencilere karışmışlardır.

Melezlerden bir kaç tip

Başında su taşıyan bir melez genç kız

Bu karışmadan muhacirler memnun idiler. Çünkü Hotentolu kadınlar sıcak ve meşakkate mütehammil olup her türlü ağır işe geliyorlardı.

Daha sonra Cenubî Afrikada İngilizlerle harbeden Hollandalı çifçi muhacirler, yani Boerler şimale çekilip Transval ve Oranj diye iki hükûmet ve birçok koloni kurdukları zaman bu melez unsura tesadüf etmişlerdir.

Boerler, Avrupalı ırklarını muhafaza için, zencilere karışmamak ve bunlardan kız almamak hususunda ötedenberi mutaassıp idiler. Ayni taassubu aslen Hollandalı olan melez halka da göstermişlerdir. Boerler melezlere, asıl Avrupalılarla zencilerin kesif olarak yaşadıkları iki ülkenin arasındaki yukarıda tarif ettiğimiz mıntakayı tahsis etmişlerdir. Melezler, civardaki yamyam halklar ile uzun müddet harbederek hususî cümhuriyet hükûmetlerini muhafaza etmişlerdir.

1871 senesindenberi bu mıntakada melezlerin katî bir hükûmeti teessüs etmiş bulunuyor. Bidayette bu melez hükûmetin bütün nüfusu doksan aileye ayrılan 800 kişi idi. Çünkü eski muhacirler yamyamlarla harplerde çok erimişlerdi. Bunların ilk hükûmet şefi Kaptan Van Wyk idi. Muaharen Cenupî Afrikanın diğer taraflarındaki küçük melez cemaatler hep birlikte yaşamak için Melezler hükûmetine iltica etmişlerdir. Neticede Melezler hükûmetinin nüfusu dört bini bulmuştur. Hükûmetin merkezi Rehoboth şehrinde 1500 melez yaşamaktadır.

Almanya, cenubu garbî Afrikayı himayesi altına aldıktan sonra 1885 senesinde bu Melezler hükûmeti ile bir muahede bile akdetmişti. Melezlerin kendilerine mahsus kanunları vardır. Bu kanunlardan biri içkiyi şiddetle yasak etmiştir. Memleketi, Büyük meclis namı verilen, eski melezlerin ihtiyarlarından müteşekkil bir heyet idare etmektedir. — *F.*

Fennî Bahisler:

Sinir işkenceleri

Işkilli, boş düşüncelere inananlar, müterediddidler, kendini beğenmiyenler

Kıskançlıkta başkasını sevmekten ziyade kendi nefsini saymak ve sevmek bulunduğuna göre, onda da iç üzüntüsünün payı büyük oluyor. Kıskanç, her şeyden mana çıkaran, üzüntülü, herkesin fenalık yapacağına kani, kendisinden bile şüphe eden insan... Kıskancın kabası sevgilisine itimadı olmıyan, incesi kendisine inanmıyan...

Kıskançlık şüpheler içinde beslenir; bir ihtiras ki her daim rahatsız edecek, ıztırap verecek konular arar. Şüpheden hakikate geçtiği zaman coşar. Verter yazıyor:

«Azizim Vilhem, başlarına şeytan çökmüş bahtı kötüler gibiyim; ve çok defa böyleyim. Bu ne korku, ne istek . Bilinmiyen bir iç kuduzu göğsümü yırtıyor, boğazımı sıkıyor sanki...»

Sevdalı, sevdiği kadını, kurdun kuzuyu sevdiği gibi sever, Plot'un dediği gibi...

İşkilli

İşkilli uyanır, saate bakar; bir, bir daha bakar, korkar aldanmasın diye... Yataktan kalktı, şimdi tuvalet işkencesi başlar; temizlenecek kadar yıkandı mı, yıkandıktan sonra kirli bir şeye dokundu mu? Tekrar tekrar yıkanır, zamanı su içinde geçer. Elbise seçimi. O da başlı başına bir derd. Yavaş, yavaş ve beceriksizce giyiniz; çünkü giyinişini beğenmez. Mektup yazacak; yazamaz, yarına bıraksa daha iyi. Karar verdi, yazacak.. kelimenin imlâsında işkillenir, kaç kere lûgate bakar. Mektubu zarfı koymadan önce birkaç defa okur. Nihayet zarfı kapar; kapadıktan sonra ışığa tutar, mektup iyi katlanmış mı, anlamak için... Birkaç mektup birden yazdı ise zarfları tekrar açar, adreslerde bir yanlışlık olmasın diye...

Boş düşüncelere inananlar

İnanılmıyacak boş düşüncelere kapılan adam, bir iradesiz, bir işkilli sayılır. Boş şeylerden ne gülünç manalar çıkarır ve işkenceye tutulur.

İşte bir örnek, bir tip: Bir adam, «Çocuklarınız güzel, gürbüz» deyiniz, kızar, küplere biner. On üç kişilik sofraya oturmaz, haçvari konmuş bıçaklar, ters konmuş ekmek, kırık ayna onun için iç üzüntüsü olur. Renkli bardaktan su içmez.

Bir başkası, sokağa çıktığı zaman ilk raslıyacağı atların rengine, otobüste adamların sayısı tek veya çift olduğuna göre, metresinin sadık olup olmadığına hükmeder.

Zihninde bir sayı tutar, muayyen bir zaman içinde, yolda rasladığı ağaçları sayar, ağaçların sayısı zihnindekine uygun gelmezse felâket! O gün işleri uğurlu olmıyacak, yolunda gitmiyecek...

Müterediddid, kararsız

Bu, hem işkilli, hem kararsız sayılabilir, ikisi bir arada. Kırk yaşında bir adam... Dinleyiniz iç dökmelerini: Karar vermek, kestirmek, ömrümde onu bilemedim, asla. Bütün hayatımda, ehemmiyetli, ehemmiyetsiz her hangi bir işi başarmak isterken, onun aksini yapmak düşüncesine tutulurum. Her ne yapsam ondan daha iyisini yapabileceğimi içimden duyarım. Biraz gezinmek istesem, hattâ uzun sürmiyecek bile olsa, gideceğim yeri, gününü, saatini bir türlü kestiremem. Bu kararsızlığım şimendifer istasyonuna, vapur iskelesine kadar sürer; treni, vapuru kaçırdığım olur. Öyle sanırım, birisi benim için karar verse kolayca yapabileceğim.

Kendini beğenmiyen

İç üzüntüsünden doğan sinir işkencesine tutulmuş zavallı: Kendini beğenmiyende işkillinin kararsızlığı, malihülyalının aczi var. Bir kadın: 30 yaşında; güzelliği çok yüksek değil; endamı dilber, zekâsı dikkati çeker. Kendisine sorunuz, kendi hakkında öyle fena düşünceleri var ki... Çirkinmiş, gözleri küçükmüş, rengi solukmuş... Budala, unutkan...

Kendini beğenmiyenlerin bu haline: Estetik melânkoli deseniz de olur.

Ufak bir muvaffakıyetsizlikten dolayı hayata küserler; ıztıraplarını sorsanız, yaşamak, derler. Azıcık muvaffak olsalar, gene hayat yüzlerine güler.

Kendini beğenmiyen, başkalarının bol bol eserler meydana koyduğunu gördükçe üzülür; bu üzüntü onu kıskanç yapar. Dolayısile kıskanç olur. Korkak, adamcıl olduğu gibi...

Dr. Rusçuklu Hakkı

Sütnine ve mürebbiyeler her ay muayene edilecekler

Aileler yanında çalışan sütnine, mürebbiye, ahçı, hizmetçi, çamaşırcı, uşak, bahçıvan, hususî şoför, arabacı ve seyislerin Belediye kanununa göre muayene edilerek ellerine sıhhat hüviyet cüzdanı verilmesi lâzımdır.

Son zamanlarda bu muayenelerin muntazaman yapılmadığı ve Belediye hekimlerinin bu hususta merkeze malûmat vermedikleri görülmüştür.

Bu vaziyet karşısında Belediye yeni bir tamim yapmıştır. Bu tamime göre, sütnine, mürebbiye gibi müstahdemler aile efradı ile yakından alâkadar olduklarından her ay, yukarıda isimlerini saydığımız diğer müstahdemler de her altı ayda bir sıkı bir muayeneden geçirilecekler ve muayene neticeleri Sıhhiye müdürlüğüne bildirilecektir.

MAZİNİN YÜKÜ ALTINDA...

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ-Nû) Tefrika No. 2

Gerçi Mahir Bürhan'ın kulağına bir çok dedikodular çarpardı. Fakat avukat, taparcasına sevdiği bu kadının iftiraya maruz kaldığına kani olurdu. Şimdi ise, birdenbire o muazzam emniyeti sendeliyordu. İçinde ufacık bir şüphe uyanmağa başlıyordu:

«— Muhakkak başkasını seviyor ki benden ayrılıyor!» diye düşündü.

Bu fikir, onu birdenbire isyana sevketti. Yumruklarını sıkarak, kadına doğru yürüdü:

— Sen ya beni aldatıyorsun, yahud da aldatmak üzeresin!

Memduha yerinden kalktı. Kolunu yüzüne siper alarak:

— Hah! Bir bu kaldıydı... Şimdi de, bakalım, beni dövmeğe kalk!

Umumiyetle çok nazik olan avukatın terbiyesi gene galebe çaldı. Kendini zaptederek mırıldandı:

— Sen!.. Sen!.. Başka birisile sevişeceksin!.. Orospu!

Kadın, isyanla:

— Madem ki bir zamanlar senin oldum, şimdi de başkasının olmama ne mâni var? Senin metresinken namusluydum da başkasını seversem mi orospu oluyorum?.. Hiç bir suretle bana karışamazsın. Kalbim hürdür. İstediğim tarafa giderim!

Erkek bağırdı:

— Hangi mülevves çamurdan yuğrulmuşsun acaba?.. Bu yolda yürüyecek olursan uçurumlara yuvarlanacaksın!..

Kadın müstehzi ve mağrur:

— Bu yolda ilk adımları atmama sebeb bizzat sizsiniz... İlk hocam olduğunuz halde şimdi ne cüretle tenkide kalkıyorsunuz?

Avukat bu felsefeye ehemmiyet bile vermedi... Aklı fikri, kendi yerine geçecek mesud rakibdeydi.

— Görüşürüz!.. Yeni dostunu öldüreceğim!

— Bunu becerebilmeniz için kendisini tanımanız lâzım... Kendisini tanımanız için de böyle bir adamın mevcud olması lâzım...

— Haydi haydi! Beni kandırmağa çalışma!.. Demin boş bulundun... Sözlerinle kendin yakalandın!..

— Ben hakkımda ne düşündüğünü anlamak istiyordum. Siz de gafil bulunup, kurduğum tuzağa düştünüz... Böyle bir tecrübe yaptığıma pek memnunum... Hiç olmazsa kararımı tatbik ettiğim için pişman olmıyacağım!.. Bana karşı ne derece hürmetsiz hisler beslediğinizi anladım... İyi oldu...

Ve ilâve etti:

— Şimdiden sonra kendime birini seçersem, yaptığım fedakârlığı takdir edecek kabiliyette olmasına dikkat edeceğim...

Bu darbe Mahir'i sendeletti:

— Beni çıldırtmak için ne kabilse yapıyorsun!

— Beyhude yere yeni girizgâhlar aramayın... Zaten ayrılmak azmindeydim. Hakkımda sarfettiğiniz kelimeler bu kararımı büsbütün kuvvetlendirdi. Teessüf ettiğim bir şey varsa kıymeti anlamıyan bir adama yüz vermiş oluşumdur.

Kadının kendinden büsbütün uzaklaştığını gören avukat, hıçkırık dolu bir sesle yalvardı:

— Memduhacığım! Benim güzel Memduhacığım! Affet beni! Ağzımdan çıkanı kulağım işitmiyordu. Deli gibiydim...

— Geçmiş ola! Bana hürmetsizlik etmenize göz yumacak kadar sizi artık sevmiyorum...

— Nasıl olur? Ben ki seni bu kadar çok seviyorum!

— Ne güzel aşk! Beni tahkir ederek, değil mi? Hem bir kere aynaya bakarsanız, sizi niçin sevmediğimi anlarsınız. Kırk beşinde olmanıza rağmen altmışında görünüyorsunuz, azizim!.. Ben gençliğimi size vakfedemem!

Kamçı gibi indirdiği bu sözün üzerine kalktı. Kılığını kıyafetini düzelterek kapıya doğru yürüdü.

Avukatın bacakları o kadar titriyordu ki, yerinden kımıldamağa mecali yoktu.

Kadın kapıdan çıkarken, arkasından, yalvarırcasına bağırdı:

— Memduha-.. Gitme!.. Gitme, beni bırakma!.. Çok üzülüyorum, çok acı çekiyorum...

Fakat genç kadın, başını çevirmeğe bile ihtiyac hissetmeden, omuzlarını silkerek kapıyı vurdu, gitti!...

Mahir Bürhan, oradaki koltuğun üzerine yığıldı. Gözlerinden yaşlar akarak mırıldandı:

— Bitti... Bitti... Bir daha gelmiyecek!

***

Memduha, caddede hemen saatine baktı.

«— Az daha geç kalıyormuşum! Atıf beni bekliyor, zavallıcık...»

Geçen bir boş arabaya atlıyarak:

— Şişliye! - emrini verdi.

Ayrıldığı adamın ıztırabını biran bile düşünmüyor... Aklı fikri, randevu verdikleri yerde... Onu bekliyen delikanlıya doğru, bütün ruhile uçuyor!.. Birlikte yaşıyacağı saatlerin hayalile, şimdiden, bütün vücudü alevler içinde yanıyor! Kendini tamamile ona vakfetmek için, mazisinin tekmil bağlarını tereddüdsüz, kopardı...

Atıf!..

Stajını tamamlıyan bu parlak ve genç mühendis... Meşhur büyük tüccar Refet beyin oğlu!.. Böyle bir delikanlı ile münasebet peyda edişi Memduhayı son derece gururlandırıyordu. Otuzunu geçmesine rağmen, iri siyah gözleri, mat teni, kırmızı ve dolgun dudakları, belinden aşağı düşen uzun siyah saçları kadına büyük bir cazibe veriyordu. Fakat delikanlının etrafını saran ne kadar da çok kadın vardı.

Senenin iki ayını Erenköyünde geçirmeğe geldiği zaman, köyün bütün kızları, kadınları Atıfın etrafını sararlardı. Hele o sırma saçlarile iftihar eden Destine, yok mu... Delikanlıyı elde etmek için neler yapmamıştı? Ve işte kendisi Destine'den altı yaş büyük olduğu halde, bu mücadelede birinciliği kazanmıştı.

«— Tesadüf bana yardım etti!» diye kendi kendine mırıldandı.

Fakat hayır! O, kendi cüreti, kurduğu plânları sayesinde arzusunda muvaffak olmuştu. Öyle zeminler hazırlamış, fırsatlar kollamıştı ki, nihayet bir gün, kendi köşkünde, delikanlı ile başbaşa yalnız kalabilmişti.

(Arkası var)

Yunan üniversitelileri Edirnede

Bu ziyaret Türk - Yunan dostluğunun tezahürüne yeni bir vesile oldu

Umumî müfettiş general Kâzım Dirik, Yunan profesörleri ve talebe tarafından nutuklar söylendi

Edirne (Akşam) — Bugün Edirne dost ve müttefik Yunanistanın paytahtından gelen 100 üniversiteliyi kucaklamakal sevinçli ve heyecanlı bir gün yaşadı.

Atina üniversitesinden 45 i kız, 51 i erkek 96 talebe, başlarında 6 profesör olduğu halde saat 12,45 te hususî bir trenle Edirneye gelmiş ve istasyonda umumî müfettişlik adına ekonomi müşaviri B. Saffet, emniyet müşavir muavini B. Cavid, Karaağaç istasyonunda da umumî müfettiş general Kâzım Dirik, vali B. Niyazi Mergen, Yunan konsolosu, kültür, ekonomi, maliye müşavirleri ve mekteb müdür ve taleberile halk ve gençlik mümessilleri tarafından hararetle karşılanmışlardır. İstasyonda iki taraf birbirlerile tanıştıktan sonra Arkeoloji profesörü M. İkonomos fransızca bir nutuk söyliyerek Edirnenin mimarî ve tarihî kıymetinden ve Türk - Yunan dostluğundan çok samimî bir lisanla bahsetmiş ve: «Yaşasın Atatürk, yaşasın Türkiye, yaşasın Edirne» sözlerile nutkunu bitirmiştir.

Profesörden sonra talebe adına söz alan Şerafeddinidiz türkçe kısa bir nutuk söylemiş ve Atinadan Edirneye selâm ve sevgi getirdiklerini söyliyerek o da: «Yaşasın Atatrük, yaşasın Türkiye» diye haykırmış ve bu sözler bütün misafir gençler tarafından türkçe olarak tekrarlanmıştır.

Bu nutuklardan sonra general Kâzım Dirik karşılık vermiş ve Elen milleti ile majeste Jorj'a saadetler temenni etmşitir.

Üniversiteliler istasyondan otomobil ve otobüslerle doğruca Atatürk anıtına gelmişler ve elektrik fabrikası önünden başlıyan büyük caddenin iki tarafındaki halk tarafından şiddetle alkışlanmışlardır.

Anıt önünde tarih profesörü M. Volonakis elindeki buketi göstererek bunu Türkiyenin Büyük Şefine hürmetle sunarken Türk - Yunan dostluk münasebetlerinin bu çiçekler gibi daima taze kalmasını temenni etmiştir.

Misafirler buradan kız muallim mektebine gitmişler ve verilen ziyafette hazır bulunmuşlardır. Yemekte Edirne okulları adına lise talebesinden Türkânın fransızca söylediği nutku da çok beğenilmiştir. Buna bir üniversiteli karşılık vermiştir.

Sıra şehri gezmeğe gelmişti: Misafir Yunanlı üniversiteliler başlarında general Kâzım Dirik, vali ve arkadaşları ve profesörler olduğu halde kız muallim mektebinden erkek muallim mektebine gitmişler ve oradan Selimiyeye giderek koca sanat dâhimiz Sinanın ölmez eserini görmüşlerdir.

Bundan sonra etnoğrafya müzesini, Üç şerefeliyi, Edirne Ziraat bahçesini gezmişlerdir. Ziraat bahçesinde bir müddet istirahat eden, fidanlığı, tavuk, tavşan istasyonlarını gezen ve eğitmenlerin tatbikat dersinde bulunan misafir gençler gördükleri yeniliklerden ve kardeşçe karşılanmadan son derece memnun ve mütehassis kaldıklarını söylemişlerdir.

Burada general Kâzım Dirik kendilerine Edirneyi ziyaretlerine aid fotograflarla umumî müfettişlik yayımlarından birer takım ve Atina üniversitesine götürülmek üzere zengin bir Trakya albümü, dergi koleksiyonu ile Trakya manzaralarından zarif kartlar ve birer kutu da badem ezmesi sunmuştur.

Üniversiteliler Karaağaça kadar iki taraflı halkla dolu olan yolda mütemadiyen alkışlanarak istasyona dönmüşlerdir. İstasyonda misafirleri Edirneye getiren hususî tren hazırlanmış bulunuyordu. Burada yapılan çok samimî görüşmeler esnasında iki memleket kültür yakınlığı müşterek menfaatlere dayanan kuvvetli dostluk ve kardeşlik duygularını bir kat daha kuvvetlendirecek olan bu gezilerin bundan sonra sık sık iki tarafça devamı dileklerinden sonra dost ve komşu memleket üniversitelileri başta general Kâzım Dirik olduğu halde çok kalabalık bir halk ve gençlik tarafından uğurlanmıştır.

1 - Misafirler istasyonda karşılandıkları zaman kafile reisi nutuk söylüyor, 2 - Atatürk anıtına çelenk koyma resmi, 3 - Misafirler Kız Muallim mektebine girerken, 4 - Misafirler uğurlanırlarken

Atina üniversitesi gençlerinin Edirneye gelişleri, Edirnede büyük bir sevinç yaratmış ve bu ziyaret fotograf ve filimle tesbit edilmiştir.

23 Nisanda Edirneye gelen Türk üniversitelilerinin 100 gencini iki hafta sonra Atina üniversitelilerinin 100 genci takib etmesi, birbirini saran iki büyük kıymetli kardeşlik senbolü sayılmaktadır.

Orman fakültesi son sınıf talebesi Eskişehire gitti

Orman fakültesi son sınıf talebesinden 31 kişilik bir grup, fakülte dekanı profesör Mayer'in reisliği altında dün sabahki trenle Eskişehire gitmiştir. Talebe, Eskişehir, Bozöyük ve Bolu havalisindeki ormanlarda tatbikat yapacaktır. Talebe aynı zamanda Bozöyük kereste fabrikasını gezecektir. Seyahat 14 gün devam edecektir. Yukarıda talebe istasyonda görünüyor.

Yazan: Sermed Muhtar Alus

Tefrika No. 54

NANEMOLLA

Paytak çırakta cevab bile yok. İçinden (çattık belâya) diyor.

Babaçko, sabah sabah gene misafirperverlikten geri kalmamıştı.

— Sabah şerifler hayır olsun beyim. Rahat rahat uyudun ya? demiş, kahve ile bir bardak suyu öne koymuş ve sormuştu:

— Bir kaç dükkân ötemizdeki Bulgarda halis koyun sütü var. Yumurta kırdırıp bir kâse getirteyim mi?.. Fırancala büyük mü, küçük mü olsun? Sabah kahvaltısını edecek kim?

Vakitler geçtikçe, şaşı yangaboz gelmeği geciktirdikçe kahvecide de surat dönmüştü. Devamlı müşterilerinden bazılarile fısıldaşıyor, taş bile atıyordu:

— Kahveyi kapatıp bari burada bir han açalım, hancılığa kalkışalım. Hayrat olduktan sonra babam bile gelir.

Zindan, İrfana bundan yeğdir. Dakikaları gün, saatleri yıl. Gecekinden bin kat beter. Kafası kazan, şakakları zonk zonk; ürpermeler, buz gibi terler içinde. Hapishanede olsa hastaneye korlar.

Paytak çırak, işi düşüp dışarı çıkacakken, ahçı, arabacı yamaklarına eğiliyor:

— Şu zıpır, bizim ustayı masrafa soktu. Gece de burada zıbardı. Fırsat kollayıp tüyecek galiba. Kaçarken çelmeyi takın, sakın kaçırmayın!.. diyordu.

Ve bunlar Nanemollanın kulağına gidiyordu.

Tufan, pürtelâş girdi kahveye. Son nefesini verecek hale gelmiş olan İrfan canlanıp sıçradı yerinden:

— Neredesin yahu, beklete beklete deli ettin beni!

Bastı bacak, baş parmağını dudaklarına götürüp (sus!) dedikten sonra kahveciye (paran hazır) kabilinden, elile cebini gösterdi.

Ne soluyuş, ne soluyuş. Dikkatli bakarsan yüzünde ter değil, nem yok; rengi de yerinde.. yalancıktan yaptığı muhakkak.

İskemleye yığıldı:

— Aman bana bir cıgara!..

Kahveci Emin reis hemen tabakasını uzattı:

— Sar, kâhyafendiciğim!

Biraz evvelki kahveci gitmiş, yerine geceki ve sabahki kahveci gelmiş:

— Az şekerli mi, çok şekerli mi?

— İkisi arası, enişte...

Atmasyonlarını dinleyin:

— Velinimet zadem dinle, enişte sen de kulak ver, dün gece anamdan emdiğim süt burnumdan geldi. Sizden ayrılıp iskeleden kayığa bindim, biraz açıldık. Kayıkçı küreklere asılıyor asılıyor, olduğumuz yerdeyiz. Herif (akıntı ters tarafa) demesin mi?.. Bir de baktım, Boğaza doğru gitmiyor mıyız?

İrfan, bu sözlerin yarısından fazlasını ıskartaya çıkardığından susuyor, babaçko kulak kesilmiş dinlerken, atılıverdi:

— Dinine yandığımın Kandilli akıntışına kapıldın mı çaparizdir ha!..

— Beylerbeyi açıklarına kadar dişimi sıktım. Daha dursam Kandillisini, Kanlıcasını, Çubuklusunu aşacağız, Anadolu Kavaklarını, Karadenizleri bulacağız.

— Büyük geçmiş olsun birader... Sonra?

— Binerken farkında olmadım, kayıkçı da hırtlambanın biriymiş...

— Gördün mü Caferin marifetini ..

— İş başa düştü. (Dayı, dedim, bir çift küreğin daha var mı).. Allahtan olacak, varmış. Ben de geçtim kürek-lere.

— İşte buna pardon...

— (Heyamola bizim gemi, heyamo heyamo!) yu basa basa ne kayık çekiyorum, Sultan Aziz efendimizin hamlacı başları da ancak bu kadar çeker.

— Yamanların yamanı imişsin be kardaşim. Saklama, mutlaka sen sandık kaldırmışsındır. Hangi sandıkta idin, Düdüklüde mi, Okluda mı?

Emin reis İrfana döndü:

— Vezirzadem, zannıma kalırsa omuzdaşlığa merakın yok, bu sebebden ötürü bilmezsin. Düdüklüyü, Okluyu sana söyleyim. Düdüklü Firüzağa sandığı, Oklu da Esekapısınınki. Firüzağa sandığının üstünde bir düdük vardı; hââ da var a. Takım kalkıp kurtdingilini tuttu mu öyle rüzgâr gibi giderdi ki düdük düt düt öter... Esekapısı sandığında da iki arşın boyunda, kırmızı bir kurdele. Kurtdingiline kalktılar mı, kurdele ok gibi dümdüz durur... Eski günleri hatırlattın, coşturdun beni. Şimdi, anlat ihvan!..

— Nerede kalmıştım?.. Ha, heyamolayı basa basa, küreklere asılıyorum. Kandilliye gelmeden, Vaniköyü hizasından sola bir tornistan, karşı kıyıyı tuttuk. Ortaköy önlerindeyiz. (Dayı, dedim, yanaşalım, ineceğim; şurada bir kaç tek çekeceğim!)

— Ananın ak sütü gibi helâl olsun imanım!

— Kayıkçının hakkını verip atladım Ortaköye. Açtırdım bir Yahudi meyhanesi. Haralop, yüz dirhemi kıvırdım.

— Paşam böyle bir lalan varken sırtın yere gelmez billâhi!

— Ortaköyde at, araba ne gezer. Kaldırdım tabanvayı, son islim üstüne öyle bir gidiyorum ki arkamdan poyraz bile yetişemiyor.

— Sen de omuzdaşlığın daniskası yoksa, hattâ reisliğin yoksa eşşoğlu eşşeğim!

Tufan, kafa sallayıp kolunun altından fıskıye gibi tükürdü.

Emin reis kalkıp alnını öptü:

— Demedim ben?

— Karaköye geldim. Köprü açık, Kayığı da hak getire... Kuşluyu açtırdım, üç dört duble de orada çektim.

— Yağ, bal olsun!

— Sabah da olmağa başladı. Köprü kapandı. Geçtik İstanbul yakasına...

İrfan sıkıntıdan çatlıyor:

— Artık uzatma, bitir allasen.

— Söyliyeceklerim zaten sona erdi. Eminönünden doğru Koska. Dadı kalfaya haberi verip semte çıktım. Bizim veled, veledin karısı, piçleri pencerelerde bekliyorlarmış. Efendi babamız geliyor diye bağrışmadalar.

— Rica ederim kısa kes!

— Sabahleyin gözümü açıp saati sorayim ki üç buçuk. O vakite kadar uyumuşum. İşte halt ettiğim nokta bu.

Emin reis atıldı:

— Yerden göğe kadar haklısın be kayınço!

— Bankadan paraları alınca koştum Üsküdar vapuruna.

İrfan, (artık çıkalım buradan) diye göz ediyordu. Hesabı sordular.

Babaçko yeminlerde:

— Vallâa, billâa yatak parası matak parası almam. Hancı mıyım ben, misafirimsiniz. İşkembeci ile sütçünün alacağını da istemezdim ama bugünlerde biraz hafifiz de...

Borçları 22 buçuk kuruşmuş. Tufan, maabahşiş, mecidiye ile çeyreği söküldü. (Kahvem sizindir, gene beklerim) lerle, (hay hay, geliriz işallah) larla tokalaştılar. Kahveden çıktılar.

Delikanlı merakta:

— Dadımdan kaç para bulabildin?

— Bu kadar uzamama sebeb kalfanım oldu ya. Doğrusunu istersen gece uğradım ama kapıyı işittirememiştim. Bu sabah karanlıkta düştüm konağa. Dadı kalfa (bekle!) dedi; feracesini giyip sokağa çıktı... Bir saat, iki saat, üç saat... Gelmez de gelmez.

— Sen şimdi şunu söyle, ne kadar gönderdi?

— Topu topu beş mecidiye.

— Yirmi beşi kayveye gidince yetmiş beş kuruş kaldı demek.

— Kuş muyum, buraya uçtum mu güzelciğim?

— Sahi köprü parasını, vapur parasını unuttum.

— Beyciğim, senin anlıyacağın yanımızda şimdi 66 kuruş otuz para var.

Derhal avucunu yanağına yapıştırdı:

— Şu kökünden kopası diş, şu diz kapaktan kırılası ayaklar gecedenberi gene domuzlukta. Kayıkta tekrar poyrazı yedik a...

Ağzında karanfil kokusu. Pavrika kapısı da yapıyor. Köprü parası onluk, vapurunki de kuruş; yedi kuruş açık.

(Arkası var)

Askerlik Bahisleri

Deniz politikası, harp gemileri

Büyük harp gemilerine tekrar çok ehemmiyet verilmeğe başlandı

İngiltere, Amerika ve Fransa devletleri, 1922 senesindenberi mevcud olup 1930 ve 1936 senelerinde yenilenen mukaveledeki harb gemileri tonajının âzami haddine (35,000 ton) bağlı bulunmadıklarını 1 nisanda ilân ettiler.

Bu karara sebeb Japonyanın inşa halinde bulunan harb gemilerinin nevi ve büyüklüğü hakkında vazıh malûmat vermekten çekinmesidir. Japonyanın bu istinkâfı üzerine İngiltere, Japonyanın 40 binden yukarı tonajda harb gemileri inşa etmekte olduğu şayiasının teeyyüd ettiğini bildirdi. Amerika, istinkâfın yalnız tonaj büyüklüğüne değil, ayni zamanda top çaplarının da daha büyük olacağıne delâlet ettiğini beyan etti.

Büyük deniz devletleri tarafından sorulan suale Japonya tarafından 12 şubatta verilen cevabın hulâsası şu idi: «Japonya deniz teslihatının tahdidini ve harb gemilerile tayyare ana gemilerinin kaldırılmasını mükerreren teklif etti. Bu teklifleri yazık ki kabul olunmadı. Japonyanın teslihatı kimseyi tehdid etmez. Bugün Japonyayı bağlıyan bir mukavele de mevcud değildir.

Japonyanın kendi deniz inşaatı hakkında beyanatta bulunmasile deniz teslihatının tahdidi için âdilâne ve makul bir ölçü elde edilmiş olmaz. Japonya, makul tahdidleri istihdaf edecek olan deniz teslihatının indirilmesi için her an müzakereye hazırdır.»

Bu cevabla beraber intişar eden resmî beyanatta, diğer devletler bu sebebden dolayı deniz teslihatını arttırmağa karar verecek olursa bu hareketin Japonyayı da inşaat plânlarını değiştirerek bu devletlerin programlarına uygun bir hale getirmeğe mecbur kılacağı ve bunun da şayanı teessüf olduğu bildirildi.

Japonyanın 1936 da deniz teslihatı mukavelesine iştirâk etmemesinin sebebi, deniz kuvvetlerinde tam müsavat istemesi idi. 12 şubatta verdiği cevabda makul tahdidleri istihdaf edecek olan müzakerelere girişmeğe hazır olduğunu bildirmesi de müsavat istediğini tekrarlamasından başka bir mâna ifade etmez. Japonyaya bu müsavatı verdirmiyen devlet Amerikadır. Çünkü Amerikan ve Japon donanmalarının müsavatı, Uzak Şarktan 500 mil uzakta bulunan Amerikaya nisbetle Japonyanın Uzak Şarkta tefevvuku elde etmesi demektir.

Ayni hal İngiltere için de vakidir. Avrupada taahhüdleri olan İngiltere dahi, Singapur ve Hongkong deniz üslerine rağmen, Japon donanmasına karşı daha zayıf kalacaktır. Onun içindir ki İngiltere son zamanlarda Büyük Okyanusa ve diğer deniz işlerine taallûk eden meselelerde Amerika ile birlikte hareket ediyor. Amerika ile İngiltere elbirliğile hareket ederek Japonya için 3 : 5 nisbetini ileri sürdükleri halde Japonya müsavatta ısrar ediyor.

Onun için bu meselenin diplomasi yolile halline imkân yok gibidir. Amerika ile İngiltere, ya Japonyanın Çindeki mevkii hakkında Tokyo ile bir anlaşma yaparlar, ya müsavi teslihatı kabul ederler ve yahut onlar da mukabil teslihata girişirler. Fransaya gelince, o diğer iki devlet tarafından beraber sürüklenip götürülüyor. Yoksa Paris hükûmeti, Avrupadaki gailelerine, Uzak Şarkta da yeni derdler katmak niyetinde değildir. Hattâ Fransız Hindi Çinî hududundan Çine silâh geçirilmesini menetmek için o hududu kapattı.

Japonya tarafından verilen cevab matlûba muvafık olmamakla beraber İngiltere harb gemilerinin ve top çaplarının büyütülmesine taraftar değildir. Bir taraftan masrafları,

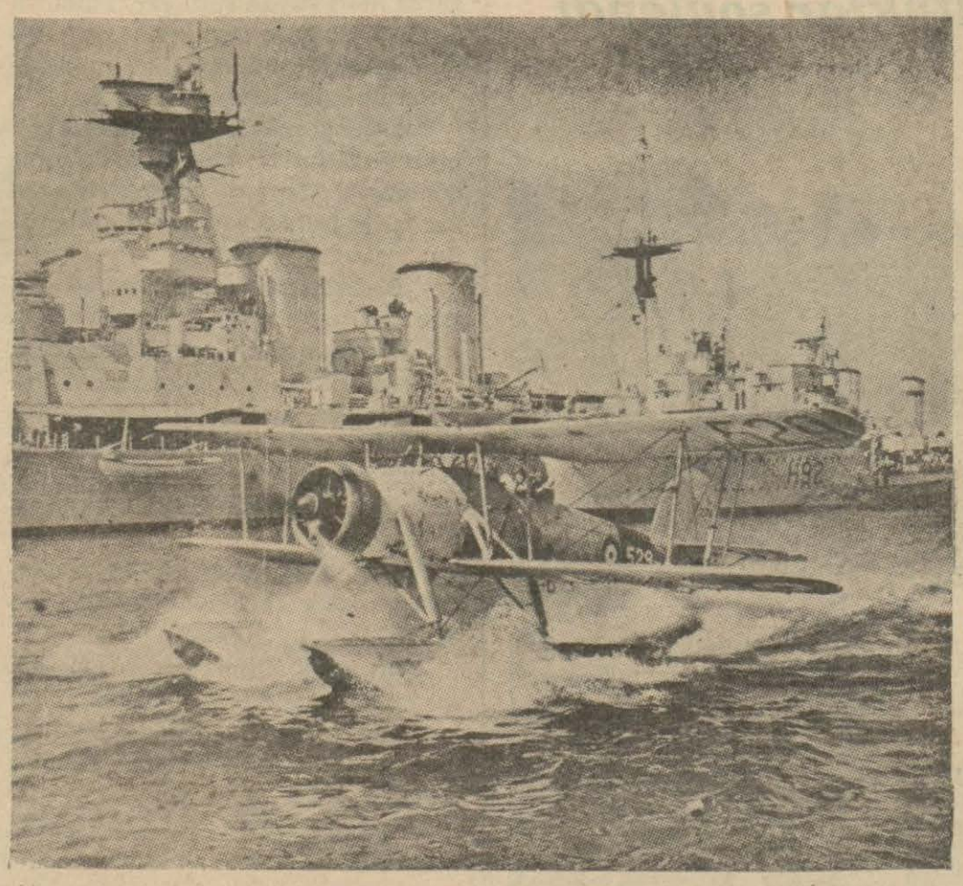

İngilizlerin Hood harb gemisi ve torpido taşıyan tayyare

dok meselelerini ve diğer taraftan büyük harb gemilerinin mukabil tarafça da inşa edilebileceğini ve evvelce inşa edilmiş olan harb gemilerinin yeni büyük harb gemileri yüzünden eskimiş ve modası geçmiş sayılacağını dikkate alarak harb gemilerini büyükleştirmekten ziyade adedlerini arttırmağa taraftar görünüyor.

Topların çaplarına gelince İngiltere, «King Geonge V» sınıfı denilen 5 yeni harb gemisi için kabul ettiği 35,6 santimlik toplardan ayrılmak istemiyor.

Bu topların dokuz aded 40,6 santimlik topa çıkarılması harb gemisinde top ağırlığını her yüzde 40 nisbetinde ağırlaştırmış olacaktır.

İngilizlerin «Engineer» mecmuasında çıkan bir hesaba göre harb gemisinin mukavemeti ve sürati için de yapılması lâzımgelen ilâveler hesaba katıldığı takdirde çapın artması tonajın da 6 - 7 bin ton birden artmasına sebeb olacaktır. Demek ki yalnız top çapının artmasile 35 bin tonluk bir harb gemisinin tonajı derhal 42 bin tona çıkmış oluyor. Şayet Amerika ve onunla beraber Japonya daha ileriye gitmek isterlerse 45 - 50 bin ton hacminde harb gemileri inşası lâzımgelecektir. Böyle geminin bir tanesi ise 100 milyon Türk lirasına mal olur.

Bir taraftan bu gibi siyasî ve malî düşünceler rol oynarken, diğer taraftan da büyük harb gemilerinin deniz muharebelerinde ne dereceye kadar ehemmiyetli bir rol oynıyabilecekleri düşünülüyor.

Filvaki İngiltere ve Amerika, Japonyanın 20,3 santimlik ve daha büyük toplarla mücehhez 10 bin tondan yukarı kruvazör inşa edip etmediği endişesile meşguldürler. Çünkü harb gemileri için olduğu kadar kruvazör için de istikşaf esnasında mı, yoksa ticareti koruma esnasında mı kendisine faik ve kendisinden süratli bir düşmanla mşegul olacağı keyfiyeti, bir hayat meselesidir. Bugün İngilterede, County sınıfına mensub 10 bin tonluk ve 8 aded 20,3 santimlik toplarla mücehhez kruvazörlerin Uzak Şark suları için kâfi gelip gelmiyeceği mülâhazaları yer tutmağa başladı. Bununla beraber esas meseleyi gene büyük harb gemileri teşkil ediyor. Harb gemilerinin neden bir zamanlar yükseğe çıkarıldıktan sonra gözden düştüğü ve tekrar kıymetlendirildiği aşağıdaki cümlelerle ifade olunabilir:

1 — Harb gemileri umumî harb esnasında ablokaya ve tahtelbahir muharebelerine karşı birer kuvvet merkezi sayılarak endirekt bir tesir göstermekle beraber, faal bir neticeye yardım edememişti.

2 — Bu gemiler su kesiminden aşağı vukubulan isabetlere karşı çok hassastılar, maynlar ve torpedolar yüzünden çok defa tam zayiat vukua geldi.

3 — Yeni çıkan ve uzaklara kadar erişen hava silâhına karşı kâfi derecede mahfuz değildi. Limanda, açık denizde ve bilhassa mahdud hududlarda maruz kalacağı bomba hücumlarındaki âkibeti meçhuldü; mevcud tehlike, yapılan azim inşa masarifini göze aldırtmıyacak kadar büyüktü.

4 — 21 - 25 milden ibaret olan sürati 39 - 40 mil süratindeki daha hafif harb gemilerile başa çıkamıyacak kadar azdı.

Bu dört nazariye teknik yenilikler sayesinde değişti ve bugün hâkim olan aşağıdaki nazariyelere meydan verdi:

1 — Ayni zamanda âzami harb kabiliyetini, âzami dayanma metanetini ve âzami sürati tevhid edebilecek yegâne gemi, büyük harb gemisidir. İngilizlerin «Hood» harb gemisi buna bir misaldir. Son neticeler denizde hasıl olursa bunu yapabilecek olan kuvvet büyük harb gemileridir.

2 — Su kesimi altına vukubulacak isabetlere karşı büyük harb gemilerinin dayanıklığı âzami dereceye yükseltilmiştir. Hiç bir gemi yoktur ki bu iş için - üç katlı zemin - lâzım olan hacmi ve sıkleti feda edebilsin.

3 — Ayni hal hava bombalarına ve yan isabetlere karşı korunmak için lâzım olan zırh için de vakidir. 2 - 3 bin metre irtifadan düşen 500 kilo ağırlığındaki bombalara ve 25 kilometre uzaktan atılan ağır top mermilerine karşı zırhlı güverteler ve yan zırhları lâzımdır. Yalnız bu zırhların ağırlığı bütün gemi ağırlığının yüzde on beşini tutar. Bu kadar ağırlıklar ancak büyük harb gemisi tarafından taşınabilir.

4 — Elde edilen 31 mil sürat için lâzım olan makinelerin ağırlığı dahi büyük harb gemisine oturtulabilir. Bu sürat sayesinde büyük harb gemisi, hafif gemilerden büyük bir kısmına karşı faikiyet temin edebilir.

Bu nazariyeler, büyük harb gemisinin her türlü tehlikeye ve hücuma karşı masun olduğu mertebesine kadar çıkamıyor. Çünkü bir hava hücumu esnasında harb gemisinde bulunan tayyare toplarının işe yaramaz bir hale gelmesi, maynle torpedonun isabetile gemi süratinin azalması ve ondan sonra da harb gemisinin etrafını saracak olan hafif gemilerin bomba ve torpedo ile son darbeyi indirmesi tehlikeleri baki kalıyor.

Fakat bu tehlikeler kruvazörler ve torpido muhribleri tarafından defolunacaktır. Bunun için en muvafık görünen netice, müvazenesi epice düşünülüp taşınılmış olan donanma olmak gerektir. Öyle bir donanma ki ne ağır üniteler, ne de hafif üniteler itibarile gayri caiz bir fazlalık arzetmesin.

A. C. D.

Nişancı kızlar

Amerikanın garp kısmında kızlar nişancılıkta erkekleri geçtiler

Aynaya bakarak hedefe atan - Bacaklarının arasından rovelverle hedefe isabet ettiren kızlar

Amerikanın «vahşi garb» denilen taraflarında oturanlar mükemmel nişancı ve atıcı olurlar. Geniş kenarlı şapkaları, geniş ve püsküllü pantalonları ve dar cebkenlerile kovboy kıyafetine giren nişancıların variyetelerde gösterdikleri atış hünerlerini seyretmiş olanlarımız az değildir.

Eskiden o muhitte nişancılıkta meharet göstermek erkeklere münhasır iken şimdi erkeklerden geri kalmak istemiyen kadınlar da silâh atmasını öğrenmeğe başlamışlar ve bu hususta erkeklere yaklaşmağa muvaffak olmuşlardır. Hattâ Arizonalı iki kız erkek nişancıları bile geçmiştir. Bu kızlardan birisi Marian Jones ve diğeri de Filis Körtisdir.

Marian atıcılıkta o kadar ileri gitmiştir ki otuz adım mesafeden bir kartviziti delik deşik etmektedir. Kızın bu meharetini takdir etmemek mümkün değildir, çünkü kurşunları doğrudan doğruya değil, resimde görüldüğü gibi tüfeği omuzuna vurarak aynaya bakmak suretile endirekt atıyor.

Marianın tüfekle muvaffak olduğu şeyi Filis, bildiğimiz altı patlarla başarıyor. Son sistem rovelver almayıp ta eski biçim altı patlar kullanmasına sebeb, Arizonalı erkek atıcıların kabadayılığın alâmeti farikası olan bu altı patlarları taşımalarıdır. Filis iğilerek ve rovelveri bacaklarının arasından geçirerek hedefe doğru arka arkaya altı defa sıkarken gözlerini bile kırpmıyormuş. Bu kız da muayyen mesafeden ve bu gayritabiî vaziyette kurşunları hedefe isabet hususunda fevkalâde meharet gösteriyormuş.

Marianla Filis atıcı Arizonalı erkeklerden şu farkları vardır ki erkekler bildiğimiz kıyafette kendilerini gösterdikleri halde atıcı kızlar arkalarına yalnız birer mayo geçirerek erler meydanında endam arzediyorlar. Kızların böyle gezmeleri Arizonanın çok sıcak olmasından ileri geliyormuş. Nihayet erkeklerin kovboy kıyafetinde, kızların ise yarı çıplak bir halde erkekliklerini göstermeleri kendilerinin bileceği bir iştir.

Geçenlerde Marian bir atış müsabakasında yüzlerce erkek huzurunda nişancılıktaki meharetini gösterirken müsabakada hazır bulunan bir çok Arizonalılar bu kızın bir vakitler o civarda nişancılığile şöhret kazanmış olan Daniel Boone'e yakın bir usta olduğunu itirafa mecbur kalmışlardır.

Atıcılık sporile meşgul olanlar, ağır tüfeklerle ve bunlar için evde dökülen kurşunlarla nişancılıkta son sistem tüfeklerle olduğundan daha zor neticeler elde edildiğini iddia ediyorlar. Bu iddia doğru olmasa gerektir. Çünkü son sistem bir tüfekle nişancılık mehareti göstermeğe muvaffak olan Mariana eski bir tüfek verilmiş, kız bununla da aynı mehareti göstermeğe muvaffak olmuştur. Marian hiç tereddüd etmeden o eski tüfeği omuzuna vurmuş, aynasını tutarak nişan almış ve kurşunu tam hedefine isabet ettirmiştir.

Marian aynaya bakarak nişan alıyor

Filis bacaklarının arasından hedefe ateş ediyor

İzmir Kız öğretmen okulunda jimnastik bayramı

İzmir (Akşam) — İzmir Kız Öğretmen okulunda atletizm bayramı yapılmış, muvaffakıyetli neticeler alınmıştır. Kızlarımız, mor ve kırmızı olmak üzere iki grupa ayrılmış, müsabakalar neticesinde morlar, iki puvan farkla birinciliği almışlardır. Aynı zamanda kızlarımızın ritmik dansları zevkle seyredilmiş, bir geçid resmi ve hep bir arada jimnastik hareketleri yapılmıştır. Davetliler, kızlarımızın gösterdiği muvaffakıyeti takdir etmişlerdir. Yukarıda bayrama iştirak eden talebeden bir grup görünüyor.

AKŞAM GÖRÜM

65 yaşında olan Kaporfala mihracesi hükümdarlığının 60 ıncı yıldönümü kutlanmıştır. Bu münasebetle büyük şenlikler yapılmıştır. Yukarıda tebrik merasimi görünüyor

Röyter ajansının bir tebliğine göre Mısır kral ve kraliçesi ikinci teşrinde ilk çocuklarının doğmasını bekliyorlar. Yukarıda genç kral ve kraliçe düğün günkü kıyafetlerile görünüyorlar

Marlene Ditrih Parise gelmiştir. Bir hafta sonra İsviçreye giderek Lozanda bir mektepte talebe olan kızını görecektir. Marlene bir ay sonra tekrar Hollivuta dönecektir. Yukarıda Amerikadan hareketinden evvel Akşam'a hediye ettiği resmi görünüyor

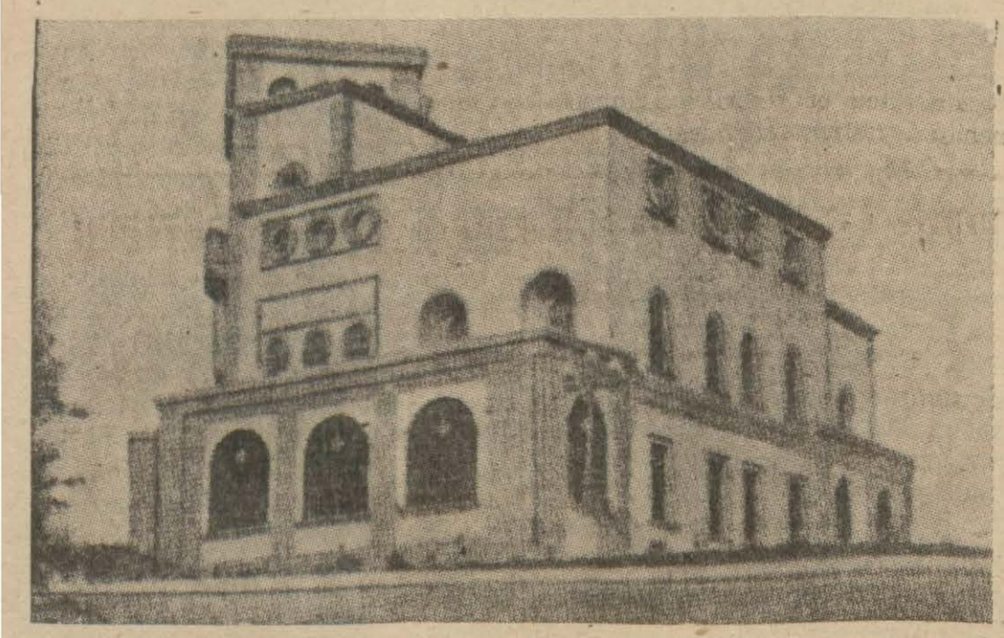

Arnavudluk kralile kraliçesinin balayını geçirdikleri Dracdaki şato

İspanyadan Fransaya iltica edenlerden bir kafile

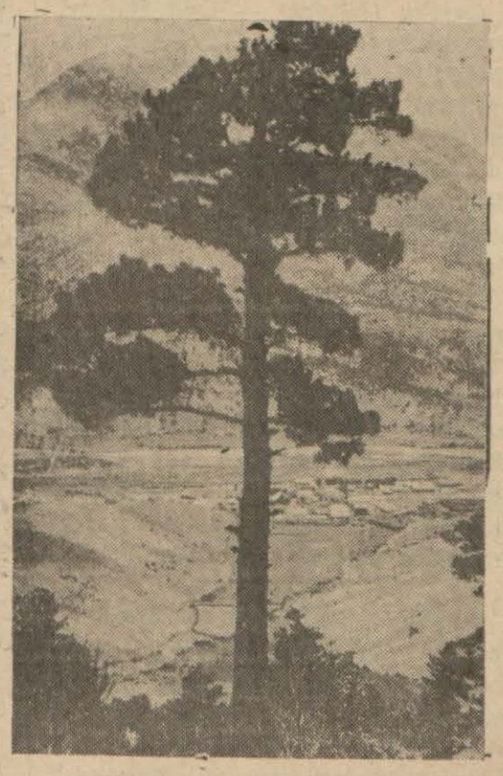

Toros vadilerinde ırmaklar

Siirt mektupları

Siirt'te modern binalar yaptırılmasına başlandı

Güzel bir belediye binası yapıldı, şehre su getirtilmesi kararlaştı

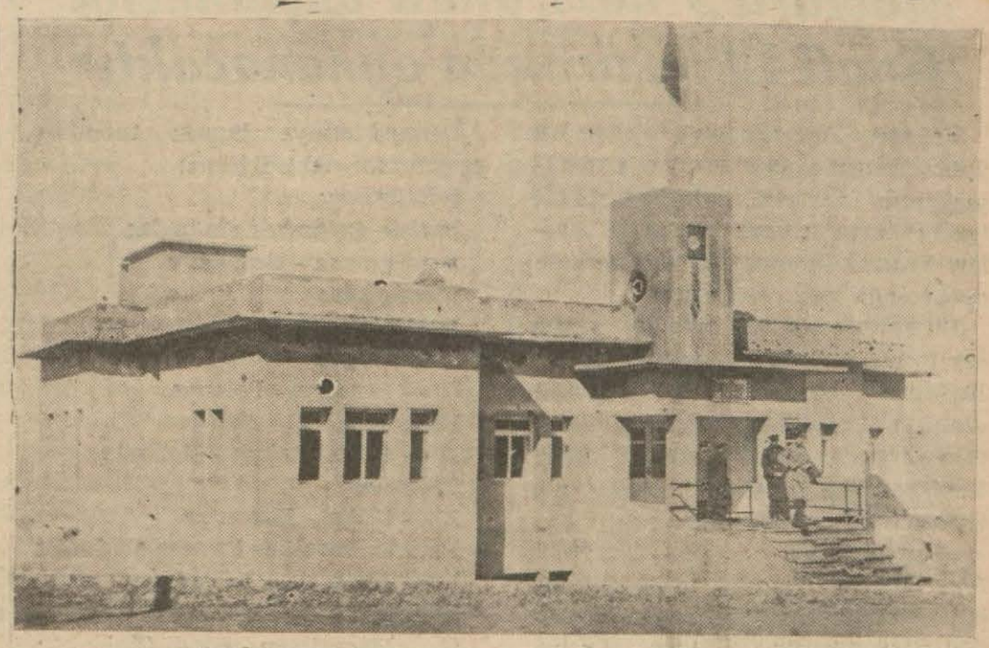

Siirt'te orta mekteb binası

Siirt (Akşam) — Dar bir bütçe ile şehir hizmetlerini yapmağa uğraşan belediyemiz için vali vekili albay B. Fevzi Aydının himmetile yeni ve modern bir bina yapılmış ve belediyemiz yeni binasında çalışmağa başlamıştır.

Bu bina henüz eski tarzı mimariden başka inşaat tarzı girmemiş olan Siirt için güzel bir örnek teşkil ediyor. Yeni malî yıl iptidasında hususî muhasebe tarafından tayyare meydanı civarındaki geniş ve müsait sahaya müteaddit örnek evler yaptırılacak ve bunlar kiraya verilecektir.

Siirtte susuzluk ezelî bir derttir. Yurdun dört köşesini mamureye çeviren Cumhuriyet hükûmetimiz şehrimizin susuzluğu ile de yakından alâkadar olmuş ve bu iş müsbet surette neticelendirilmiştir. Şehrimizin su tesisatı Belediyeler bankasından istikraz edilecek 150,000 lira ile yaptırılacaktır. Buna ait formalite ikmal edilmiş olduğundan yakında faaliyete geçilecektir.

İstikraz edilen bu para her yıl Belediye bütçesinden (10,000) ve hususî muhasebeden verilecek (15,000) lira ile altı müsavi taksitte ödenecektir.

Orta mektep müdürü B. Ramizin bıkmaz, üşenmez mesaisi ile mektebe yeni ders aletleri getirtilmiş ve şimdiye kadar talebeye nazarî olarak gösterilmekte olan bazı derslerde talebe bizzat tecrübeler yapmağa başlamıştır. Şehrin güzel bir yapısı olan orta mektep bahçesi talebenin de iştirakile tanzim edilmiş ve bu suretle güzel bir bahçe meydana gelmiştir. Müdür B. Ramizi bu muvaffakıyetinden dolayı öğmek vazifemizdir. Bundan başka yeni yılda ayrıca (5000) lira sarfile yeni bir ilk mektep binası inşa edilecektir.

Siirtte yaz gelmiş ve havalar adamakıllı ısınmıştır. Tatil günlerinde herkes yiyecekleri yanlarında kırlara dökülmektedir. Havaların iyileşmesi üzerine Diyarbakırla şehrimiz arasında münakalât kamyon ve otomobillerle icra edilmektedir.

Samsunda Halkevinde büyük bir kıyafet balosu verilmiştir. Balo çok muvaffakıyetli olmuştur. Eski Türk kıyafetile baloya gelenler pek çoktu. Yukarıda baloda bulunanlardan bir grup görünüyor.

Çanakkale (Akşam) — Çocuk bayramı burada parlak surette kutlanmıştır. 150 fakir çocuk giydirilmiş, Cümhuriyet okulu salonunda bir balo verilmiştir. Askerî mahfil salonunda da çok parlak bir balo verildi.

Bayramıçta fakir çocuklar menfaatine bir kostümlü balo verilmiş ve çok neşeli geçmiştir. Yukarıda bu baloda bulunanlardan bir kısmı görünüyor.

AKŞAM SPOR

Dünya kupası maçlarının programı tespit edildi

Maçlara 5 haziranda başlanacak finali 19 haziranda oynanacaktır

Üçüncü dünya kupası maçları bu defa Fransada yapılacaktır. Organizasyonun zararla neticelenmemesi için (Dünya kupası komitesi) maçları Fransanın muhtelif şehirlerinde oynatmağa karar vermiştir.

Bu suretle on beş maçtan yalnız beş tanesi Pariste oynanabilecektir. Bu turnua için âzamî elli bin seyirci alabilen 1924 olimpiyadlarının yapıldığı Colombes stadı tevsi edilmiştir. Yeni tesisatla bu stad seksen bin seyirci istiab edebilecektir.

Dünya kupası maçlarına, Cenubî Amerikadan Uruguay ve Arjantinin iştirak etmemeleri turnuanın kıymetini düşürmüştür. Bilhassa Anşlus dolayısile Avusturya millî takımının da oynamaması hakikî bir darbe olmuştur.

Alman millî takımı bir İngiliz takımı ile Mayıs ayı içinde muhtelif maçlar yapacaktır. Bu oyunlardan bir kısmı hakikî Alman millî takımı ile, bir kımı ise Avusturyalı oyuncuları da takıma almak suretile icra edilecektir. Eğer Avusturyalı oyuncular takıma girecek olurlarsa, heryerde sevilen Viyana futbolünün eksikliği bu suretle kısmen telâfi edilmiş olacaktır.

Turnuaya iştirak edecek milletlerin federasyonları takımlarının kadrolarını şimdiden tesbit etmişlerdir ve herbiri kurdukları kamplarda antrenörlerinin nezaretleri altında çalışmaktadır. Meselâ İtalyan millî takımı Stresa'da B. Pozzo'nun idaresi altında idmanlara başlamıştır.

Bizim için bu turnuanın en şayanı dikkat tarafı Romanyalıların iştirakidir. Bundan on iki sene evvel kendi sahalarımda yendiğimiz komşularımızın gösterdikleri terakki hakikaten şayanı dikkat ve gıptadır.

Romanyalılar, o zaman işe, Bükreşte, Paristeki Colombes stadının bir eşini inşa etmekle başlamışlar ve bilhassa Macar ve ecnebi oyuncuları takımlarına almak suretile muntazam bir şekilde terakki etmişlerdir. İlk dünya kupası maçlarında Cenubî Amerikaya kadar gitmek cesaretini gösteren Romanya millî takımı bu sefer de Fransada Küba'ya karşı oynıyacaktır. Eğer Küba'yı yenecek olurlarsa, kendileri için müsavi bir kuvvet addedilebilecek İsveç millî takımı ile oynıyacaklardır ki bu maçın neticesinde komşularımızı Macaristanın karşısında dömi finalde görmek ihtimali çok kuvvetlidir.

İyi bir şekilde hazırlanmış ve yüzlerce seyircisi ile birlikte Fransaya gidecek olan Romanyalılar eğer dömi finale kadar yükselecek olurlarsa Avrupanın en kuvvetli takımları arasında yer alacaklardır.

Üçüncü dünya kupası turnuası programını naklediyoruz:

5 Hairanda:
Pariste Colombes stadında:
A — Fransa - Belçika.
Marsilyada:
B — Norveç - İtalya.
Starsburgda:
C — Brezilya - Polonya.
Havrda:
D — Çekoslovakya - Holanda
Tuluzda:
E — Küba - Romanya.
Pariste, Parc des Princes stadında:
F — Almanya - İsviçre.
Reimsde:
G — Macaristan - Hindi Çini
12 Haziranda (Kar dö final):
Pariste Colombes stadında:
A — a galibi - b galibi ile.
Bordoda:
B — c galibi - d galibi ile.
Antibde:
C — e galibi - İsveçle,
Lilde:
D — f galibi - g galibi ile,
Karşılaşacaklardır.
16 Haziran (dömi final):
Marsilyada:
A galibi ile - B galibi,
Pariste (satd: tayin olunmamıştır):
C galibi ile - D galibi,
Oynıyacaklar. Final 19 Haziranda Pariste Colombes stadında son iki galib arasında icra edilecektir.

Davis kupası maçları

Belgrad 7 (A.A.) — Davis kupası için Yugoslavya ile Çekoslovakya arasında tasfiye maçlarına dün Zagrepde başlanılmıştır. İlk maçta Puncec, Heht ile karşılaşmış ve Puncec rakibine 7/5, 6/3 6/3 galip gelmiştir. İkinci maçta Menzel rakibi Palada'yı 6/2, 6/2, 6/1 ile mağlûp etmiştir.

Dünkü maçların neticesinde Çekoslovakya ile Yugoslavya birer galibiyet kazanmışlardır. Dabl karşılaşmaları bugün yapılacaktır.

Altı günlük bisiklet yarışı

Vembley 7 (A.A.) — Altı günlük bisiklet yarışı esnasında Belçikalı Kares bir millik mesafeyi bir dakika 50 saniye 6/10 da katetmek suretile bir dünya rekoru tesis etmiştir. Bundan evvelki rekor bu mesafeyi Salt Lake City'de bir dakika 51 saniyede kateden Avusturyalı Gulet'te idi.

İnegölde bir futbol maçı

İnegöl (Akşam) — İnegöl Halkevi Spor şubesi İnegöldeki mütekaid sporcularla genç sporcular arasında bir futbol maçı tertib etmiştir.

Çok kalabalık bir seyirci önünde zevkle seyredilen oyunun sonunda gençler takımı mütekaidleri 3-0 mağlûb etmişlerdir.

Bugünkü spor hareketleri

TAKSİM STADINDA

1 — Galatasaray - Altı klüb muhteliti. Saat 14,30 da.

2 — Güneş - Beşiktaş millî küme maçı. Saat 16,30 da.

GAYRİ FEDERELER ARASINDA

1 — Kurtuluş - Galataspor. Saat 9 da

2 — T. Y. Y. Kurtuluş - Arnavudköy. Saat 10,30 da.

ROBER KOLEJ SAHASINDA

İstanbul atletizm bayramı. Saat 14 de.

FENERBAHÇE STADINDA

Fenerbahçe - Şişli. Saat 16 da.

Barutgücü alanındaki maçlar

Beyoğlu Yeniyol Rum A - Barutgücü genç takımları saat 9 da.

Pera A - Bakırköy Rum A takımları saat 10,30 da.

Beyoğlu Yeniyol Rum A - Bekırköy Rum genç takımları saat 12 de.

Galatasaray okulu B - Barutgücü B takımları saat 14 te.

Galatasaray lisesi ve Barıtgücü A takımları saat 16 da karşılaşacaklardır.

Edirnede güreşler

Tekirdağlı ve bir çok büyük pelivanlar iştirak ediyor

Edirne (Akşam) — Büyük Kırpınar güreş müsabakalarına bugün merasimle başlandı. Günlerdenberi bulutlu ve bozuk giden havalar bugün birdenbire açmış ve bir yaz gününü andıracak kadar güzelleşmişti. Sabahtan kırlara dökülen halk öğleden sonra Sarayiçine doğru akın etmeğe başlamıştı.

15 yıldanberi şehrimizde yapılmakta olan büyük güreş müsabakalarına başlamadan evvel mutad merasim ve saat 15 ten itibaren ilk günün programı olan gösteriş ve idman müsabakaları yapılmıştır. İdman müsabakalarına 20 çift iştirak etmiştir.

Bugün şehrimize büyük pehlivanlar arasında Tekirdağlı Hüseyin de gelmiştir. Yarın saat dokuzda desteler arasındaki güreşlerle progarama devam edilecektir.

Muhafızgücü Alsancağa 3 - 2 galip

Ankara 7 — Alsancak takımı bugün Ankara ikincisi Muhafızgücile karşılaştı ve 3 - 2 mağlûb oldu. İlk devrede arka arkaya iki gol çıkaran İzmirliler Muhafızların enerjik oyunu karşısında yavaş yavaş çözüldüler. Muhfızlılr ilk devreyi 2 - 2 bitirdiler ve ikinci devrede Rızanın attığı golle galib vaziyete geldiler. Oyun bu suretle Ankaralıların lehine neticelendi.

Gemlikte temsiller

Gemlik (Akşam) — Dün Halkevi salonunda Gaziokulu talebeleri tarafından halkımıza güzel bir müsamere verilerek «Kartal» piyesi temsil edilmiştir. Gerek piyes ve müzikte ve gerek millî oyun ve rondlarda fevkalâde muvaffak olan yavrular dakikalarca alkışlanmış ve takdir kazanmışlardır.

Geçenlerde Halkevi temsil kolu gençlerinin orta Anadolu felâketzedeleri menfaatine güzel bir müsamere vererek «Makascı» ve «Aynaroz kadısı» piyeslerini temsil ettiklerini bildirmiştim. Dün gene ayni piyesleri temsil etmek suretile halkımıza ikinci bir müsamere daha vererek fevkalâde muvaffak olmuştur.

14 yaşında bir çocuk gölde boğuldu

İzmir (Akşam) — Çeşme kazasının Alaçatı nahiyesinde oturan 14 yaşında Ziya Kupa, nahiyeye dört kilometre uzakta Bucatepe üzerindeki göle yıkanmak için girmişse de yüzme bilmediğinden boğulmuştur.

Orduda futbol

Ünspor takımı

Ordu (Akşam) — Maç yapmak üzere şehrimize gelmiş olan Ünye Ünspor takımı bugün saat 14 de Ordunun Vona Aktaş kulübü ile Cumhuriyet alanında karşılaştılar. Oyun 0 - 10 Vona Aktaş kulübü aleyhine neticelendi.

Ünyeliler oyunlarını çok dürüst oynadılar ve binlerce halkın takdir alkışlarile sahadan çekildiler.

Bugünkü ikinci maç ta Ordu Spor Yıldızı ile Ordu Gençler Yurdu arasında olmuştur. Spor Yıldızı 4 - 3 galib gelmiştir.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM —Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur
Tefrika No. 133

İhtilâf şiddetleniyor - İttihad ve Terakki Cemiyetinin bir tamimi

Müessislerinden bir kaçının çekilmseinden sonra kalan Ahrar fırka namına Ali Kemal beyi İstanbul mebusluğuna namzed göstermişlerdi. Fazlı bey ise (Osmanlı) gazetesinde bosnalı Hoca Mehmed Kadri Nasıhi ileriye sürüyordu.

İntihabdan bir gün evvel (Şûrayi Ümmet) gazetesi Ali Kemal aleyhinde şiddetli bir makale neşretmişti; bu da onun muvaffakıyetsizliğinde hayli âmil olmuştu.

Ali Kemal bey mebus olamayınca artık fırkaya evvelki kadar ehemmiyet vermiyordu. Fırkadan çekilenler de Sabahaddin beyin müdahalesile yeniden devama başlamışlardı.

Fırkaya taşradan, Rumlardan intisab edenlerle mecliste âzası altmışı bulan muhalif bir grup hasıl olmuştu. Ancak fırkanın içinde ihtilâflar eksik olmuyordu. İdare heyeti bir kaç defa değişmiş, bazan fırkanın dağılmasına ramak kalmış iken Rıza Nur beyin gayretile bunun önüne geçilmişti. (1)

İş meclisteki İttihad ve Terakki fırkasile Ahrar fırkasının programlarında mevcud cüzî farklara kalsa bunun devlete, millete zararı olamıyacağı şüphesizdi. Ancak araya şahsî zıddiyet ve münaferetler, milliyete göre zümreler teşkili arzuları da girince mebusan meclisinden İttihad ve Osmanlılık yolunda umulan faydaların hiç biri tahakkuk etmiyordu. Fırka tefrika oluyordu.

Mebusan meclisinde memleketin cidalden yorulmıyan, azmi ve salâhiyeti yerinde, ruhu ve vicdanı pörsümemiş bir hayli kıymetli evlâdı vardı. Fakat bunlar da devletin Avrupanın siyasî şebekesi içindeki mevkiini, dahilî teşekkülât ve tertibatının teferruatını hakkile bilmiyorlardı.

Mebuslardan Avrupayı görmüş, gezmiş olanlar ise bu vakite kadar memleketin idaresinde bulunmamışlardı; Osmanlı devleti gibi karışık unsurları yarım yamalak, âdeta biribirine çirişlenmiş gibi duran bir sosyal heyeti selâmet merhalesine isal etmek için hangi yolu tutmak lâzım geleceğini tayin edemiyorlardı.

Muhalifler cemiyete hücum ederken Kâmil paşayı mümkün olduğu kadar esirgiyorlardı. Halbuki bugünlerde Kâmil paşanın istinad ettiği kuvvet yalnız İttihad ve Terakki kuvveti idi. Bu kuvvet de kendisinden memnun değildi.

İstanbul mebusu Hüseyin Cahid bey mecliste hükûmetten bir istizah takriri vermişti.

Kâmil paşa büyük oğlu vasıtasile İttihad ve Terakki cemiyetine:

— Beni düşürmeğe karar verdinizse istifa edeyim. Bu yaştan sonra mecliste bana hakaret olunmasın!

Diye haber göndermesile meclisteki İttihad ve Terakki mebusları, mebusan klübünde içtima ederek Kâmil paşanın hudus etmiş harici meseleler hallolununcıya kadar makamında muhafazasına karar verdiler. Bunun üzerine Talât, Enver, doktor Nâzım beyler paşanın yanına giderek İttihad ve Terakkinin kendisini iktidar mevkiinde tutmağı kararlaştırdığını bildirdiler. Kâmil paşa da:

— Zaten ayrımız, gayrımız yoktur. Devlet ve millete hizmette yekvücud olmamız lâzımdır. Bu kararınızdan dolayı teşekkür ederim.

Demiş ve mecliste İttihad ve Terakki fırkasına istinad ile sair meşrutî hükûmetlerde olduğu gibi işleri idare edeceğini temin eylemişti.

Hüseyin Cahid bey de fırkaca Kâmil paşanın yerinde tutulması tercih edilmesi üzerine mecliste hükûmetin idaresine müteallik itirazlarını serdeylemekten vazgeçmiş ve meclis. Kâmil paşa kabinesine itimad reyi vermişti. (31 kânunuevvel 1908)

Ali Kemal bey mebus intihab edilmemekle artan hırsı ve kinile cemiyetin amansız bir düşmanı kesilmişti. Avrupadan getirilmiş adavet ve nifak tohumları müsaid bir zeminde gittikçe daha derine kök salıyordu.

İttihad ve Terakki merkezi umumisi bugünlerde cemiyete yapılan şiddetli hücumlara karşı neler düşündüğünü 12 şubat 1909 tarihli bir tamimile vilâyet merkezlerine bildirmişti.

Bu vesikayı eşhasa dokunacak cümle ve kelimeleri tayyederek ve ifadesini sadeleştirerek nakletmeğe lüzum görüyoruz: (2)

Cemiyet aleyhindeki tarizler ile dedikoduların membaı hakkında tafsilât

Meşrutiyetin ilân ve teessüsünden yani cemiyet istibdad ve esaret binasını ilk hamlede yıktıktan sonra cemiyetin efal ve harekâtını muahaze ve tenkid edenler türemiş, hattâ bunlara cemiyet efradından olanlardan da iltihak edenler bulunduğu teessüfle görülmüştür.

10 Temmuz tarihindenberi cemiyet bir çok tarizlere hedef olmaktan kurtulamadı. Yakın zamanlara kadar bu tarizler ağyare mahsur denilebilecek raddede idi; son zamanlarda ise matbuatın diline düşecek kadar vüsat buldu. Bir halde ki hezeyanları artık tahammül edilmez bir dereceye geldi.

Bunlardan meşrutiyetin ilânından sonra teşekkül eden fedakâranı millet cemiyetinin efkârını neşre vasıta olan Serbesti ile Hukuku Umumiye gazetelerinin neşriyatı nankörlük derecesine vardı.

Bir takım maksadlarla mahsusen kaleme alınan hezeyannameler kendini bilmiyenlerce rağbete mazhar olduğu gibi cemiyet efradından bazıları için de dedikodu kapıları açtı.

İnsan fıtretinde muaraza ve münakaşaları takib etmek ve bundan bir hâz duymak hasisaları vardır. Bu sebeble mücerred münakaşa yahud fesad tamimi maksadile sadediller tarafından bu gazetelere gösterilecek rağbete bir şey denemez. Ancak cemiyet efradından olanların bunları mütalea etmeleri yalnız hasımların çevirmek istedikleri fitne ve fesad dolabına ittilâ ile bunu kırmak, muzır telkinlerini nehî ve mahvetmek, hasılı müdafaa için hasmın silâhını bilmek maksadına mahmul olabilir. İllâ telkin, tezvir, iftira esasları üzerine müesses olup mukaddes cemiyetimizin kuvvetlerini zaafa düçar ederek fesad ve nifak kurmak istiyen bir muhalif fırkanın gayrimeşru maksadlarını ve ihtiraskârane hareketlerini savab görmeği cemiyet efradından hiç biri tecviz edemez. Cemiyet efradı mukaddes bir maksadı temin için ahdü peyman etmişler ve bu misaklarını kelâmullaha ve namusu zatilerine kasem ile teyid eylemişlerdir.

Binaenaley cemiyet kardeşlerinden olanlar için her gûna hareketlerinde cemiyetin mesleğini takib ve her türlü muzır müessirlere tebaiyetten, şıkak ve nifakı bâdi olacak hallerden mücanebet eylemek namusları kadar kıymetli bir vazife teşkil eder.

Cemiyetin harekâtını, efalini ulu, orta muahaze etmek, ona asıl ve esası olmıyan bir takım isnadlarda bulunmak, hiç bir makul ve meşru sebeb yokken onu lekelemeğe kalkışmak cemiyet efradı için makduh bir hareket olur.

Cemiyetin taahhüd hilâfında ahvali var ise sübuta medar deliller ile meydana çıkarılmalıdır. Bunu aramak cemiyetin her ferdinin hak ve salâhiyetidir.

Cemiyeti ötede, beride rasgeldiklerinin yanında muahaze etmek ise ancak onu sevmiyen ve cemiyet kardeşlerinden bulunmıyan fesede zümresinin kârıdır.

Eğer muarız fırkalara aid gazetelerin iddia ve neşriyatından iktibasen cemiyet (sadrazamı azlettirmek için mabeyini vasıta etti) gibi isnadlarla ithama kalkışılır ise emin olmalı ki bu iddia ve isnad hakikate külliyen muhaliftir.

(Arkası var)

(1) Rızai Nur: Meclisi mebusanda fırkalar meselesi.

(2) Mütekaid albay Süleyman Fehmi Tunçay nezdinde mahfuz vesikalardan.

MEMLEKET HABERLERİ

Trabzonda bir çok binalar vilâyette yollar yapılıyor

Trabzonun her tarafında büyük bir imar faaliyeti göze çarpıyor

Trabzon (Akşam) — Trabzon belediyesi geçen yıllara nisbetle bu yıl imar sahasında hummalı bir faaliyetle çalışmaktadır. Değerli ve çalışkan vali Sezai Uzayın riyasetinde toplanan imar komisyonu şehrin imar plânını yaparak tasdik edilmek üzere Bayındırlık Bakanlığına göndermiştir. Şimdiye kadar sahipsiz denecek bir halde bakımsız kalan şehir dahilinde beş ay zarfında dört bin metre murabbaından fazla parke yol yapılmıştır. Ayni zamanda 3500 metre murabbaı da müceddeden Arnavut kaldırımı yapılmıştır. Kindinarla Ortahisar yolu üzerinde tesviyeitürabiye ve kaya hafriyatı yapılarak güzergâh tesis edilmiştir. Ayrıca yeni Transit yolu güzergâhı da yapılıp hazırlanmıştır.

Trabzon valisi Sezai Uzay

Belediye inşaat işlerinden üç adet yeni halâ yapılmış ve asrî mezarlığın tesisatı ikmal edilmiştir. Taksimde yeni yapılacak olan parkın etrafı muntazam bir duvarla tahdid edilmiştir. Gene Taksimde yeraltında ayrıca yetmiş tonluk bir su deposu yapılmıştır.

Mevcud mezbahanın tesisat ve nevakısı ikmal edilerek on bin liralık bir sebze hali inşasına başlanmıştır. İmaret mezarlığı tamamile tasfiye edilerek park haline sokulmaktadır. Şehire getirtilecek içme suyunun inşaatına yakında başlanacaktır.

Belediye uzun sokak yolu üzerindeki eski ve metruk kiliseyi yıkarak yeni ve modern bir sinema binası yaptırmıya karar verdiğinden bu bina için lâzım olan tahsisat bütçeye konmuştur. İçinde binden fazla seyirciyi barındıracak olan yeni sinema binasının projesi belediye fen müdürü mimar B. Şadan tarafından hazırlanmaktadır.

Şehir dahilindeki imar faaliyeti devam ederken kaza ve köylerde de ayni faaliyet tekmil kuvvet ve hızile devam etmektedir.

Akçaabat, Maçka ve Sürmeneden maada merkez kazada da bir takım nümune köyleri yapılmıştır. Nümune köylerinden maada ayrıca bilûmum köylere yeni konukevleri yapılarak bu köyler telefonla merkeze bağlanmıştır. Telefon tesisatı kısmen köy bütçelerinden kısmen de hususî muhasebenin yardımı ile yapılmıştır.

Köy yollarının yeniden yapılmasında da hummali bir faaliyet ve gayret gösterilmektedir. Güzergâhları Nafiaca tesbit edilen köy yolları altı metre genişliğinde muntazam şoseler halinde inşa edilmektedir.

Vilâyetin imar ve umran sahasındaki inkişafında çok değerli himmet ve gayretleri görülen vali Sezai Uzay yalnız Trabzon halkının minnet ve şükranlarını kazanmakla kalmamış ayni zamanda muhtelif bakanlıkların da takdirlerini kazanmıştır.

Havza (Akşam) — Havzada bir nakış dikiş ve biçki salonu açılmıştır. Burada bayanlara bedava ders veriliyor. Bir de sergi tertib edilmiştir. Sergi kaymakam Şevket Üzer tarafından açılmıştır. Yukarıda salonda ders görenler (× işaretli öğretmen bayan Nadidedir) ve kaymakam serginin kurdelesini keserken görünüyor.

Akşehir (Akşam) — Mahsule zarar veren domuzlara karşı sürek avları tertib edilmiştir. 937 birinciteşrinden bugüne kadar 75 domuz öldürülmüştür. Mücadele devam ediyor. Yukarıdaki resimde yakalanan iki domuz yavrusu görünüyor.

Yerli merinoslar

Bursada çok iyi neticeler alınıyor

Bursa (Akşam) — Bir haftadanberi merinos kesim sergileri yapılmaktadır. Bursa ve Yenişehir kazalarında ve civar köylerle çifliklerde, merinos teşkilâtının yardım ve tariflerile yetiştirilmiş olan kuzular üzerinde tedkikler yapılmıştır.

Yeni merinos kuzuları, yerli kıvırcık cinsi ile Alman merinoslarının tesalübünden alınan ilk döldür. Bu ameliyeden beş göbek sonra yerli Türk merinos tipi elde edilmiş olacaktır. Beher göbek ameliyesi için asgarî iki, iki buçuk seneye ihtiyaç vardır.

İlk tecrübeler, yerli merinos tipi üzerindeki teşebbüsün çok müsbet bir netice vereceğini göstermektedir. Kesim sergilerinde Bursadan birinciliği, Urfa mebusu B. Muhiddinin çifliğinde yetiştirilen kırk dört kiloluk kuzu kazanmıştır. Muhtelif köylerden birincilik alanlar da tefrik edilmektedir.

Yetiştiricilere verilmek üzere dört bin liralık bir mükâfat ayrılmıştır. Merinos yetiştirme müfettişliğinden her türlü yardım ve teşvik gören köylüler, hükûmetimizin ehemmiyetle takib ettiği merinosu yerlileştirme işine büyük bir alâka gösteriyorlar.

Bursada Türkkuşu

Tayyare modelcilik kurslarına rağbet çok

Bursa (Akşam) — Türkkuşu salonunda açılan tayyare modelcilik kurslarına devam edilmektedir. Kânunuevvelde açılan ilk kursta otuz yedi ilkokul öğretmenine belge verilmişti. İkinci kursu bitiren muallimlerin sayısı otuz beştir. Şimdi de otuz üç öğretmen kursa devam etmektedir.

Bunlardan başka orta mektep talebesinden yetmiş kişi, masrafı kendilerine aid olmak üzere kurslara gelerek birinci model tayyareyi yapmışlardır. Kaza ve köylerdeki ilkmektep muallimlerinin, tatil aylarında kurs görecekleri anlaşılmaktadır. Bu suretle bütün vilâyet dahilinde tayyare modelciliği hareketi canlanmış olacaktır.

Türkkuşu talebeleri için bu sene Bursa bölgesinde kamp yapılmıyacaktır. Türkkuşunun İnönü kampına Bursa lisesile kız öğretmen okulu on ve on birinci sınıf talebelerinden bir kafile ayrılmıştır. Bu kafile, kampın başlangıcı olan 1 temmuzda orada bulunacaktır. Dokuzuncu sınıflardan yazılan talebelerin bu sene kampa gönderilmelerinden sarfınazar edilmiştir.

Türkkuşu kurslarından mezun olan muallimlerin mekteplerdeki faaliyetleri çok verimli olmaktadır. Talebeler, 19 mayıs şenliklerine 300 model tayyare ile iştirak edeceklerdir.

Trakyada kalkınma

İktisadî ve ziraî sahada büyük inkişaf var

Edirne (Akşam) — Trakyada köy kalkınmasına fevkalâde ehemmiyet veriliyor. Bilhassa bütün köylerin ağaçlanması kalkınmanın en önemli bir kısmını teşkil ediyor. Ağaçsız ve ağacı az bölgelerde buna daha çok çalışılmaktadır. Meyva ağaçları başta olmak üzere gölge ağaçları, kerestesinden faydalanmak üzere kavak ağaçları yetiştiriliyor.

Trakya bölgesinde hayvancılığa da çok önem verilmektedir. Bilhassa dejenere olmuş kara sığır, at ve merkep nesli temiz kan, cins ve kuvvetli boğalar ve aygırlarla selekte edilmekte ve bol sütlü inekler, çok etli ve büyük ciltli danalar ve öküzler alınarak bunların döllerinden istifade edilmektedir. Yeni başlıyan tavşancılık ve fennî arıcılık Trakyanın her tarafına kol salmaktadır. Trakyada iktisadî ve ziraî kalkınma işi süratle ilerlemektedir. Çok yakında büyük randımanlar alınacağı muhakkaktır.

Meydan temsilleri

Tiyatronun tekâmülünden önce bu temsiller Çinde, Mezopotamyada, Etilerde ve Mısırda da vardı

Memleketimizde ilk defa bu yıl, 23 Nisan (1938) Çocuk bayramında bir meydan temsili verildi. Bir tiyatro münekkidimizin dediği gibi, sanat âlemimizde bir yenilik telâkki edilen Eminönü Halkevi temsil kolunun bu teşebbüsünü - o gün Beyazıd meydanındaki binlerce seyirci gibi - biz de alkışladık.

Bugün bir seyyar kütüphaneyi, bir eczaneyi halkın ayağına götürmek nasıl mümkünse, tiyatroyu da halkın içine sokmak ve meydanlarda - duhuliyesiz - temsiller vermek kabildir. Buna, Eminönü Halkevinin önayak olması, yirminci yüzyıl içinde kurulan yeni Türk rejiminin sanat inkişafları arasında atılmış yeni bir adım telâkki edilebilir. Tiyatro tarihimiz, Agâh Sırrı Levendle, temsil kolu başkanı doktor Celâl Tahsine ve o gün Ulus meydanında tarihi candıran arkadaşlarına - bu yeniliğin bayraktarları olmak itibarile - unutulmaz bir köşe ayıracaktır.

Periklis devrinde de, şair Oripidisin önayak olduğu meydan temsilleri eski Yunanistanın sanat ve edebiyat âleminde ayni rolü oynamıştı. Bu şairin teşvikile Atinada Partenon meydanında oynanan «Zevsin gazabı», Periklisin yeniden kurduğu hür Yunanistanda büyük bir alâka uyandırmıştı. Bundan sonra Poliganotun eseri, Fidiasın şarkıları, Sofoklisin kanunları hep meydan temsillerinde candırılarak semt semt, şehir şehir oynanmıştı.

Dizyas gibi meşhur hatiblerin, Herodot gibi müverrihlerin, Meton gibi heyetşinasların, Sofoklis ve Oripidis gibi şairlerin ve bilhassa Sokratis ve Anaksagoras gibi filozofların yetiştiği böyle bir devirde, bütün dünyanın Atinaya koştuğu halde, Pertenonları bırakıp ta meydanlarda temsil veren Yunanlılar bu ihtiyacı neden ve nasıl duymuşlardı?

Bu suale cevap vermeden önce, şurasını kaydedelim ki, Periklis devrinde Oripidisin önayak olduğu meydan temsilleri Yunanistanda ilk defa ortaya atılan bir sanat tezahürü sayılabilirdi. Fakat, o devirden daha eski devirlerde yaşıyan başka milletlerin tarihini karıştırırken, meydan temsillerinin Yunanilerden çok daha önce Asyada mevcud olduğunu görüyoruz.

Çinde kapalı tiyatro yokken - Miladdan bin yıl önce - kahramanların menakibi halkın ortasında o kahramanın kıyafetile temsil edilirdi.

Arkeolojinin bize verdiği yeni eserler arasında, Mezopotamya medeniyetine aid bir çok harb oyunlarını gösteren kabartmalar vardır. İşte bu kabartmalardan birinde Sümer Kralı Gudea, bir kahramanın geçişini seyrediyor.. Kralın etrafında toplanan halk kütlesi bundan sonra küçük köy ve kasabaların meydanlarında toplanıyor ve aralarından iri boylu bir yiğite o kahramanın giydiği elbiseyi giydirip atla bir meydana çıkarıyorlar.

İşte Etiler.. Mısırlılara karşı yaptıkları bir harbde galib geliyorlar. Mısır firavunu müsaleha için Eti kralına bir heyet gönderiyor. Bu heyetin Mısırdan gelişini, Etilerin galibiyetini ve Firavuna bütün isteklerini nasıl kabul ettirdiklerini temsil eden meydan oyunları veriliyor. Etilerde bu oyunlar daha iptidaî olmakla beraber, bir Amerikalı tiyatro muharririnin dediği gibi, daha yeni ve daha cazib bir şekil ve manzara arzetmektedir.

Etide oyuncular arasında meşale tutanlar var. Buna bakılırsa, Eti meydan temsillerinin gece verildiğine hükmetmek mümkündür.

Fidyas bir çok mabud ve kahraman heykellerile Periklisin yeniden ihya ettiği Atinayı süslerken, Partenon meydanında da gece temsillerine başlanıyor. Gece temsillerine, Homer: «Bu, bize yabancı ellerden geldi. Maksad halkı tenvir etmekse, gece karanlığında meydanlarda oyun vermeğe ne lüzum var?» diyor. Gece temsilleri halka daha cazib ve bilhassa feerik göründüğü için, seyirciler kapalı tiyatrolardan ziyade gece meydan temsillerine koşuyor ve bu suretle kapalı tiyatrolar asılzadegâna münhasır kalıyor.

İşte gene Sümerliler devrindeyiz... Dicle Fırat kıyılarında büyük bir meydan. Orta Asyadan göç eden Türklerden bir çoğu (Sirtellâ) maden ocaklarında çalışıyor. Bu meydanda işçilerin büyük bir şenliği var. (Nipur) dan gelmiş bir sihirbaz meydanda bir çok heyecanlı oyunlar oynuyor. Bu devirde tiyatro, henüz anlaşılmamış bir mefhumdur, fakat, o günkü hayat ve muaşeret şartları içinde bu da bir meydan temsilidir. Çünkü, bu sihirbaz ortada ayni zamanda bir kahramanın menakibini anlatarak ata biniyor ve: «İşte, (Naraş) Sümerden (Hamat) a giderken, halkın arasından böyle geçti.» diye bağırıyor. Bu rolü yapan sihirbazı halk büyük bir heyecan ve alâka ile seyrediyor.

Meydan temsillerinin iptidaî şekillerine Mısırda, Suriyede, Rusyada da tesadüf edilmektedir. Bütün bu devirlerin tarihi üzerinde duracak olursak - Sabri Esadın dediği gibi Karagöz nasıl Orta Asyadan gelmişse - meydan temsillerinin de Yunanilerden çok daha evvel Asyadan Avrupaya yayıldığını görürüz.

Atinada musiki müsabakaları için inşa edilen Odeon da Periklis devrinin eseri olmakla beraber, ayni zamanda burada da temsiller verilmişti. Odeon asılzadegânın inhisarına geçince, Erehtiyon âbidesine başlandı ve Akropolisdeki (Prophile) avluları sırf meydan temsilleri için Minestoles tarafından inşa edildi. Periklis Atinayı imar ederken, en çok halkı ve halkın ihtiyaçlarını düşünmüştü. Meşhur (Prophile) meydanları onar bin kişilik seyirci alır ve temsilde ayakta duracak yer bulunmazdı. Periklis bütün düşüncelerini, Sofoklis ve Sokrat bütün felsefelerini halka b uvasıta ile telkin ederlerdi. Gerek o devirde, gerekse daha sonraki devirlerde «temsil meydanları» halkı tenvir eden en büyük birer mektep sayılırdı. Gece temsilleri daha çok rağbet görür, sanatkârlar yüksekçe bir sahnede dekorsuz, perdesiz oyun oynarlardı. Sahnenin dört çevresi rengârenk ışık veren meşalelerle donatılırdı. Seyircilerin bulunduğu yerlere ışık koymazlardı. Bunun sebebi bütün seyircilerin dikkatini bir noktaya çekmedi.

Amerikalı bir tiyatro muharriri:

«Yunaniler, kanun yolile tatbik imkânını bulamadıkları fikir ve nazariyelerini, meydan temsilleri vasıtasile halka kolayca yaparlardı!» diyor.

Bizde «meydan temsilleri» halk için sadece bir eğlence mevzuu değil, yeni bir irfan ve irşad müessesesi olacaktır. Oraya geleceklerin yüzde sekseni - belki de daha fazlası - Şehir tiyatrosuna ayak basmamış insanlardır.

Bu yeni sahne ve yeni seyirci kütlesi için, yeni piyesler hazırlanmalıdır.

İskender F. Sertelli

İzmitte Şark Pazarı Sadeddin Yalım Ticarethanesi

Kocaeli vilâyeti mektep kitapları satış yeri. Her nevi kırtasiye çeşitleri, Nauman dikiş ve yazı makineleri, Kodak fotograf makine ve levazımı saire bulunur.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta İttihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Rebiülevvel 8 — Ruzukasım 3

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	7,41	9,37	4,58	8,53	12,00	1,47
Va.	2,53	4,49	12,10	16,05	19,12	21,00

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk So. No. 13

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Hususî tiyatro!

Ona «Tiyatrocu Ahmed» derlerdi. Halbuki mesleğinin tiyatrocululda hiç alâkası yoktu. İsmi neden «Tiyatrocu» kalmıştı. Bunu âdetâ merak ediyordum.

Bir akşam bir kaç arkadaş oturmuş bira içiyorduk. Tiyatrocu Ahmedle son zamanlarda adamakıllı samimî olmuştuk. Bir aralık sordum:

— Sizin tiyatroculuğunuz var mı?

Güldü:

— Var amma çok garip bir tarzda... Hem de bu pek eski bir hikâye... Eski fakat eğlenceli... İsterseniz anlatayım da dinleyiniz.

Birer sigara yaktık. Tiyatrocu Ahmedin hikâyesini dinlemeğe başladık.

— Ben İstanbullu değilim. İlk tahsilimi vilâyetlerden birinde yaptım. Gene bir vilâyet idadîsini bitirdim. Babam zengin bir adam değildi. Fakat ben her halde İstanbula gidip yüksek tahsil yapmak istiyordum. Nihayet evdekileri kandırdım. İstanbula geldim. Babam bana gayet az bir para gönderebiliyordu. Çarşıkapı taraflarında bir Ermeni madamın evinde küçük bir oda kiralamıştım. Bu pansiyonu arkadaşım Hakkı ile beraber tutmuştuk. Ben Hakkıdan parasız, Hakkı benden parasız... Bilhassa ay sonları ne yapacağımızı bilmiyorduk. Fasulye piyazı yemekten canımız çıkıyordu.

Aradan otuz sene geçmesine rağmen bugünkü gibi hatırımdadır. Bir gün pansiyondaki odamızda oturmuş, pis pis düşünüyorduk. Bitişikteki odada dehşetli bir gürültü koptu. Bizim pansiyoncu Ermeni kadın garip bir türkçe ile kocasına çatıyordu:

— Gençliğimi mahvettin... Sana vardığım zaman koncalar gibi bir taze idim... Açılmamış bir konca idim.. beni ne hallere giriftar ettin? Ah, ah... Çarşıkapıda «Samur kaş Hayganuş» denildi mi? Bir tane idim, biricik idim. Üç parmak enliliğinde kaşlarım vardı. Sana vardıktan sonra çektiğim cefalardan kaşlarım bile döküldü. Hain herif!...

Malûm ya, o zaman kalın kaş kadınların arasında pek makbuldü. Biz bitişik odada Ermeni madamın kocasına çattığını işitince hemen yerimizden fırladık. Bizim oda ile bitişik oda arasında çivilenmiş, körleştirilmiş, kullanılmıyan bir kapı vardı. Bu kapıdaki küçük deliklerden birine ben, ötekine Hakkı gözlerimizi uydurduk, içeriyi seyeretmeğe başladık. Birkaç gündenberi pansiyoncu Hayganuş Kalfa ile - ona biz Hayganuş Kalfa derdik - kocası bizim bitişik odada yatıyorlardı. Hemen her gün, hattâ bazan günde iki defa Hayganuş Kalfa ile kocası kavga ederlerdi. Bu kavgalarda altmışını çoktan aşan Hayganuş Kalfa daima kocasına:

— Gençliğimi, güzelliğimi mahvettin... Hain herif!... diye bağırdıktan sonra, kendi kendine:

— Ah, ah... Samur kaş Hayganuş... Nerede o senin topuklarını döğen saçların?... Nerede o senin kirazlar gibi dudakların?... diye döğünür dururdu.

Bunun üzerine Hayganuş Kalfanın kocası Artin ağa da kendi gençliğinden bahsetmeğe başlar:

— Ben de böyle idim? Ben de böyle idim? Ben de bir bıyıklar var idi. Uçları kulaklarıma girer idi. «Palabıyık Artin» deyince parmaklarla gösterirlerdi.

Karı koca bu kavgaları sırasında biribirlerine gayet tuhaf, insanı kahkahalarla güldürecek şeyler söylerlerdi. Bizim tiyatroya veya başka bir eğlenceye gitmeğe paramız yok. Bütün zevkimiz, eğlencemiz bu idi. Onlar kavgaya başlar başlamaz hemen kapıdaki deliklerin önüne birer iskemle koyar, otururduk. Eğlenceli bir tiyatro komedisi gibi onları seyrederdik. Bu eğlencemizin adını «Hususî ..yatromuz» koymuştuk.

Bir gün biz gene «Hususî tiyatro»muzu seyrederken bir iki arkadaşımız geldi. Onlar da bizim gibi gözlerini kapıdaki deliğe uydurarak içeriyi seyrettiler. Hemen hepsi de:

— Aman ne eğlenceli şey... diyorlardı. Bunlar her gün böyle kavga ediyorlar mı?... Sizin için tiyatroya filân gitmeğe lüzum yok. Bu en tuhaf, en komik eğlence...

Arkadaşlar arasında bizim Hususî tiyatro pek meşhur oldu. Birçokları eğlenceli kavga seyretmek için bizim pansiyona geliyorlardı. Çünkü her zaman bitişik odada kavga hazırdı. Bir gün arkadaşlarımızdan zenginliğile meşhur Recep pansiyona geldi:

— Aman, dedi, ben de görmek isterim. Sizin evde hususî tiyaro varmış.

Hakkı Hemen:

— Yooo... Bedada tiyatro olmaz. Bu bizimki hem de hakikî tiyatro... Ötekileri gibi yalancı değil. 10 kuruşa seyrettiriyoruz, çık 10 kuruşu...

Recep parayı verdi. Hazır bitişik odada kavga da başlamıştı. Hayganuş Kalfa ile Artin ağa biribirlerine ne eğlenceli şeyler söylemiyorlardı ki... Recep gözlerini deliğe uydurdu. Gülmemek, kahkaha atmamak için kendisini zor zaptediyordu. Nihayet kavga bitince, gözlerini delikten ayırdı:

— 10 kuruşu verdim amma... diyordu, değdi... Ben hiçbir tiyatroda bu kadar eğlendiğimi bilmiyorum.

Bundan sonra işin kârlı tarafını keşfetmiştik. Tiyatromuzun şöhretini işitip seyretmek için pansiyona koşan bizim çocuklardan üçer, beşer kuruş topluyorduk. Tiyatro için iki tarife yapmıştık. Kapıdaki dar, küçük delikten seyretmek bir kuruştu. Kapının tam ortasında bulunan öteki geniş delik birinci mevki idi. Buradan tiyatroyu seyredenlerden beş kuruş alıyorduk. Her gün kavgayı seyretmek için epey meraklı geliyordu. Artık işimiz işti.

Hakkı:

— Yaşasın tiyatroculuk!... diyordu, Bir de bu memlekette tiyatro insana para kazandırmaz derler.

Fakat felek bize bu kârı çok gördü. Hayganuş Kalfa ile Artin ağa odalarını değiştirdiler, alt kata indiler.

Bir gün Hakkı ile dertleşiyorduk:

— Gördün mü başımıza gelenleri... Tiyatromuz elden gitti. Şimdi ne yapacağız?

— Bilmem ki kardeşim...

Bitişik odaya bizim gibi son derece parasız iki talebe arkadaş taşınmıştı. Onlarla ahbap olmuştuk. Yeni bitişik komşumuz Necmi ile Mahmuda:

— Siz bu odaya gelmeden evvel işimiz ne kadar iyi idi.. dedik... Ve «Hususî tiyatro» işini onlara anlattık.

Yeni komşumuz Necmi gayet kurnaz bir çocuktu:

— Bu tiyatro işini yeniden canlandırabiliriz... dedi.

Merakla sorduk:

— Nasıl?

Necmi, şeytanca bir gülümseme ile anlatmağa başladı:

— Gayet basit... Biz Mahmudla beraber bitişik odada oturmuyor muyuz? Tiyatro salonu gene sizin odanız olur, bizim oda da sahne... Siz tiyatrocu.. biz sizin aktörleriniz... Her gün, hattâ günde iki defa biz Mahmudla beraber öteki odada yalancıktan kavgalar eder, piyesler oynarız; siz de kapıdaki deliklerden, para mukabilinde, bunları meraklılara seyrettirirsiniz. «Hususî tiyatro» bu suretle yeniden canlanmış olur...

Mahmudla Necmi başka mektebe gittikleri için, onları bizim arkadaşlar tanımazlardı. Bunun için Necminin teklif ettiği işi mükemmel yapabilirdik.

Necmi, Şehzadebaşında tulûat kumpanyalarında çalışan bir arkadaşından takma saç ve bir kadın elbisesi tedarik etti. Bir gün, oynanacak oyunun provasını yaptık. Necmi, bulduğu takma saç ve kadın elbisesile müthiş bir acuze kıyafetine girmişti. Mahmud da bu acuzenin kocası rolünü oynuyordu.

Necminin Ermeni şivesile:

— Ben prensesler gibi bir tane idim... Sara Bernarlar ayak parmaklarının ucuna su dökemezdi. Fındık kurdları gibi idim...

Diye kocasına, yani Mahmuda bir çatışı vardı ki ömürdü. Hemen yeni tiyatromuzu arkadaşlara anlattık. Bizim eve yeniden akın etmeğe başladılar. Bu sefer Mahmud ve Necminin odasile bizim oda arasındaki kapıya burgu ile 10 delik açmıştık. Bu 10 delikten beş altı kişi bitişik odayı mükemmel surette seyredebiliyorlardı.

İki matine yapıyorduk. Biri öğleden evvel, biri öğleden sonra... Topladığımız parayı akşamları dördümüz payediyorduk. Kazancımızdan son derece memnunduk. İşte o zamandanberi benim adımı «Tiyatrocu Ahmed» koymuşlardı. Evimizdeki hususî tiyatromuz sayesinde birkaç ay mükemmel kazandık. Fakat bir gün bir aksilik oldu. Necmi acuze kadın rolünü oynarken başındaki takma saç düştü. Kapıdaki deliklerden bunu seyredenler foyamızı anladılar. İş bütün arkadaşlar arasına yayıldı. Tiyatromuz rağbetten düştü. Biz de bu işten vazgeçmeğe mecbur olduk. Fakat benim ismim «Tiyatrocu» kaldı...

(Bir yıldız)

Halkın şikâyet ve dilekleri

Hamidiyenin ismi değişmeli mi?

Bay H. Sargın diyor ki:

— Deniz harb okulu ile Hamidiye alayına sancak verildiğini bir İstanbul havadisi olarak okuduk. Hamidiye alayının mekteb gemisindeki alaya aid olduğuna şüphe yok. Fakat çeşmelerin, çarşı gibi tarihî eserlerin bile üzerinden kazdırdığımız bu ismin ve benzerlerinin bir mekteb gemisinde kullanılması doğru mu? Bunları değiştirmek uygun olmaz mı?

Fikrimizce:

Umumiyetle tenkid edilen ve memleketi inkişaftan meneden bir tarihî devrin içinde iyi eserler, hareketler bulunur. Bunları hayırla yad etmek kadirşinaslıktır.

Fakat her şeyden sarfınazar, Hamidiye, Balkan harbinin kahraman bir gemisidir. Sade bu sebebden dolayı onun ismini değiştirmeği teklif etmek doğru olamaz.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Halâskâr Gazi caddesinde Halk, Taksim: Nizameddin, Tarlabaşında Nihad Abdullah, Beyoğlu: Kanzuk, Dairede Güneş, Galata: Topçular caddesinde Sporidis, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Agop Minasyan, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagümrük: Mehmed Fuad, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Osman, Aksaray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Vidin, Fener: Vitali, Kumkapı: Cemil, Küçükpazar: Necati, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Ali Rıza, Şehremini: Ahmed Hamdi, Kadıköy: Sadık, Yeldeğirmeninde Üçkardeşler, Üsküdar: Selimiyede Selimiye, Heybeliada: Tomas, Büyükada: Halk.

Her gece açık eczaneler: Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarı, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe ve Anadoluhisarındaki eczaneler her gece açıktır.

Ev kadınları!

Eski kiler ananemizi bugünün şartlarına uyduralım. Bugünün kileri, reçel, şurub ve turşu kileridir.

Ulusal Ekonomi ve arttırma kurumu

Yeni telefon numaralarımız

Gazetemizin telefon numaralarında değişiklik olduğu için yeni numaraları okuyucularımızın dikkatine arzediyoruz:

Başmuharrir	20565
Yazı işleri	20765
İdare, ilân ve abone	20681
Akşam matbaası (Müdür)	20497

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma, nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

KAPTAN PAŞA GELİYOR

Tarihî Denız Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli — Tefrika No. 223

Kaptan paşa, Kırım güzelini yanından ayıramıyordu. Âdile Giray bu bekleyişten, bıkmış usanmıştı..

İkisi de hemen hemen ayni yaşta idiler.

Âdile Girayın asaleti tavırlarından, konuşmasından anlaşılıyordu. İkbal belliydi ki konak terbiyesile incelmişti.

İkbal, Âdilenin çok hoşuna gitmişti.

Bir müddet sustular.

İkbal kapının iç tarafında ayakta duruyordu. Âdile bir kaç kere:

— Otur...

Dediği halde, İkbal, yeni hanımının sözünü yerine getirmek için yere oturup tekrar kalkıyordu. Onu konakta böyle alıştırmışladı.

Âdile Giray ısrarla tekrarladı:

— Otur da konuşalım...

İkbal yere diz çöktü:

— Ne mutlu hanımcığım size... Yarın öbürgün saraya gideceksiniz!

— Padişah acaba benden hoşlanacak mı?

— Hoşlanmaz olur mu? Sizin gibi güzel ve sevimli bir kızı görürse kim bilir ne kadar sevinecek...

— Sarayda başka güzel kızlar yok mu?

— Elbette vardır. Fakat, ben sizin kadar güzelini görmedim.

— Demek beni çok beğendin, öyle mi?

— Ne diyorsunuz... Vallahi yüzünüze bakmağa bile kıyamıyorum. Ben paşa efendimizin yerinde olsaydım, sizi yanımdan ayırmazdım!

— Aman, sakın bunu başka bir yerde söyleme! Paşanın kulağına gider de belki fikrini değiştirir.

— Kabil mi hiç hanımcığım? Ben boşboğaz değilim. Fakat, paşanın bu hususta büyük bir hata işlediğini size söylemekten de kendimi alamıyorum. Sizin gibi bir meleği ne diye kendi elile saraya veriyor? Şaşıyorum doğrusu.

— Paşanın bana vaadi var: «Seni padişaha takdim edeceğim. Belki günün birinde sen de hasekiler sırasına geçersin!» dedi. Ben de bu ümidle geldim İstanbula. Yoksa yerimden, ailemden ayrılmazdım.

— Kırım hanını idam etmişler... Doğru mu hanımcığım?

— Doğrudur. Onu Osman paşa astırdı. Gözü kör olasıca adam.

— Kimin gözünden bahsediyorsunuz... Osman paşanın mı yoksa Kırım hanının mı?

— Kırım hanı benim amcamdı. Ölmüş adamın ruhunu tazib eder miyim hiç? Elbette Osman paşadan, o inadçı ve garezkâr adamdan bahsediyorum.

— O ne yaptı size?

— Bana bir şey yapmadı amma amcam Mehmed hanla uyuşmak ve anlaşmak imkânı varken, onu yakalatıp astırdı.

— Osman paşa kendi kendine bu işi yapamaz, hanımcığım! Padişahımız da böyle arzu etmişlerdir.

— Ne olursa olsun bu işi yapan odur. Eğer sultan Muradla karşılaşırsam, ilk işim bu adamı gözden ve mevkiden düşürmek olacak.

Adile Girayın kindar bir kız olduğunu gören İkbal müstakbel padişah gözdesinin ağzından bir hayli lâf almış ve ne maksadla İstanbula geldiğini öğrenmişti.

Adilenin Osman paşadan öç almak niyetinde olduğu ve bu fırsatı ele geçirince boş durmıyacağı muhakkaktı. Adile zeki ve anlayışlı bir kızdı. O da saraylarda, saray entrikası içinde büyümüştü.

Uyku zamanı gelmişti.

İkbal hanımına:

— Allah rahatlık versin...

Diyerek çekildi.

Adile yatağına girdi. Fakat gözüne uyku girmiyordu.

— Hele bir sabah olsun, diyordu. Padişahın sarayına gideyim. Ben bilirim yapacağımı...

***

Adile Giray «Yalı köşkü»n de mi kalıyor?

Ertesi gün bir haremağası Adilenin odasına bir çok eşya getirdi. Kaptan paşanın kâhyası odayı süsledi. İkbal merakından çatlıyordu. Haremağasının kulağına yavaşça fısıldadı:

— Haniya saraya gidecekti bu kız?!

Arabın gözleri süzüldü:

— Paşa efendimiz ağzının tadını kaybetmedi daha. O şimdilik burada kalacak...

Adile derin bir şaşkınlık içinde önüne gelene soruyordu:

— Beni saraya götürmiyecekler mi?

Paşanın kâhyası yavaşça Adilenin yanına sokuldu:

— Hünkâr bugünlerde rahatsızdır. İyileşinceye kadar burada kalacaksınız!

Adilenin içine garib bir şüphe girmişti. Fakat, bu habere inandı. Olabilir ya... Herkes gibi padişahın da hastalanması pek tabiî bir hadise idi.

Bir gün, iki gün, beş gün böylece sükûnetle geçti.

Azerbaycandan çok iyi haberler geliyordu:

— Osman paşanın ordusu ilerliyor. Hiç bir mânile karşılaşmıyor.

Adile Giray bu haberleri duydukça geçen günlere acıyor, bir an önce sultan Muradın iyileşmesini bekliyordu. Adile, padişahın «Zühre»den başka bir kadınla meşgul olmadığının farkında değildi. O hâlâ saraya gireceğini, Osman paşanın ayağını kaydıracığını umuyordu.

Oysa ki, Kılıç Ali paşa bu fikrinden, yani Adileyi saraya vermek kararından vazgeçmişti. Bu kısa günler içinde Adile Girayın zekâ ve istidadına da şahid olunca onunla daha yakından alâkadar olmağa başladı.

Adile hâlâ padişahın hasta olduğunu sanıyordu.

Bir akşam paşanın kâhyası bir haremağasile konuşurken, Adile kulak verdi:

«— Bu gece paşa efendimiz saraydaki ziyafete gidecek mi?»

«— Şüphesiz gidecek. Gitmezse padişah ne der?»

«— Gidecekse, sekiz çifte kürekli-nin şimdiye kadar hazırlanması lâzımdı...»

«— Belki de rahatsızdır. Bu işi kâhyadan sormalı.»

«— Kâhya bilir mi dersin?»

«— O bilmeyip te kim bilecek? Haremağalarına sordum, dudak büktüler. Bir şey söylemediler.»

Adile Giray bu konuşmayı duyunce hayretten hayrete düştü. Kendi kendine söylendi:

— Haniya padişah rahatsızdı? Acaba beni aldatıyorlar mı? Padişah hasta ise nasıl ziyafet veriyor?

Adile çok kızmıştı. Hiddetinden ne yapacağını bilmiyordu.

— Demek ki beni, padişah sarayına vereceğiz diye buraya kapattılar. Ben bu seksenlik pintinin yanında nasıl kalabilirim?

Diyordu. Adilenin hizmetine bakan İkbal de yavaş yavaş her şeyi anlamıştı. Üçüncü Muradın «Zühre» den başka bir kadınla düşüp kalkmadığını bilmiyen yoktu. Çiçekpazarındaki saz şairlerinden birinin:

«Hünkârımız, bir gözleri âhuya tutuldu gene!»

Türküsü bile halkın dilinde dolaşıyordu.

İkbal o gece hanımını yatıştırmak için:

— Merak etmeyin! Padişahın hastalığı yalandır. Benden duymuş olmayın amma, sizi aldatıyorlar, hanımcığım!

Demekten kendini alamamıştı.

(Arkası var)

Yakında

BİZANS KAPILARINDA

DİŞİ KORSAN

Başvekil bu akşam Belgrada hareket ediyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bulgar hükûmeti Başvekilimiz B. Celâl Bayarı avdette Sofyada bir kaç saat kalması için davet etmiştir.

Belgradda Başvekilimizle Yugoslav Başvekilinin yapacakları mülâkatlarda iki memleketi ve Balkan antantını alâkadar eden mühim meseleler görüşülecek, bu arada Yugoslavyada oturan Türklerin anavatana hicretleri meselesi müzakere ve ağlebi ihtimal halledilecektir.

Başvekil dün sabah Haydarpaşada halkın tezahüratına mukabele ediyor

Başvekilimizin dün şehrimizde yaptığı ziyaretler

Dün sabah Ankaradan şehrimize gelen Başvekil B. Celâl Bayar öğleye kadar Perapalasta istirahat ettikten sonra öğleyi müteakip bazı tedkikler ve ziyaretlerde bulunmuştur.

Başvekil, beraberinde Hariciye Vekili olduğu halde saat 16 da Deniz ticaret mektebini ziyaret ederek tedkiklerde bulunmuş, tedrisat işleri ve mektebin ihtiyaçları üzerinde izahat almıştır.

Deniz ticaret mektebinin Deniz Banka devri

Duyulduğuna göre, Deniz ticaret mektebinin de Deniz Banka devri projesi katileşmek üzeredir. Bu hususta yapılan tedkikat çok ilerlemiştir. Mektebin pek yakında, hattâ tatil devresi içinde Deniz Banka devir muamelesine başlanacağı söylenmektedir. Bu takdirde mektep 938 - 939 ders senesinden itibaren Deniz Bankın idaresinde tedrisata başlıyacaktır.

Başvekil yeni alınan şilepleri gezdi

Başvekil ve B. Tevfik Rüştü Aras saat beşe doğru Deniz ticaret mektebinden ayrılmış, yanlarında Deniz Bank umum müdürü B. Yusuf Ziya Öniş, Denizyolları işletmesi müdürü B. Raufî ve Deniz ticaret müdürü B. Müfit olduğu halde motörle Ortaköy açıklarında demirli bulunan «Sösyete şilep anonim şirketinin yeni aldığı üç şilepi görmeğe gitmişlerdir.

Başvekil ve Hariciye Vekili motörden inmiyerek evvelâ «Demir şilepini görmüşler ve sonra Krom şilepine çıkmışlardır. Krom ve Bakır şilepleri yanyana yanaşmış bulunuyorlardı. Başvekil ve Hariciye Vekili Krom şilepinde şirket ve millî bankalarla Deniz Bank erkânı ve yeni şilepleri görmeğe davet edilen İstanbul matbuatı mümessilleri tarafından hararetle karşılanmışlardır.

Başvekil Krom ve Bakır şileplerinin her tarafını gezerek izahat almış ve şilepler hakkında kendisine verilen malûmattan memnun olmuştur.

Bundan sonra Bakır şilepinde hazırlanan büfeye gelen Başvekil davetlilerle samimî hasbühalde bulunmuştur.

Bu esnada Eti Bank idare meclisi reisi Hâmit «Sosyete şilep» namına bir nutuk söylemiştir.

Başvekilin nutku

Müteakiben Başvekil B. Celâl Bayar da mühim bir nutuk söylemiştir. Başvekilin nutku şudur:

— Vapurlarınızı gördükten ve çok nazik misafirperverliğinize mazhar olduktan snora ilk duyduğum his ve heyecanla size, üç büyük millî bankamıza teşekkür ediyorum. Denizciliği bir arada ticaretile, sanayiile, sporile bir kül halinde tekâmül ettirmek için Büyük Şefimiz Atatürkün Büyük Millet Meclisinin beşinci devre ikinci açılış nutkunda irade ve ilhâmları vardır. Hükûmet de Şefinin o yüksek iradesini yerine getirmek üzere programında deniz işlerine ayrıca hususî bir ehemmiyet vermiştir.

Denizcilik millî ekonomide en mühim yer alan ve elmanları itibarile birbirini ikmal eden en mühim bir unsurdur. Nakliye olmayınca ve bu nakliye millî ekonomi icablarına uyacak iyi şeraiti haiz bulunmadıkça millî ekonomiyi sevk ve idareye imkân yoktur. Bu tebarüz etmiş bir hakikattır. Bizim gemiciliğimizin hali hazır vaziyeti kabotaj için ve bilhassa haricî ticaret noktasından da sıkıntılıdır. Bunu iktiham etmeğe mecburuz. Bunun için yalnız gemi satın almak kâfi değildir. En iyi elaman, ve ekipaj ve bunları ekonomik surette idare etmek mecburiyeti vardır. Bunların idaresinde bu zihniyeti kavramış ve bu iktidarı gösterecek teşekküllerin bulunması lâzımdır.

Cümhuriyet rejiminin ilânından sonra bizde denizcilik eskisine nazaran şüphesiz ilerlemiştir. Takdir ettiğimiz bu münferid teşebbüsleri ihtiyacımızla mukayese ettiğimiz zaman kâfi görmememiz lâzım gelir.

Ferdî sermayenin bu ihtiyacı tatmin edeceğinde şüphe edilirse haksızlık edilmiş olmaz. Bunun için devletin mürakabesinde, ferdî ve hususî teşebbüslerde olduğu gibi himayesinde mühim bir teşekkül vücuda getirilmesi düşünüldü. Bu suretle üç büyük bankamıza; Eti Bank, Deniz Bank ve İş bankasına bu vazife verildi.

Yeni vapurlar

Üç güzel vapurumuzu görüyoruz. Bu kadarın gayri kâfi olduğuna şüphe yoktur. Arkadaşlarımız yeniden alınacak üç vapur için Londrada müzakere yapıyorlar. Bu itibarle şu gördüğünüz gemilere yenillerinin iltihakı da ümid edilebilir.

Diğer taraftan kabotaj servisleri için yaptığımız program neticelenmiştir. Bu aydan itibaren yeni gemiler peyderpey gelmiye başlıyacaklardır. Bazıları yoldadır. Maamafih siparişlerimiz artan ihtiyaçlara yetmiyor. Bunun için yeniden üç büyük gemi sipariş edilmiştir. Diğer üç büyük gemi için de müzakereler cereyan etmektedir. Millî ihtiyaçla deniz nakliyatını ayni seviyede götürmek azm ve kararındayız. Biz, hükûmet hesabına söylüyorum, muvaffakıyetimizden eminiz. Çünkü bunu temin edecek elemanların kifayetine itimadımız vardır.

Büyük bankalarımızın liyakati âşikâr bir keyfiyettir. Ayni zamanda Türk denizciliğini temsil eden insanların vatanseverliklerine inanıyoruz. Çünkü bu işi millî bir mesele olarak ele alacaklar ve bizim arzularımızı yerine getirmek için millî bir izzeti nefis meselesi halinde uğraşacaklardır. Gayret bir taraflı olmaz. Bu gayreti taltif etmek ve lâyik olduğu vechile himaye etmek bizim vazifemizdir.

Hülâsa etmek icab ederse bugünkü tonaj miktarımız millî ekonomimize nazaran dundur. Yakın bir zamanda tonajımız yarım milyonu bulmalı ve geçmelidir. Ayrıca bir jest olarak telâkki ettiğim bir nokta üzerinde duracağım. Bu, gemilere konan isimlerdir.

Türk madenciliği

Biz, maden programımızın icrasını Eti Banka emanet etmiş bulunuyoruz. Üç sene içinde Bakır, krom, kurşun ve simli kurşunu işletmeye aid programımız tahakkuk mevkiine konulacaktır. Memleketin güzel bir talih eseri olarak yeni bulduğumuz Divrikideki demir madenini de hemen işletmeye başlıyacağız. Bunların naklıyatı mühim bir meseledir. Bunların hepsi birbirini ikmal edecektir.

Biz, demek ki, ayni zamanda birbirini tamalıyan diğer programları da bir arada yürütmüş oluyoruz. Denizciliğimizi yürütürken diğer programlarımızın da icrasını temin etmiş bulunuyoruz. Eti Bankın kıymetli hizmetinden, Deniz Bankın bu himmetinden ve İş bankasının yaptığı patronajdan dolayı mütehassisiz. Bu üç millî bankamızın kül halinde Türk ekonomisine yaptığı hizmetleri takdir, tebrik ve tebcil ederim. Asıl büyük tebrikim kendi elemanlarımız ve kendi iptidaî maddelerimizle bu büyük vapurların inşasını Deniz Bankın tersanelerinde yapabildiğini gördüğüm zaman olacaktır. Bu âtî uzak değildir.»

Başvekilin şiddetle alkışlanan bu nutkunda nsonra davetliler büfede izaz, ikram edilmişlerdir.

Yeni şileplerin evsafı

Eti, İş ve Deniz Bank tarafından kurulan üç milyon lira sermayeli Sosyete şilepin İngiltereden satın aldığı üç şilep çok güzeldir. Salâhaddin kaptanın idaresine verilen Demir şilepi 6,300 tonluk 13 yaşında bir gemidir. 47,000 ingiliz lirasına satın alınmıştır.

Bakır şilepi Asım kaptanın iadresinde 7350 tonluktur. Sürati 14 mil, yaşı on, mübayaa edildiği fiat 43,600 ingiliz lirasıdır.

Krom şilepi de Mehmed kaptanın idaresinde 5770 ton, 11 mil süratinde, 40.000 ingiliz lirasına alınmış ve son sistem telsiz âletlerile dokuz büyük vinçe malik bir gemidir.

Moda klübünde

Başvekil ve Hariciye Vekili saat 5,5 de Bakır şilepinden ayrılmışlar ve motörle Moda klübüne gitmişlerdir. B. Celâl Bayar ve B. Tevfik Rüştü Aras bir müddet Moda klübünde istirahat etmişlerdir.

Başvekilimiz tıbbiyelilerin toplantısına şeref verdi

Başvekil B. Celâl Bayar ve Hariciye Vekilimiz dün gece saat 23 de üniversite tıp fakültesinden bu sene mezun olan gençlerin Beylerbeyi sarayında verdikleri vedâ müsameresine şeref vermişler ve rıhtımda genç talebelerin coşkun alkışları ile karşılanmışlardır.

Üniversite profesörleri ve İstanbul valisinin hazır bulunduğu bu toplantıda üniversite rektörü tarafından bir nutuk söylenmiş, bundan sonra Başvekilimiz genç tıbbiyelilere iltifat ederek:

— Sevincinize ve heyecanınıza iştirak etmek için aranıza geldim. Bizim sevincimiz şüphesiz sizin sevinciniz kadar kuvvetlidir. Fakat heyecanımız sizinki kadar olamaz. Çünkü aramızda yaş farkı vardır.

Hayatta muvaffak olmanızı ve neşenin daima hayatınızı takib etmesini dilerim. Meslektaşınız arkadaşım Arasın ne söyliyeceğini bilmiyorum. Şimdi söz onundur.

Hariciye Vekilimizin sözleri

Bunun üzerine Hariciye Vekilimiz demiştir ki:

— Çok muhterem Başvekil, bana çoktanberi hasret kaldığım meslektaşlar arasında söz söylemek fırsatını verdiğiniz için teşekkür ederim. Bu mektep hayat yoluunda insana daima opjektif görmeyi öğretir. Uzun zamanı hasret kaldığım halde ona olan muhabbetimden bir şey kaybetmedim. Fakat doktorluğun icabı olan memlekete hizmet şıarını takib ederek Büyük Şefimin gösterdiği yolda çalışıyorum. Mahrumiyetini çektiğim bu meslekte sizin ayrılmadan devam etmenizi temenni ederim.

Bu nutuktan sonra Başvekilimiz talebelere ayrı ayrı iltifat etmiş, hatırlarını sormuş, onlara «sizin vazifeniz şehirlerden ziya köylerde hizmettir. Çünkü köylüler daha ziyade bakılmaya muhtaçtır» demiş ve geç vakıt gençlerin alkışları arasında Beylerbeyi sarayından ayrılmıştır.

Romada Tuna ve Balkan işleri görüşülüyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

lerini neşrettiği söylenen Essen'de münteşir Naçyonal Zeitung, B. Hitlerin İtalya seyahati hakkında tefsirlerde bulunarak ezcümle şöyle yazmaktadır:

«Südetler meselesi hiç bir zaman doğrudan doğruya İtalynları alâkadar eden bir mesele haline gelmiyecektir.

Führer Mussoliniye gönderdiği bir mektubla Brenner hududu hakkında teminat vermiştir. Buna mukabil Akdeniz bir Alman menfaat mıntakası değildir. Bu sebeple Berlin İtalyan - İngiliz anlaşmasını memnuniyetle karşılamıştır. Berlin ile Roma devlet bloklarile askerî ittifaklar vücuda getirilmesini arzu etmemektedirler. Çünkü bu kombinezonlar daima harpcuyane temayüller gizlemektedirler.»

Mussolininin nutku

Roma 7 (A.A.) — Mussolini bu akşam B. Hitler şerefine Venedik sarayında büyük bir ziyafet vermiştir.

Mussolini söylediği nutukta, B. Hitlere çok hararetli bir hoşgeldiniz de bulunduktan sonra demiştir ki:

«Romayı ziyaretiniz iki memleketimiz arasındaki antantı tamamlamış ve teyit eylemiştir.

Böylece birleşmiş olan iki millet, halisâne temennilerle ve son senelerin hâdiselerinde kendini isbat eder. İtimadla, tarihin emrettiği yolda yürüyorlar. Faşist İtalya, dostluklarda tek kanun tanır. Bu kanunu Berlinde Mayıs meydanında ilân etmiştim. Nasyonalist Almanya ile faşist İtalyanın teşriki mesaisi bu kanuna itaat etmiş, şimdi yine ona itaat ediyor ve istikbalde de yine ona itaat edecektir. Berlin - Roma mihverile teeyüt etmiş bulunan bu teşriki mesainin şartlarını ve hedeflerini daima açıkça ilân ettik.

Mussolini, Alman ve İtalyan milletleri arasındaki sarsılmaz dostluk şerefine kadehini kaldırarak nutkunu bitirmiştir.

Hitlerin nutku

Hitler verdiği cevapta Mussolininin şahsında büyük Alman dostunu selâmlamış ve demiştir ki:

Nasyonal sosyalist hareketi ve faşist inkılâbı, dünyanın bugünkü karışık ve mütefessih hali içinde bir nizam ve terakki unsuru olarak iki kudretli yeni devlet yaratmıştır. Almanya ve İtalyanın menfaatleri aynıdır ve bu iki memleket dünya görüşmeleri itibarile de birbirine sıkı sıkıya bağlı bulunuyorlar. Bu suretle Avrupada, ebedî yaşamak haklarını müdafaaya ve tabiî inkişaflarına mâni olmak istiyeceklere bütün kuvvetlerile mukabeleye azmetmiş olan 120 milyonluk bir kütle vücud bulmuştur.

Duçe:

Geçen sonbaharda, Berlinde Mayıs meydanında, gerek kendiniz, gerek faşist İtalya için mukaddes kanun olarak şu maddeyi ilân ettiniz: Açıkça konuşmak ve eğer bir dost varsa onunla tâ sonuna kadar gitmek.

Nasyonal sosyalist Almanya namına bu kanunu ben de kabul ediyorum. Bugün size şu cevabı vereceğim:

Cermenler ile İtalyanlar tarihte ilk defa olarak karşılaştıklarındanberi iki bin sene geçmiştir. İki bin senenin derslerinden istifade ederek, şimdi bitişik komşu olan biz ikimiz milletlerimiz için tarihin çizmiş olduğu bu tabiî hududu tanıyacak olursa, bu Almanya ve İtalyaya yalnız devamlı ve rahat bir teşriki mesai bahtiyarlığını temin etmekle kalmıyacak aynı zamanda karşılıklı bir yardım ve müzaheret köprüsü vazifesini görecektir.

Benim sarsılmaz azmim ve Alman milletine de vasiyetim şudur: İki millet rasına tabiatın koyduğu Alp dağları hududu ebediyen dokunulmaz telâkki edilecektir.»

Hitler, İtalyan ordusunun, donanmasının ve hava kuvvetlerinin heybetini asla unutmıyacağını söylemiş ve iki millet arasındaki sarsılmaz dostluk şerefine kadehini kaldırmıştır.

İtalya kral ve kraliçesi gelecek sene Almanyaya gidecek

Roma 7 (A.A.) — Havas ajansı muhabiri bildiriyor:

İtalya kral ve kraliçesinin gelecek sene Almanyayı ziyaretleri şimdiden derpiş edilmektedir.

Sureti umumiyede zannedildiğine göre B. Hitler Alman devletinin şefi sıfatile İtalyadan ayrılmadan evvel İtalyan hükûmdarlarını Almanyaya davet edecektir.

Hava manevraları bugüne kaldı

Roma 7 — Bugün durmadan şiddetli yağmur yağmaktadır. Bu sebeple Furbaera tayyare karargâhında yapılacak hava manevraları yarına bırakılmıştır. Yarınki programa dahil olan Roma âbidelerini gezmek bu sabah yapılmıştır.

Istanbulun imarı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Başvekilimizin İstanbul şehri hakkında gösterdiği bu yüksek alâka üzerine vali ve belediye reisi B. Muhiddin Üstündağ yeniden tedkiklere başlamıştır. Bu münasebetle evvelki akşam B. Muhiddin Üstündağın reisliği altında belediye fen müdürü B. Hüsnü, imâr müdürü B. Ziya, yollar müdürü B. Galipten mürekkep bir toplantı yapılmış, bu toplantı gece saat yirmi bire kadar devam etmiştir. Toplantıda Gazi köprüsüne ulaşacak olan yolların açılmasından başka şehir plânına göre yapılacak işler tesbit edilmiştir. Verilen karara göre, aşağıdaki sırayı takib etmek üzere şehir plânına dahil olan şu işler yapılacaktır:

1 — Bugünkü Taksim stadyomunun bulunduğu Taksim kışlasının istimlâki ile burada bir sergi binası yapılması ve Taksim meydanının tanzimi.

2 — Şehzadebaşından itibaren Unkapanına doğru inecek yol ve Gazi köprüsünü takiben Azapkapı, Meyit yokuşu, Tozkoparan caddesi istikametile Taksime uzanacak büyük yolun açılması. (Bu yol, Beyoğlunda eski İngiliz sefarethanesinin bir kısım arazisini de alacağından buna müsaade edilmesi İngiliz sefaretinden rica edilecektir.)

3 — Barbaros türbesinin meydana çıakrılması. Türbe ile civarının tanzimi için B. Prost tarafından evvelce tanzim edilen plân Vekâletçe tasdik edilmişti. Bu plâna göre istimlâklar yapılacaktır.

4 — Karaköy meydanının tanzimi ile solda Yüksekkaldırım kalmak üzere Çukurcuma mahallesinden Taksime vasıl olacak viyadüklü yol.

Bu işlerin yapılabilmesi için lâakal beş milyon liraya ihtiyaç vardır. Belediyeler bankası kanununa göre belediyelerin Belediyeler bankasından yapacakları istikraz miktarı, senelik varidat bütçeleri yekûnuna muadil olacaktır. Bu itibarle İstanbul belediyesi altı küsur milyon liralık istikraz yapmak hakkını haizdir.

Belediye, Şehir meclisinden evvelce bir buçuk milyon liralık bir istikraz salâhiyeti almıştı. Gazi köprüsüne ulaşacak yollardan başka diğer işlerin de başarılması için bu miktarın hiç olmazsa beş milyon liraya iblâğı zarurî görülmektedir. Belediye bu maksadla Şehir meclisinden yeniden bir istikraz salâhiyeti alacaktır. Bunun için Şehir meclisinin fvekalâde olarak içtimaa çağırılmasına lüzum görülmüştür.

Şehrimizde bulunan Başvekil B. Clâl Bayar, vali ve belediye reisi B. Mühiddin Üstündağı bugün Perapalasta öğle yemeğine davet etmiştir. B. Muhiddin Üstündağ, bugünkü yemekte bu hususta Başvekile izahat verecek ve icab eden talimatı alacaktır.

AKŞAMIN KÜÇÜK İLÂNLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR

AKŞAM okuyucuları arasında en emin, en süratli ve en ucuz ilân vasıtasıdır.

KÜÇÜK İLÂNLAR Pazar, Salı ve Perşembe günleri intişar eder.

1 — İŞ ARIYANLAR

UZUN MÜDDET AVRUPADA KALMIŞ — Dokuz sene Fransanın cenub ve şehirlerinde otel, lokanta ve bar işlerinde bilfiil çalışmış, Almanca, Fransızcaya âşina bir genç her hangi bir şekilde çalışmak istiyor. Nakdi ve referanslı teminat verebilir. Akşam'da «Turizm» rümuzuna yazılması. — 2

BİR FRANSIZ MÜREBBİYE İŞ ARIYOR — Fransız bir bayan 4 yaşından yukarı çocuklara mürebbiyelik işi arıyor. Taşraya gitmez. Akşam'da 16 A. M. rümuzuna mektubla müracaatları. — 3

BİR BAYAN İŞ ARIYOR — Askeri top fabrikasında, Trabzon Halkevi kitab işyarlığında ve Erzurum vilâyet evrak kaleminde daktilo işlerinde bulunmuş bir Türk bayan iş arıyor. Sirkeci Ebussud caddsei 61 No. da bay Salih kızı bayan Azizeye müracaatları. — 1

BİR ALMAN MÜREBBİYE İŞ ARIYOR — Fransızca ve İtalyancayada vakıf kibar bir Alman bayan iyi bir ailede mürebbiyelik arıyor. (Mürebbiye) rümuzile gazeteye müracaat. — 2

MUHASİP İŞ ARIYOR — Tecrübeli muhasib, günde bir kaç saat çalışmak üzere iş arıyor. Akşam'da (23) rümuzuna mektubla müracaat. — 3

TÜRKÇE, FRANSIZCA, İNGİLİZCE, İTALYANCA — Ve iyi bir aide - comptable olabilir; bir sökreter iş arıyor. Akşam'da W. W. rümuzuna mektubla müracaat.

ECNEBİ, TÜRKÇE BİLEN BİR MADAM — Aileler arasında 5 - 14 yaşında çocuklara mürebbiyelik yapmak veya hasta çocuklara bakmak için iş aramaktadır. Fransızca ve Almanca bilir, taşraya da gidebilir. Gazetemiz idaresine (A. Ş. 10) rümuzile müracaat olunması.

LİSE MEZUNU — Fransızca, biraz da Almanca bilen, herşeyden anlar bir genç iş arıyor, isteklilerin Akşamda N. K. rümuzuna yazmaları. — 1

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

MAĞAZAMIZA KASİYER — Genç bir bayan tuhafiyeden anlar genç bir tezgâhdar alınacaktır. Ayrıca küçük bir bayanla ve bir baya da ihtiyaç vardır. Akşam'da N N mektubla müracaat. — 1

FRANSIZCA BİLEN ÇOCUUK MÜREBBİYESİ BİR BAYAN ARANIYOR — Eskişehirde Porsuk bulvarında evli bir doktorun on yaşındaki çocuğile yalnız lisan dersile meşgul olacaktır. Taliblerin Eminönü hanında 13/2 No. da Cemil'e sabah ve akşam müracaatları. T: 22518 ve 23956. — 2

İYİ DİKİŞÇİ BAYAN ARANIYOR — Azize Aşar Terzihanesi 184 Galatasaray lisesi karşısı kat: 2. — 3

HAFTADA BİR GÜN — İngilizce ticari mektublar yazmak üzere İngilizceyi çok iyi bilen bir bayana ihtiyaç vardır. Saat 13 ten 15 e kadar, Fincancılarda Mahmudiye hanı karşısında No. 32 ye müracaat edilmesi rica olunur.

HAYDARPAŞA LİSESİNE — Erkek ve kadın hademe alınacaktır. İsteklilerin Haydarpaşadaki mektebe müracaatları. — 1

3 — SATILIK EŞYA

PAMUK MAKİNELERİ — Biri pulat diğeri kırk destereli Alman mamulâtı mücedded pamuk makinesile iki tek silindirli İngiliz malı beş ve yedi beygirlik motör çok ucuz fiatle satılıktır. Görmek için Boğaziçi Lisesinde bay Zekiye müracaat edilmesi. — 8

SATILIK — Marangoz testere tezgâhı ve 8 beygir benzin motörü. Beyoğlu Tarlabaşı caddesi 110 No. lı dükkânda bay Kemale müracaat.

BEŞ YÜZ PARÇA CERRAHİ ÂLÂT — Mücedded ve iyi muhafaza olunmuş âlâtı cerrahi satılıktır. oroloji (Zite Koloji Akujman) üsteloji ve cerrahi umumiye aid; elektrik cihazları rektoskop ortroskop (mücedded) arzu eden meslekdaşlara asli fiatinden % 20 tenzilâtla verilecektir. Her gün öğleden sonra Şifa sokak 20 numaraya telefon 60077.

SATILIK FOTOGRAF MAKİNESİ — «Plaubel makina» markalı 1 : 2,9 objektifli 6 × 9 eb'adında çok az kullanılmış meşin çantalı bir fotograf makinesi ehven fiatle satılıktır. «Akşam» foto muhabiri bay Faik'e müracaat. — 28

ACELE SATILIK PİYANO — Wilkelmann markalı üç pedallı çelik ve Kruaze bir piyano satılıktır. Kurtuluşta Baruthane caddesi Çobanoğlu sokak 61 No. ya müracaat. — 1

4 — KİRALIK - SATILIK

SATILIK KELEPİR ARSA — Göztepede istasyona çok yakın, denize nezaretli 25 dönüm arsa ucuz fiatle satılıktır. Bahçekapı Liman han asma kat 63 No. ya müracaat. Telefon: 22775. — 3

SATILIK İKİ EV — Bakırköyde Hurreviye sokağında istasyona bir dakika mesafede bahçe ortasında elektrik tesisatiyle su tulumbaları, ferah mutfakları olan iki ev satılıktır. Müracaat: İstasyon caddesi tuhafiyeci Vehbi. Telefon: 1667. — 3

ACELE 1500 LİRAYA SATILIK EV — Çemberlitaş civarında Evkaf dairesi önünden inen sokak istikametinde Silâhdar mekteb sokağında 18 No. lı 4 oda ve iki tavan arası odası bahçesi olan ev yanındaki eve müracaat. — 2

ACELE SATILIK ARSA — Boğaziçinde Mesarburnunda Canlı balık köşkü karşısında 3 No. lı arsa satılıktır. Adres: Şişli Bulgar çarşısı 56 No. ya müracaat. — 2

KİRALIK KÖŞK — Erenköy tren istasyonuna iki dakika mesafede güzel bahçe içinde elektrik havagazı ve suyu 3 - 4 odalı köşk kiralıktır. Yeniyol 7 No. doktor Hayri Ömere müraracaat. — 2

SATILIK EV — 4 kat, yedi oda, üç sofa, 1 taşlık, tulumba suyu, elektrik vardır. Önü açık, denize, tren yoluna nazır. Küçük Ayasofya Cami sokak 10. — 2

KİRALIK YAZLIK TİYATRO — Üsküdarda tramvay durak önünde İnşirah yazlık tiyatro, sinema bahçesi kiralıktır. Taliblerin ittisalindeki perükâra müracaatları. — 2

SATILIK ARSA — Kurtuluşta Tepeüstü tramvay durağında bir tarafı 10,5 diğer tarafı 12,20 yüzü mecmuu 566 metredir. Tamamı ve ifraz suretile de satılıktır. Sabahları 9 a kadar akşamları 7 den sonra. Telefon: 49207. — 2

KİRALIK KAT 12 LİRA — Beyoğlu Tünel caddesi Mısır apartımanı arkası Kaymakam Reşad sokak No. 4. Her katta iki oda, helâ, terkos. Tramvay şirketi hareket kaleminde Nuriye müracaat. — 4

TAKSİTLE SATILIK EKMEKÇİ FIRINI — Küçük Mustafapaşada Mekteb sokağında 1 No. lı fırın. Kâgir, 4 oda, bahçe, ahır ve hamurkârlık, iki cephelidir. Talib olanlar fırın yanındaki mektebin hademesi bay Osmana müracaat.

6800 LİRAYA ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Cihangirin en güzel mevkiinde her katta banyo ve sair konforu mükemmel senevi yedi yüz seksen lira kira getiren bir apartıman satılıktır. Görmek için Cihangir Alman hastanesi arkası Güneşli sokak No. 50 dördüncü kattakilere müracaat.

SATILIK KİRALIK GAZOZ FABRİKASI — Çubukluda iskele karşısında saatte 1800 - 2000 gazoz çıkarır fabrika içindeki malzeme teferrüatile satılık veya fabrika ile birlikte kiralıktır. Beyoğlu Tomtom sokak 9 No. lı Şakir bey apartımanı 3 numaraya müracaat. — 8

ACELE VE UCUZ — 50 dönüm arsa toptan ve parça parça satılıktır. Beylerbeyinde Rasimağa mahallesinde İskelebaşında berber bay Ferid'e müracaatları. Dahilinde üç hane var. — 1

KİRALIK MUAYENEHANE ve TİCARETHANE — Ankara caddesinde yepyeni mükemmel konforlu 1 - 6 odalı her işe elverişli bir kat tamamen veya kısmen kiralıktır. Ankara caddesi Cağaloğlu yokuşu 43 No. da Kâmil Kitabevine müracaat. — 3

ACELE SATILIK APARTIMAN — Maçka Teşvikiyede Kâğıdhane caddesi Küşadiye sokağında üç numaralı, üç daireli senevi yedi yüz yirmi lira irad getirmekte olan mücedded her dairesinde banyo ve sair konforu mükemmel apartıman acele satılıktır. Bitişiğindeki yedi numaralı apartımanın üst katına müracaat. — 8

SATILIK VE KİRALIK EV — Göztepe tramvay durağına 5 dakika mesafede altı odalı manzaralı ahşab bir ev ucuz fiatle satılıktır. Cumartesinden maada her gün saat 16,30 dan sonra pazar günü akşama kadar gezilebilir. Göztepe Ihlamur Cavid Paşa sokak 8 No. ya müracaat. — 3

ACELE SATILIK KÖŞK — Göztepede Tanzimat caddesinde 33/39 numaralı iki döüüm bir evlek erazi üzerinde on odalı iki bölük mutfak hamam suyu elektrik bahçe bağ ve meyvalık ve çiçekliktir. Ahşab bir köşk ehven fiatle acele satılıktır. Görmek istiyenler içindekilerine ve görüşmek istiyenler Kadıköyünde Altıyolda Behariye caddesinde 11 No. da merhum Lûtfi paşa kızı bayan Pakizeye müracaatları. — 7

BEYAZIDDA SATILIK ARSA VE KONAK — Hasanpaşa karakolu civarı Soğanağa mahallesi 4, 6 No. baştanbaşa Marmaraya nezaretli 40 metre cepheli sırf mülk etrafı vasi duvarlarla muhat 1680 metre arsa üzerinde büyük bir konak kısmen veya tamamen satılıktır. Her gün içinde sahibi bay Muzaffere müracaat.

KIRALIK MÜSTAKİL EVLER — Kadıköyünde Kuşdilinde Tahtaköprü ve Şefik Bey sokak Dere boyunda bahçe içinde biri dört oda mutfak helâ diğeri iki oda mutfak helâ çatı araları terkos elektrik mevcud açık ve havadar haneler kiralıktır. Ayni adreste 36 No. ya müracaat. — 2

SULTANAHMEDDEN LÂLELİ Ve ŞEHZADEBAŞINA KADAR OLAN SAHA DAHİLİNDE — Beş altı odalı bol güneşli satılık hanesi olanların Akşam gazetesinde E M rümuzuna son fiatlerile adreslerini bildirmeleri.

SATILIK KÖŞK — Feneryolunda tramvay caddesinde köşebaşı, Kalamış iskelesine bir dakika. On oda, ayrıca bir küçük köşk. 5500 metre duvarlı bahçe, caddeye ve Kalamış yoluna geniş cephe. Görmek ve görüşmek için 52 - 2 .Tel. müracaat. — 6

SATILIK EV — Yedi oda iki sofa iki banyosu ayrı çamaşırlığı ufak bir bahçesi ve havuzu kuyusu sarnıcı her türlü konforu havi denize nazır önü açık bir ev satılıktır. Adres: Belediye Piyerloti caddesi No. 40. — 2

NİŞANTAŞINDA SATILIK FEVKALÂDE NEZARETLİ MÜFREZ UCUZ ARSALAR — Nişantaşında İngiliz mektebi arkasında Güzelbahçe sokağında nezaretli 8 metre cepheli ve muhtelif derinlikte yekdiğerine bitişik müteaddit arsalar satılıktır. Bahçekapıda Cermanya hanında 27 No. ya müracaat. Telefon: 21468.

DEVREN SATILIK TÜTÜNCÜ DÜKKÂNI — İzahat almak için Balıkpazar Taşçılarda Paşa sokak No. 3. Peynirci Filaretosa müracaat. — 5

SATILIK BOSTAN — Sarıyer Hünkârsuyu yokuşu başlangıcındaki bostanın 20 dönümde bir kısmı. Beyoğlu Tarlabaşı caddesi No. 110 İrfana müracaat.

SATILIK EV — Kadıköyde Kuşdili caddesinde 31 Ağustos sokağında 36 No. lı ev 15 lira kira getirir 4 oda, bahçe ve her türlü konforu var. 1200 liraya kiracı çıkarıldı ev boştur. Müracaat edenler Kuşdili caddesi No. 117 ye gelsinler.

SATILIK — Kadıköy Caferağa mahallesi Mühürdar caddesinde (57) No. lı dört katlı kâgir apartıman satılıktır. Konforu haiz denize nezareti fevkalâdedir. Cumartesi ve pazar sabahtan akşama kadar, sair günler 17,30 dan sonra içindekilere müracaat. — 4

SATILIK ve KİRALIK HANE — Kadıköy Şifa 20/1 mülk iki kat üzerine altı oda banyo apteshane, bahçeli dört tarafı açık Kalamış körfezine nazır havadar denize yakın hane arzu edenler yanındaki haneye müracaat etsin.

SATILIK ARSALAR — Bostancıda Bağdad caddesi Yenimahallede asfalttan iki dakikalık mesafede ifraz olunmuş müteaddid arsalar ehven fiatle satılıktır. Arzu edenler mezkûr mahallede 425/1 numaralı bay Nazmi köşküne müracaatları. — 2

ACELE (7000) LİRAYA SATILIK APARTIMAN — Dört daireli, 9 oda, hamam elektrik, terkos, havagazı, denize nezareti iyi ayda 67 lira kira getiren 20 senelik evkaf vergisi verilmiş Mercan İsmetiye caddesinde 29 No. lı Halil apartımanında ikinci kata müracaat.

KİRALIK LÜKS APARTIMAN — Taksimde Topçu caddesinde Uygun apartımanının iki numaralı ve beş odalı dairesi mobilyasile beraber yaz mevsimi için kiralıktır. Her gün sıcak su, asansör. İstiyenler her gün müracaatla gezebilirler. — 4

SATILIK VE KİRALIK — Boğaziçinde Tarabyada İtalyan ve Fransız sefaretleri arasında 14 ve 16 No. lı bahçeli evlerden biri veya ikisi satılık veya kiralıktır. Tarabya oteline müracaat ve malûmat için öğle üzeri 40514 e telefon edebilirler. — 25

SATILIK EV — Beşiktaşta Abbasağa mahallesinin Selâmlık caddesinde on bir oda, bir hamam, bir sarnıç, bir mutfak, bir garaj ve müteaddid kileri ve kömürlükleri havi; denize nazır, her yere yakın, mükemmel ve her türlü konfor ve modern tezyinata malik 2 ve 4 numaralı ev ucuz satılıktır. Görmek ve görüşmek için Karaköy - Palas'da avukat Kayaoğlu Mihalakiye müracaat.

EMLÂK ALINACAK — Boğazın her iki tarafında ((Arnavudköy ve Üsküdardan itibaren) satılık yalı ve köşkü olanların Ankara posta kutusu 471 numaraya tafsilâtlı mektubla müracaatı. — 1

SATILIK KELEPİR EV — Kuzguncuk ile İcadiye arası, vapur ve tramvaya yakın, 3 kattan ikisi kâgir, üstü ahşap, 6 oda, 2 mutfak, ayda asgari 10 lira kira getirir, mecburiyet tahtında her hangi bir fiatle, acele satılıktır. Evin 2 tarafı sokak (İcadiye Hamam caddesi ve Çifte Çınar sokak No. 14), iki taraftan ayrı kapıları ve ikiye taksim edilmiş olup, iki aile yekdiğerini görmeden oturabilir. Terkos suyu, elektriği ve çok güzel manzarası vardır. — 1

5 — MÜTEFERRİK

DAM DÖ SİYONDAN MEZUN — Bir bayan, bayanlara ve çocuklara çok ucuz Fransızca ders vermek istiyor. Akşamda (N. K. N.) a mektubla müracaat. — 3

HUSUSİ VE MÜNFERİD DANS DERSLERİ — Tekmil yeni danslar gösterilmektedir. Beyoğlu Karlman karşısında Nuri Ziya sokak 3 No profesör Panosyana müracaat saatleri pazardan maada her gün saat 12 - 14 - 17 - 21 . — 11

ALMANCA, İNGİLİZCE — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri için) Berlin ve Oxford Üniversitelerinden edebiyat ve felsefe agrenjeliğine malik iyi Fransızca bilen ve İstanbulda bir yüksek mektebde lisan tedris eden genç bir Alman profesörü hususi veya grup halinde dersler vermektedir. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatler mutedildir. «PROF. M. M.» rümuzile (Akşam) a mektubla müracaat. — 4

İstanbul belediyesi ilânları

Kiralık Tepebaşı bahçesi ve Gardenbar

Şehir tiyatrosuna mulasık ve tiyatro binası altındaki bodrum ile garaj yeri hariç olmak üzere Gardenbar ve Tepebaşı bahçesi teslim tarihinden itibaren bir sene müddetle kiraya verilmek üzere pazarlığa konulmuştur. Kirasına 12500 lira bedel tahmin edilmiştir. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 937 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 16/5/938 pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar.

«B.» «2661»

İstanbul Defterdarlığından

Senelik Muhammen kira bedeli Lira

Büyükçarşıda : Çuhacıhanın ikinci katında 32 sayılı oda. 48

Yukarıda yazılı oda 10/5/938 salı günü saat 14 de ihale olunacaktır. Kira bedeli dört müsavi taksitte ve her taksit peşinen verilecektir. Taliplerin % 7,5 pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırarak yevmi mezkûrda Defterdarlık Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (F) (2328)

HİÇ ihtiyarlamıyan Bir kadının sırrı

Bu Bayan 25 mi? Yoksa 40 yaşında mı

45 yaşında olduğu halde yüzünde hiç bir buruşuğu ve hiç bir izi yoktur. Açık, yumuşak ve bir genç kız gibi kusursuz bir cild. Adeta bir harika; fakat, bunun da fennî bir izahı vardır. Viyana Üniversitesi profesörü Doktor Stejkal'in şayanı hayret keşfi olan ve «BİOCEL» tabir edilen kıymettar cild unsuru, her yumuşak ve buruşuksuz cild için elzem tabiî ve ihya edici bir cevherdir ki şimdi; pembe rengindeki Tokalon kremi terkibinde mevcuttur. Siz uyurken cildinizi besler ve gençleştirir. Her sabah daha genç olarak uyanırsınız. Bütün buruşukluklar ve çizgiler tamamen silinmiş ve gaip olmuştur. Gündüz için, cild unsuru olan (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Cildinizi terü taze tutar ve beyazlatır, siyah noktaları ve gayri saf maddelerini eritir. On yaş daha gençleşiniz ve daha genç kalınız. Yüzünüzün zayıflamış adalelerine nihayet veriniz ve bu çirkin tenden kurtularak yanaklarınıza gençliğinizin tazeliğini veriniz.

Bayanların nazarı dikkatine

Satın aldığınız Tokalon kremi vazolarının büyük bir kıymeti vardır. Onları bayiinize iade ettiğinizde beheri için 5 kuruş alacak, ayni zamanda kıymettar mükâfatları bulunan Tokalon müsabakasına iştirak hakkını veren bir bilet takdim edilecektir.

Zayi — Galatasaray lisesinden almış olduğum tasdiknamemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Tasdikname No. 516.
310 No. lı Ali Zahit Aktolga

HUSUSİ RİYAZİYE VE FİZİK DERSLERİ — Yüksek tahsilli bir muallim lise, ortamektep talebelerini az zamanda kuvvetli ve emin bir şekilde imtihanlara hazırlar. Hariçten imtihana girecekleri de yetiştirir. Akşamda R. T. rümuzuna yazı ile müracaat:

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

F A — F. D. — M O — Entertip — A B — Pansiyoner — H S — E M — Vezne — C P — N N

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Gazetemize (B M T) rümuzu olarak adres gösteren ilân sahibinin idareye müracaat etmesi rica olunur.

YENİ NEŞRİYAT:

U Y A N I Ş

Resimli Uyanış (Serverifünun) mecmuasının 491 numaralı bu haftaki sayısı prof. Afeti 23 nisanda sevimli yavrular arasında gösteren kıymetli bir fotograf, çocuk bayramına, memleketimizdeki gençlik çalışmalarına aid ve muhtelif artist resimlerile intişar etti.

Bu sayıda Ahmed İhsan Tokgözün (Bir yaşlı köylü ile konuşma), Gavsi Halit Ozansoyun (Bir yanlışlık olacak fakat gene çirkin), Kudret Cemilin (Yeni şairlere dair) başlıklı yazıları, Hanri dö Reniyeden nefis bir tercüme, haftanın hadiselerine dair tenkidler, Muazzez Kaptanoğlunun Çalınan Beste romanı, Simon Simona aid bir yazı, nesirler, okuyucu yazıları, resimli aktüalite ve saire vardır.

YENİ TÜRK

Eminönü Halkevinin ayda bir çıkardığı (Yeni Türk) mecmuasının 65 inci sayısı intişar etmiştir.

Gençlerle münevverleri alâkadar eden yazıları toplamış bulunan bu mecmuayı okuyucularımıza tavsiye ederiz. Ankara caddesinde İnkilâp Kitapevinde satılmaktadır.

HALK BİLGİSİ HABERLERİ

Eminönü Halkevi Dil, Tarih ve Edebiyat komitesi tarafından her ay çıkarılmakta olan Halk Bilgisi Haberleri adlı folklor mecmuasının 79 uncu sayısı çıkmıştır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz. Ankara caddesinde İnkilâp Kitapevinde satılmaktadır.

7/5/938 Cumartesi günü İstanbul Hâlinde toptan satılan yaş sebze ve meyva fiatleri:

Cinsi		Emsali	En aşağı fiatı Kr. S.	En yüksek Fiatı Kr. S.
Kır domatesi		Kilo	100 —	110 —
Sakız kabağı		»	20 —	23 —
Yer fasulyesi		»	40 —	43 —
Bakla		»	5 —	6 —
Araka		»	15 —	16 —
Bezelye		»	16 —	17 —
Pırasa		»	5 50	6 —
Ispanak		»	2 50	3 —
Havuç		»	5 50	6 —
Yaprak		»	13 —	18 —
Enginar		Aded	4 —	8 —
Yeşil salata	100	»	35 —	70 —
Marul		»	2 —	3 —
Pancar		Demed	2 50	3 —
Soğan		»	1 —	1 25
Sarmısak		»	— 50	1 —
Maydanoz		»	— 40	— 60
Dereotu		»	— 40	— 60
Elma İnebolu		Kilo	8 —	25 —
Can eriği		»	12 —	20 —
Malta eriği		»	20 —	25 —
Ecnebi limon	100	Aded	160 —	230 —
Portakal Rize	80 lik	sandık	200 —	230 —
» »	100 lük	»	130 —	190 —

Emekli ve yedek subayların yoklamaları

Fatih Kaymakamlığından: Fatih As. Ş. de kayıtlı emekli ve yedek subaylarla askeri memurların kanunu mahsus mucibince mutad olan 938 senesi yoklamasına başlanacaktır. Yoklama haziran nihayetinde hitam bulacaktır. Mükellefler ya bizzat veya mektupla Fatih Askerlik şubesine müracaat etmeleri ve kayıtlarını yaptırmaları ilân olunur.

İ L Â N

5261 sicil amatör şöför ehliyetimi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. **Kemal Ziya**

ZAYİ — 934 senesinde Pertevniyal lisesinden aldığım tasdiknamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
244 No. lu Süleyman Nazif

ZAYİ:
Yüksek İktisad ve Ticaret mektebi ikinci kısmından aldığım tasdiknamemi kazaen zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.
Adres: Halim Erin. Sağlık teşkilâtı hastanesi kâtibi. Zonguldak.

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ucuz hususi fiatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Kumbara biri

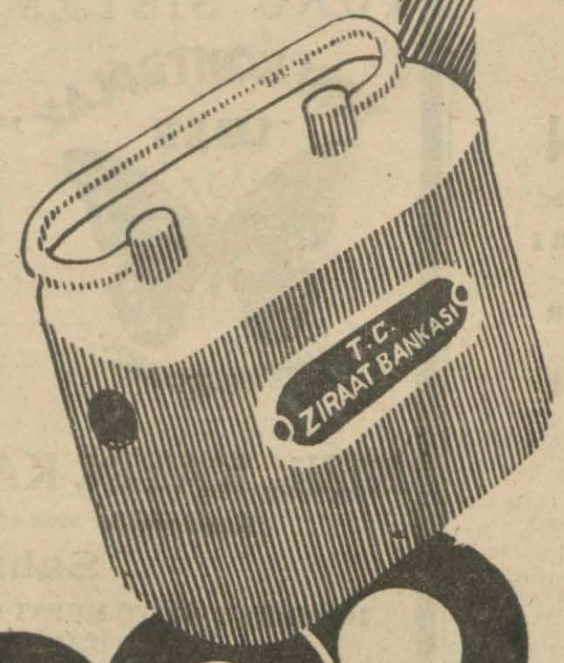

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZIRAAT BANKASI

KANZUK

SAÇ EKSİRİ
KOMOJEN

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesini keser. Kepekleri tamamen giderir ve büyüme kabiliyetini artırarak saçlara yeniden hayat verir. Kokusu Lâtif, kullanışı kolay bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Açık eksiltme ilânı
Haydarpaşa lisesi satın alma kurumundan

Haydarpaşa lisesi pansiyonunun mayıs 1938 gayesine kadar ihtiyacı olan 12,500 kilo birinci nev'i ekmek açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 16/Mayıs/1938 pazartesi günü saat 15 de İstanbul kültür direktörlüğü binası içinde Liseler muhasebeciliğinde toplanacak olan komisyonda yapılacaktır.

Tahmin bedeli 1250 lira, ilk teminat 94 liradır.

İstekliler şartnameyi okulda görebilirler.

Taliplerin câri sene Ticaret odası vesikasiyle birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (2458)

Çocuk Esirgeme kurumu genel merkezinden:

Sinema koltuğu yaptırılacak

Ankarada yaptırmakta olduğumuz sinema için 600-700 koltuk yaptırılacaktır. Şeraiti öğrenmek isteyenlerin 10 gün zarfında genel merkez muhasebe müdürlüğüne müracaat etmeleri. (2616)

Galatasaray lisesi alım satım komisyonu başkanlığından:

	Teminatı Lira	Keşif bedeli Lira
Soğuk hava mahzeni inşası	138	916

Galatasaray lisesi binasında yapılmasına lüzum görülen keşif bedeli ve teminatı yukarıda yazılı soğuk hava mahzeni inşasının 12/5/938 perşembe günü saat 15 de İstanbul kültür direktörlüğü binasında liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

İsteklilerin en az 700 liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair idarelerinden alınmış olduğu vesikalara istinaden İstanbul nafia veya yüksek mühendis mektebi direktörlüğünden eksiltme tarihinden evvel yazılmış ehliyetname ve Ticaret odası vesikası ve teminat mekbuzlarile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. «2531»

Satılık nadide eşya

Kadıköy İkinci Sulh Hukuk hâkimliğinden:

938/19

Terekesine hâkimliğimizce el konulan eski Sadırazamlardan General Kâmil gelini ve General Said Menemenci kızı Refia Bayurun eski Hereke kumaşından çok kıymetli oda takımı, eşsiz masa, çin işi vazo, bugün hariçten tedariki mümkün olmıyan Hama, Şam, Halep ipeklileri şal, kürk vesaire gibi değerli eşyası 9 Mayıs pazartesi günü saat 14 den itibaren Caddebostanında çifte havuzlar caddesinde 76 No. lu köşkte açık arttırma suretiyle satılacaktır. Eşyanın çokluğu dolayısiyle satışa müteakip günlerde de ayni saatlerde devam olunacaktır. Antika meraklılarına ve isteklilere ilân olunur. (2543)

Eminönü Kaymakam ve B. Ş. Müdürlüğünden:

Umumî menfaat namına telefon şebekesinin tevsii için Daimî Encümence istimlâkine karar verilen Tahtekalede Rızapaşa arsası dahilinde 61,70,71 parsel sayılı arsalar istimlâk olunacağından alâkadarlara tebligat makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (2637)

İstanbul Defterdarlığından

		Lira	K.
Galatada	: Müeyyet zade mahallesinin Hocaali caddesinde kâin eski 22 - 24 - 26 yeni 28 - 30 - 32 sayılı üç evin 7/37 payı.	661	10
Kadıköyünde	: Caferağa mahallesinin Terakki ve halen İleri sokağında kâin eski 33 yeni 26 sayılı ve 303 metre 96 desimetre murabbaı arsanın tamamı.	607	92
Fatihte	: Kirmasti mahallesinin Küçük Karaman caddesinde kâin eski 24 - 26 yeni 26 - 28 sayılı üstünde odaları bulunan iki dükkânın 60/120 payı.	1150	00
Ortaköyde	: Dere sokağında kâin eski 27 yeni 25 sayılı odalı dükkânın tamamı.	350	00
Kumkapıda	: Çadırcıahmet Çelebi mahallesinin eski Bahçeli yeni Asmalımescid sokağında eski 15 yeni 18 sayılı evin 1/6 payı.	160	00
Beyoğlu	: Pangaltı Teşvikiye mahallesinin Hamamcı Emin ve Kuyulu bostan ve Mektep sokağında kâin eski 5 mükerrer sayılı ve 584 metre murabbaı müfrez arsanın tamamı.	2365	00
Beşiktaşta	: Sinanpaşa mahallesinin Beşiktaş caddesinde kâin eski 49 yeni 72 sayılı ve altında bodrumu olan dükkânın tamamı.	950	00
Tophanede	: Karabaş mahallesinin Yağhane sokağında kâin eski 12 yeni 10 - 16 numarataj sayılı üstünde biri asma olmak üzere üç katta iki oda ve halâyi havi dükkânın 1/2 payı (ikinci tertip mübadil tasfiye vesikasile)	400	00
Samatyada	: Sancaktar Hayrettin mahallesinin eski Demirci Oskiyan (Demirci Osman) yeni Canbaziye Mektep sokağında kâin en eski 52 eski ve yeni 40 sayılı evin tamamı.	260	00

Yukarıda yazılı mallar 10/5/938 salı günü saat 14 de satılacaktır. Satış bedeline istikrazı dahilî ve % 5 faizli hazine tahvilleri kabul olunur. Taliplerin % 7,5 pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırarak yevmi mezkûrda Defterdarlık Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. «M» (2329)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Muhammen kıymeti Lira	Kr.	Metrosu	Cinsi
24118	80	3014,85	Arsa

1 — Galatada Yenicami mahallesinde depo, dükkân, garaj, han, çarşı ve saire yapmağa elverişli ve içinde dört masura suyu mevcut ve yukarıda muhammen kıymeti ve metrosu yazılı bulunan yakıf arsanın tamamının mülkiyeti satılmak üzere 30/Nisan/938 cumartesi gününden itibaren pazarlıkla bir ay müddetle müzayedeye çıkarılmıştır.

2 — İhalesi 30/Mayıs/938 pazartesi günü saat 16 da Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü ihale komisyonu huzurile yapılacaktır.

3 — Harita ve şartnamesini görmek ve fazla malûmat almak isteyen taliplerin mesai saatleri dahilinde her gün Akarat kalemine ve müzayedeye iştirak etmek arzusunda bulunanların da muhammen kıymeti üzerinden % 7.5 nisbetinde teminat makbuzları veya banka mektuplarını hamilen muayyen olan ihale saatinden evvel komisyona müracaatları lâzımdır. (2421)

Feriköy Maliye Şubesi Tahsil Şefliğinden:

Şubemizden haciz edilip satılması icap eden 82 balye 4800 kilo «Jüt» ipliği 16/5/938 pazartesi günü saat 14 de satılacağından isteklilerin Beşiktaş gümrük antreposunda hazır bulunmaları. «2648»

HORMOBİN

ADEMİ İKTİDAR VE BELGEVSEKLİĞİNİN
EN MÜESSİR İLACIDIR

CAFER FAHRİ nin
eserlerinden

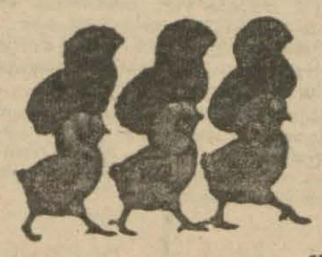

	Kuruş
YENİ HARFLERLE	
Savaş ve Polis köpeği	50
Tavuk hastalıkları	25
Tavukları çok yumurtlatmak için ne yedirmeli?	25
Ne zaman civciv çıkarmalı?	5
Tavukçulukta muvaffakiyetin sırrı?	25
Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?	25
Nasıl tavukçuluk yapılmalıdır?	25
ESKİ HARFLERLE	
Mufassal yeni tavukçuluk	100
Keçi beslemek usulü	25
Av ve salon köpekleri	25

Satış yeri: İKBAL kitabevi

Dr. Hafız Cemal
(LOKMAN HEKİM)
Dahiliye mütehassısı
Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9,5 - 12» hakiki fıkaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22398 — 21044

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Nümunesi mucibince 70X100 eb'adında 400 top ince beyaz PARŞÖMEN kâadı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 9/V/1938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Nümuneler her gün sözü geçen şubeden görülebilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tâyin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2303)

TURK HAVA KURUMU
25 CI TERTIP
BUYUK PIYANGOSU
Birinci keşide 11/Mayıs/938 dedir.
Büyük ikramiye: 40,000 liradır.. Bundan başka: 15,000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...
Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretile siz de taliinizi deneyiniz...

HAKİKÎ ÇAM KOKULU

Venüs Kolonyası

CİĞERLERİ ZAYIF ve SİNİRLERİ BOZUK OLANLARIN KALBİNE FERAHLIK VERİR ve GÖNLÜNÜ AÇAR

Bilhassa masaj ve banyo için şayanı tavsiyedir. 10 gram çam kokulu VENÜS kolonyası banyonuzu mükemmelen ta'tir eder. Cildinizi mis kokutur ve güzelleştirir.
Tanınmış Eczane, Itriyat ve Tuhafiye mağazalarında satılır. Nurettin Evliyazade Ecza, alât ve Itriyat deposu - İstanbul.

DENİZ BANK

İSTANBUL ŞUBESİ DİREKTÖRLÜĞÜNDEN :

1 — Heybeliada iskelesinde yapılacak tamir işleri eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltme 13 mayıs 1938 cuma günü saat on buçukta şubemiz Materyel Komisyonunda yapılacaktır.
3 — Şartname ve keşifleri Materyel Komisyonunda görülebilir.
4 — Eksiltmeye iştirak edeceklerin teminatlarile yazılı gün ve saatte Komisyona gelmeleri.

İ. KARON, BEYOGLU, TÜNELMEYDANI

«Beyers Mode für alle» mecmualarının satış yeri.

Teknik okulu müdürlüğünden:

Teknik okulu mühendislik kursu kabul imtihanları 24 mayıs 938 salı ve 25 mayıs 938 çarşamba günleri yüksek mühendis mektebinde yazılı olarak yapılacaktır. 3074 sayılı kanunun 3 cü maddesi ahkâmına istinaden yüksek vekâlet makamınca adları, 26/2/938 tarih ve 1518/2726 sayılı tamime ek liste ile, mensup oldukları dairelere bildirilmiş olan (nafia fen mektebi) mezunu fen memurlarının bu hususiaki talimatnameyi okuyup bilgi edinmek ve imtihan günlerinde ibrazedecekleri hüviyet vesikalarını almak üzere merbut bulundukları daire reislerine müracaatları ilân olunur. «2515»

SATILIK FABRİKA

Istanbul ikinci icra Memurluğundan :

Sümer Banka (eski Sanayi ve Maadin Bankası) 13730 lira mukabilinde birinci derecede ipotekli olan ve Altınyıldız Türk Anonim Şirketinin uhdei tasarrufunda bulunan Eyüpde Şahsultan mahallesinin Silâhtarağa sokağında 1 No. lu 7, 6, 9 dan mürur için lehine irtifak hakkı bulunan tekke bir tarafı deniz kenarı bir tarafı 2 ve 9 harita No. lu mahallerle mahdut 3662 metre murabbaından ibaret arsa ve üzerindeki maa müştemilât ve alât ve edevat fabrikanın tamamı ile gene mahalli mezkûrda ayni sokakta yeni 2 - 1 - 1 No. lu ve harita 1 - 2 -9 - 3 lehlerine ve 7 aleyhlerine mürur edilmek üzere daimî irtifak hakkı bulunan 374 metre murabbaı arsanın tamamı ve gene ayni sokakta yeni 1 - 2 No. lu ve harita 6 - 7 den mürur için lehine irtifak hakkı bulunan 2774 metre murabbaı arsanın tamamları açık arttırmaya vazedilmiştir.

1 - No. lu Fabrika ve Müştemilâtının evsafı :

Bina fabrikaya mahsus olarak yapılmış olup kâgir tuğla inşa edilmiştir. Pencereleri demir çerçeveli ve kara camlıdır. Ayrıca tuğladan bir bacası vardır. Haricî kapıları demir ve çift kanatlı olup çatının kısmı küllisi alafranga kiremit ve bir kısmı ufak oluklu saçla kapanmıştır. Çatı demir potreller üzerine kısmen betonarmedir. Zemin çimentodur. Arada çatıya kadar devam eden bir buçuk tuğla kalınlığında bir duvar mevcuttur. Zemin seviyesinden aşağıda suların ceryanı için kanalizasyon vardır. Çatıda aydınlık kanatlar mevcuttur. Kazan dairesi ayrıca tefrik edilmiştir.

Makineler: Bir adet dahilî ocaklı buhar kazanı, 30 beygir kuvvetinde elektrik motörü, 10 beygir kuvvetinde elektrik motörü, bir adet yıkama makinesi, bir adet makas makinesi bir adet ütü makinesi bir adet hat tezgâhı ve teferruatı ve bir adet sajör, ve demir kasnak tevzii hareket için mihver ve yatakları ve anahtar ve teferruatı vardır. Fabrika ve müştemilâtının tamamına üç ehlivukuf tarafından 42161 lira kıymet takdir edilmiştir.

Diğer arsalar boştur. Yeminli üç ehlivukuf tarafından yeni 1 - 1 - 2 No. lu ve 165 metre murabbaı arsanın tamamına da 339 lira ve yeni 1 - 2 -1 No. lu ve 374 metre murabbaı arsanın tamamına da 748 lira kıymet takdir edilmiştir.

1 — Satış peşindir.

2 — Arttırmaya iştirak edeceklerin muhammen kıymetinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icab eder.

3 — Müterakim vergi, tanzifat ve tenviriye ve icarei vakfiye borçları tellâliye, arttırma bedelinden tenzil olunur.

4 — Yirmi senelik vakıf taviz bedeli müşteriye aittir. Fabrikanın muafiyet ruhsatnamesi yoktur.

2004 No. lu kanuna tevfikan tapudaki kaydında olduğu gibi açık arttırmaya konmuş olduğundan 10/6/938 tarihine müsadif cuma günü saat 14 den 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhamminenin % de yetmiş beşini bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle temdit edilerek 27/6/938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında en çok arttıranın üzerinde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilli ile sabit olmıyan alacaklılarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Fazla malûmat almak isteyenler 31/5/938 trihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 938/1144 numaralı dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcud vesaiki görebilecekleri ilân olunur. (7579)

UYKUSUZLUKLARDA
Umumî bir rağbet
kazanmış olan

NERVİN

tatlı bir uyku temin eder.
SİNİR AĞRILARI
■
ASABÎ ÖKSÜRÜKLER
■
BAŞ DÖNMESİ
■
BAYGINLIK
■
ÇARPINTI
■
ve SİNİRDEN
ileri gelen bütün
RAHATSIZLIKLARI
EYİ EDER
■
Ne nebatî ne kimyevî
zehirli hiç bir madde
yoktur.

VEEDOL MOTOR OIL

MUNZAM KİLOMETROLAR
YAPAN YAĞ İLE
(% 23 daha fazla dayanıklı)

Otomobilciliğin
Masraflarını
azaltır.

% 23 daha fazla dayanıklı olan yeni VEEDOL; size mükemmel bir himaye, güzel bir yürüyüş ve daha büyük bir ekonomi temin etmek sürprizini yapacaktır. Bu çok iyi ve gayet müessir yağ, tahammuza ve tortu teşekkülüne mukavemet eder... Sıfırdan aşağı 20 derecede bile kolayca akar... Az karbon yapar ve daha vasi bir himaye temin eder.
Bütün dünya otomobilcileri, muazzam kilometrolar yapan bu yağ ile tasarruf ederler ve daha iyi bir randıman elde ederler. Otomobiliniz dahi yeni yağına lâyıktır.

VEEDOL
Türkiye Umum Depoziter ve satış Merkezi
Amerikan Madeni Yağlar Evi
Y. KARAYANOPULOS
Balık Pazar Yağcı sokak No. 10
3 cü kat İSTANBUL

Dr. Ihsan Sami
ÖKSÜRÜK ŞURUBU
Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek te sirli ilâçtır. Her eczanede ve ecz depolarında bulunur.

Satılık Köpekler

Hakiki Kurd, Kurd köpekleri Rus ve Bolduk köpeği de bulunur. Fincancılar İsmetiye caddesi 15 numara kahveci Mehmedden bay Kâmile müracaat.

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam Matbaası

KURU SİSTEM

YENİ KONTR - PLÂK Ltd. ŞİRKETİ
Fabrikasında
KURU SİSTEMLE
yapılan KELEBEK marka
KONTR - PLÂKLAR

Çarpılma, çatlama, kabarma ve saire gibi hiçbir arıza göstermez.

Kontr - Plâklar bu gibi arızalara karşı garanti ile satılır.

KIZIL, KAYIN, KARAAĞAÇ'dan mamul
Kontr-plâklar stok olarak her zaman mevcuddur.

Satış yerleri:

İstanbulda : RÜŞTÜ MURAT OĞLU, Mahmudpaşa Kürkçü Han No. 28.
İSAK PİLÂFİDİS, Galata Mahmudiye caddesi No. 21
Ankarada : VEHBİ KOÇ Ticarethanesi.
İzmirde : KARL HORNFELD
İHSAN KAYIN ve NEJAD TEZOL, Keresteciler.
YUSUF ve KADRİ İŞMAN. »
ŞABAN MAHMUD KÖKNER.
Samsunda : GİÇMEN OĞLU KARDEŞLER.
Umumî satış yeri: İstanbul, Sirkeci, Mühürdarzade Han No. 3
YENİ KONTR-PLÂK Ltd. Şirketi. Tel. 22401

KANZUK

NASIR İLACI

NASIR
ilâcı

DOKTOR JEMSİN AMERİKADA UZUN TETKİKAT NETİCESİ OLARAK BULDUĞU BİR FORMÜLDÜR. KANZUK NASIR İLÂCI en eski nasırları bile kökünden çıkarır. Ciddî ve şayanı itimat bir nasır ilâcıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Tarağa isyan eden saçlar
Ekseriya bulundukları yeri terketmek arzusunda olanlardır. Binaenaleyh
Saçlarınızı itaate alıştırınız
Bunun en iyi çaresi
PERTEV BRİYANTİNİ
kullanmaktır.

SİLİNDİR MAKİNİSTİ ARANIYOR

Elâzığ Vilâyeti dahilindeki şose inşaatlarımızda çalıştırılmak üzere, yirmi yol silindir makinistine ihtyiaç vardır. İsteklilerin ehliyet vesikaları ve bonservislerile beraber, Yenicami - İş Handa İnşaat Türk Limited Şirketine müracaatları.

UNUTMAYINIZ:
T. H. K. Piyangosunun
UĞUR GİŞESİ
SİZİ ZENGİN EDECEKTİR.
Adres: Galata, Karaköy Postane karşısında Tel. 40021

Cafer Müshil Şekeri
Tesiri kat'î içimi kolay en iyi müshil şekeridir
Bilûmum eczanelerde bulunur.